

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การแข่งขันทางการค้า

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๙
วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อ.พ. ๗๐/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๘๙ มาตรา และอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

“**ผู้ประกอบการธุรกิจ**” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้สั่งหรือนำเข้ามา ในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“**สินค้า**” หมายความว่า สิ่งของที่ใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิ ในสิ่งของนั้น

“**บริการ**” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“**ราคา**” หมายความว่า ราคาสินค้า และให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการ ให้บริการด้วย

“**ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด**” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งหรือ หลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าเกณฑ์ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี มาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนเกณฑ์ ส่วนแบ่งตลาดอย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันออกประกาศ

การนับส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ให้นำรวม ส่วนแบ่งตลาดในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งของบรรดาผู้ประกอบการที่มี ความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดด้วย และ ให้ถือว่าบรรดาผู้ประกอบการที่มีส่วนแบ่งตลาดดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

“**ปัจจัยสภาพการแข่งขัน**” หมายความว่า จำนวนผู้ประกอบการในตลาด จำนวนเงินลงทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ช่องทางการจัดจำหน่าย เครือข่ายในการประกอบธุรกิจ โครงสร้าง พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ กฎระเบียบของภาครัฐ และปัจจัยอื่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“**กรรมการ**” หมายความว่า กรรมการการแข่งขันทางการค้า

“**สำนักงาน**” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“**เลขาธิการ**” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“**พนักงานเจ้าหน้าที่**” หมายความว่า เลขาธิการและพนักงานซึ่งเลขาธิการแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“**รัฐมนตรี**” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดข้อยกเว้นมิให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่การกระทำของ

- (๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น
- (๒) รัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค
- (๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร
- (๔) ธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้า

(ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒.๒.๑ กำหนดให้มี “คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๕ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๗)

๒.๒.๒ กำหนดให้กรรมการการแข่งขันทางการค้าต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในสาขาที่กำหนดไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี (ร่างมาตรา ๘) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๙) นอกจากนี้ ต้องไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนที่มีอำนาจจัดการในห้างหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นที่เกินกว่าร้อยละ ๕ ของทุนทั้งหมดในบริษัทใด หรือต้องไม่เป็นข้าราชการ หรือต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจะแต่งตั้งผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลในตำแหน่งหรืออาชีพดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเลือก (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๒.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวน ๗ คนทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยให้ประกาศรับสมัครบุคคลที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๘ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ จากนั้น ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครแล้วให้เสนอบัญชีรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการต่อไป (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒.๒.๔ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการการแข่งขันทางการค้าคราวละ ๖ ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียง ๒ วาระ โดยในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนด ๓ ปี ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวน ๓ คนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ทั้งนี้ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๒.๕ กำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการการแข่งขันทางการค้า ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี* (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๒.๖ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เช่น การกำกับดูแล การประกอบธุรกิจและกำหนดมาตรการเพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม การพิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การพิจารณาดำเนินคดีอาญาตามผู้เสียหายร้องทุกข์ตามมาตรา ๗๖ การพิจารณากำหนดโทษปรับทางปกครองรวมทั้งฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น การเสนอความเห็นและเสนอแนะต่อรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ด้านการแข่งขันทางการค้า การให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้า ทำให้เกิดการกีดกัน จำกัดการแข่งขัน หรือลดการแข่งขันทางการค้า อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๒.๗ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๒.๘ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเห็นว่า การดำเนินการสอบสวนกรณีใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน ประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางคดีอาญาซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่ป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการ ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นตำรวจ และผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี หรือสาขาอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นอนุกรรมการสอบสวน (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๒.๙ กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๒๔)

* ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องได้รับโทษทางอาญาตามมาตรา ๖๙ กำหนด

๒.๒.๑๐ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีความเห็นควรสั่งฟ้อง แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ในการแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ให้ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ประธานกรรมการแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นที่แย้งกันไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา หากอัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนพร้อมความเห็นดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีนี้ ให้ประธานกรรมการและอัยการสูงสุดร่วมกันตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อส่งคดีต่อไป (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒.๑๑ กำหนดให้การฟ้องคดีอาญาและการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๓ หมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒.๓.๑ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสำนักงานแห่งใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๒๘)

๒.๓.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เช่น รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ การติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และรายงานต่อคณะกรรมการ ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทาง และให้ความเห็นในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ การรับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา การแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมดำเนินการในการเจรจา ทำความตกลง และร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน การจัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนการประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๙)

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒.๓.๓ กำหนดให้มีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๓๐) ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๓๑) และให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด (ร่างมาตรา ๓๔) โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ซึ่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๓.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เช่น การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน และลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง แต่ถ้าเป็นพนักงานตำแหน่งรองเลขาธิการ ผู้บริหารระดับสูง และผู้ตรวจสอบภายใน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน หรือการวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๓.๕ กำหนดข้อห้ามสำหรับเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รวมถึงบุพการี คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีของคู่สมรสของเลขาธิการ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในนิติกรรมที่ทำกับสำนักงานหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงาน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้นไม่เกินอัตราตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑) ทั้งนี้ นิติกรรมหรือกิจการใดที่ทำขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามหลักความมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๑ ย่อมไม่มีผลผูกพันสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๓.๖ กำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี* (ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๓.๗ กำหนดที่มาของเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๓.๘ กำหนดให้บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๕) แต่สำหรับค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้านำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็วเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีหรือเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔๖)

* ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องได้รับโทษทางอาญาตามมาตรา ๖๙ กำหนด

๒.๓.๙ กำหนดให้ทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและห้ามบุคคลโดยอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงาน (ร่างมาตรา ๔๘)

๒.๓.๑๐ กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำงานการเงินและบัญชีทำการของสำนักงาน โดยในทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานแล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา นอกจากนี้ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินด้วย (ร่างมาตรา ๔๙)

๒.๔ หมวด ๓ การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม

๒.๔.๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้*

- (๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม
- (๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น
- (๓) ระวัง ผลิต หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด
- (๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ร่างมาตรา ๕๐)

๒.๔.๒ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ**

ทั้งนี้ การรวมธุรกิจดังกล่าวให้หมายความรวมถึง

- (๑) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และอีกธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือเกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น
- (๒) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ
- (๓) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ

(ร่างมาตรา ๕๑)

* ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ ต้องได้รับโทษทางอาญาตามที่มาตรา ๗๐ กำหนด

** ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่มาตรา ๗๘ กำหนด

๒.๔.๓ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดนั้นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้*

(๑) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาตามที่ตกลงกัน

(๒) จำกัดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อจำหน่าย หรือบริการตามที่ตกลงกัน

(๓) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมวลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมวลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(๔) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่าย หรือลดการจำหน่าย หรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดผู้ซื้อหรือผู้ขายที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการนั้น

(ร่างมาตรา ๕๒)

๒.๔.๔ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๒ (๑) (๒) และ (๔) ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่มีคู่แข่งในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน

(๒) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิตจำหน่ายหรือให้บริการโดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น

(๓) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

(๔) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการเพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกัน

(๕) ความตกลงร่วมกันในลักษณะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(ร่างมาตรา ๕๓)

๒.๔.๕ กำหนดกรณียกเว้นไม่นำบทบัญญัติมาตรา ๕๓ มาใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจตั้งแต่ ๒ รายขึ้นไปซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

(๒) การตกลงร่วมกันในธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้า และการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคนิคหรือเศรษฐกิจ

* ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ ต้องได้รับโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๐ กำหนด

(ก) การตกลงร่วมกันในรูปแบบธุรกิจที่มีสัญญาระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ ในต่างระดับกัน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ใช้สิทธิในสินค้าหรือบริการ เครื่องหมายการค้า วิธีการดำเนินธุรกิจ หรือการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับสิทธิซึ่งมีหน้าที่ชำระค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม หรือให้ผลตอบแทนอื่นใดตามที่ระบุในสัญญา

(ข) ลักษณะข้อตกลงหรือรูปแบบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามคำแนะนำ ของคณะกรรมการ

(ร่างมาตรา ๕๔)

๒.๔.๖ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การประกอบธุรกิจ อย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจ ของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือทำให้ผู้อื่นไม่อาจประกอบธุรกิจ* (ร่างมาตรา ๕๕)

๒.๔.๗ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจอาจยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อพิจารณาวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้าในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐

(๒) การประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕

(ร่างมาตรา ๕๖)

๒.๔.๘ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือการกระทำประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับแจ้งคำสั่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง** (ร่างมาตรา ๕๗) ในการมีคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ดังกล่าว คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าต้องระบุเหตุผลในการมีคำสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และลงลายมือชื่อของกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่พิจารณา (ร่างมาตรา ๕๘)

๒.๔.๙ กำหนดให้ผู้ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง เว้นแต่ศาลปกครอง จะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้เพิกถอนคำสั่งของกรรมการ การแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๕๙)

๒.๕ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๕.๑ กำหนดให้ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา***

* ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่มาตรา ๗๙ กำหนด

** ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่มาตรา ๘๐ กำหนด

*** ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามมาตรา ๖๐ (๑) ต้องได้รับโทษทางอาญาตามที่มาตรา ๗๑ กำหนด

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้*

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น*

(ร่างมาตรา ๖๐)

๒.๕.๒ กำหนดให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรให้แก่การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่** (ร่างมาตรา ๖๑)

๒.๕.๓ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการส่งหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา ตามมาตรา ๖๐ (๑) (ร่างมาตรา ๖๓)

๒.๕.๔ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๔) และเพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๖๕)

๒.๕.๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๖๖)

๒.๖ หมวด ๕ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย

๒.๖.๑ กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือการกระทำการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๕ มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้ ทั้งนี้ ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายดังกล่าว ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธิได้ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖๗) อย่างไรก็ตาม ถ้าหากมิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนด ๑ ปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป (ร่างมาตรา ๖๘)

* ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ (๒) หรือ (๓) ต้องได้รับโทษทางอาญาตามที่มาตรา ๗๒ กำหนด

** ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ ต้องได้รับโทษทางอาญาตามที่มาตรา ๗๓ กำหนด

๒.๗ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๒.๗.๑ ส่วนที่ ๑ โทษอาญา

๒.๗.๑.๑ กำหนดโทษแก่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ แข่งขันทางการค้า ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี แต่ได้ไปดำรงตำแหน่งทางบริหาร ในบริษัทหรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี แต่ได้ ไปดำรงตำแหน่งทางบริหารในบริษัทหรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๖๙)

๒.๗.๑.๒ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามเกี่ยวกับการผูกขาด หรือการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ ดังนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ร่างมาตรา ๗๐)

๒.๗.๑.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๖๐ (๑) เพื่อให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๗๑)

๒.๗.๑.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไป ในสถานที่ใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดซึ่งพยานหลักฐานต่าง ๆ ตามมาตรา ๖๐ (๒) หรือเก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้อง ชำระราคาสินค้านั้น ตามมาตรา ๖๐ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๗๒)

๒.๗.๑.๕ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๗๓)

๒.๗.๑.๖ กำหนดโทษแก่ผู้ที่เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของ ผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการ แข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๗๔)

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒.๗.๑.๗ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำหรือไม่กระทำอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๗๕)

๒.๗.๑.๘ กำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ความผิดตามมาตรา ๗๐ (การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการผูกขาดหรือการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒) ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณา แต่ไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง (ร่างมาตรา ๗๖)

๒.๗.๑.๙ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการเลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการแทนได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา* (ร่างมาตรา ๗๗)

๒.๗.๒ ส่วนที่ ๒ โทษทางปกครอง

๒.๗.๒.๑ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีได้แจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตราไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ (ร่างมาตรา ๗๘)

๒.๗.๒.๒ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่ตกลงกับผู้ประกอบการอื่น กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ หรือการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด

(ร่างมาตรา ๗๙)

๒.๗.๒.๓ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา ๕๗ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำ อันเป็นการต้องห้าม ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตราไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ (ร่างมาตรา ๘๐)

* เมื่อคดีอาญาลีกกัน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒.๗.๒.๔ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๘๑)

๒.๗.๒.๕ กำหนดให้ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด และในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ (ร่างมาตรา ๘๒)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

๒.๘.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๓)

๒.๘.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้อธิบดีกรมการค้าภายในปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๔)

๒.๘.๓ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการชั่วคราวได้ (ร่างมาตรา ๘๕)

๒.๘.๔ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ ให้ยังคงเป็นข้าราชการของกรมการค้าภายใน และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๖) สำหรับข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับผู้ที่ไม่ได้แจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๗)

๒.๘.๕ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๘๘)

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒.๘.๖ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘๙)

๒.๙ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การขอให้วินิจฉัยตามมาตรา ๕๖	ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าคัดหรือรับรองสำเนาคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๖ หรือคำสั่งตามมาตรา ๕๗	หน้าละ ๑๐๐ บาท

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... มีดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจทุกรายอยู่ภายใต้กฎกติกาที่มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ผู้ประกอบการจะปฏิบัติได้โดยไม่เกิดความยุ่งยาก และไม่เป็นการหน่วงเหนี่ยวที่เกินสมควร
๒. เพื่อปรับปรุงกติกาในการดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ครอบคลุมการประกอบธุรกิจตามแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจของประเทศในภาพรวม
๓. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในด้านการค้าการลงทุนและเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งเป็นการรองรับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ ของไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการเป็นชาติการค้าของรัฐบาล
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลิด หรือจำกัดการแข่งขันให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ กลไกตลาด และการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
๕. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและหน่วยงานสามารถดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระและปราศจากการแทรกแซง ตลอดจนสามารถดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง
๖. เพื่อให้ผู้ประกอบการเกิดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการในการดูแลการแข่งขันทางการค้า ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา การผลิต การค้า การลงทุน และนวัตกรรมใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ
๗. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแข่งขันทางการค้าให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความโปร่งใส และความเชื่อมั่นต่อการดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าของประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวธนพร เกิดผล	นิติกรปฏิบัติการ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... - ๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
เรื่องเสรีที่ ๙๙๙/๒๕๕๙ (สิงหาคม ๒๕๕๙)..... - ๑๐ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... - ๓๑ -
- ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... - ๓๓ -
- ข้อสังเกตและประเด็นของคณะอนุกรรมการฯ ร่างพระราชบัญญัติ
การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙..... - ๓๘ -
- รายงานวาระปฏิรูปที่ ๑๒ การผูกขาดและการแข่งขันที่เป็นธรรม :
การปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า..... - ๔๒ -
- รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและ
แนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า..... - ๕๒ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ..... (๑)

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๘๒๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑๗)

: ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑๘)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....	(๕๒)
• ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา	
(๑) กฎหมายของประเทศสิงคโปร์	(๕๗)
(ก) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า	(๕๗)
(ข) การควบคุมพฤติกรรมกรรมการแข่งขันทางการค้า	(๕๘)
(ค) การสอบสวนการกระทำความผิด	(๕๘)
(ง) มาตรการบังคับ	(๕๙)
(จ) การอุทธรณ์	(๕๙)
(๒) กฎหมายของประเทศมาเลเซีย	(๕๙)
(๓) กฎหมายของประเทศญี่ปุ่น	(๕๐)
(ก) คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรม	(๕๐)
(ข) การควบคุมพฤติกรรมกรรมการแข่งขันทางการค้า	(๕๑)
(ค) การสอบสวนการกระทำความผิด	(๕๒)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

๖. บทยกเว้นการใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

- (๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น
- (๒) รัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค
- (๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร
- (๔) ธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้า

๗. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามา ในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่ใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของนั้น

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“ราคา” หมายความว่า ราคาสินค้า และให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี มาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวน เกณฑ์ส่วนแบ่งตลาดอย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันออกประกาศ

การนับส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจรายหนึ่งซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ให้นำรวม ส่วนแบ่งตลาดในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งของบรรดาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดด้วย และให้ถือว่าบรรดาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

“ปัจจัยสภาพการแข่งขัน” หมายความว่า จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจในตลาด จำนวนเงินลงทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ช่องทางการจัดจำหน่าย เครือข่ายในการประกอบธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ กฎระเบียบของภาครัฐ และปัจจัยอื่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการแข่งขันทางการค้า

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและพนักงานซึ่งเลขาธิการแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้น ค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๙. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๙.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๙.๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่น อีกห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๙.๑.๒ กำหนดให้กรรมการการแข่งขันทางการค้าต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงาน ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในสาขาที่กำหนด ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง การเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปี ในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี อุตสาหกรรม การบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือ ในสาขาอื่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทั้งนี้ การนับระยะเวลา ข้างต้นให้นำมารวมกันได้

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๙.๑.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการการแข่งขันทางการค้า
(ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๘) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี

ในวันได้รับการเสนอชื่อต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ (๓) เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๓) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑๔) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๙.๑.๔ กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของกรรมการ
การแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ แล้ว กรรมการต้อง

- (๑) ไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนที่มีอำนาจจัดการในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นที่เกินกว่าร้อยละห้าของทุนทั้งหมดในบริษัทใด
- (๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๓) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินธุรกิจ

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ เป็นบุคคลตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรี จะแต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคย ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนบุคคลดังกล่าวตามมาตรา ๑๒

๙.๑.๕ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งจำนวน เจ็ดคนทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ปลัดกระทรวงการคลัง
- (๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๓) ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- (๔) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- (๕) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๖) ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- (๗) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิสมัครเป็นกรรมการ ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่น ในการปฏิบัติงานตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๙.๑.๖ กำหนดวิธีการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ การคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาประกาศรับสมัครบุคคลที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงาน ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๘ รวมทั้ง มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างน้อย สามสิบวันติดต่อกัน

(๒) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตาม (๑) แล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณา คัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการให้ได้จำนวนกรรมการตามมาตรา ๗ และให้เสนอบัญชี รายชื่อของบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกต่อรัฐมนตรี พร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคลดังกล่าวซึ่งต้องระบุ ชัดเจนหรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านหนึ่งด้านใดตามมาตรา ๘ การมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐

(๓) ให้รัฐมนตรีเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการพร้อมทั้งรายละเอียดตาม (๒) ต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายชื่อจากคณะกรรมการสรรหา เพื่อให้ความเห็นชอบ

(๔) เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการพิจารณาคัดเลือกบุคคลให้ครบจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้กรรมการครบจำนวน

ในการแต่งตั้งกรรมการครั้งแรก เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้บุคคลดังกล่าวประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคนก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งต่อไป

กำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๙.๑.๗ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการการแข่งขันทางการค้าคราวละ ๖ ปี (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงสองวาระ

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปี ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนสามคน โดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่า การออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการคนใหม่ตามมาตรา ๑๒ เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

๙.๑.๘ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการการแข่งขันทางการค้า นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐

เมื่อประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๑๒ โดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการตามวาระสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่จำนวนที่เหลือไม่ถึงสี่คน

๙.๑.๙ กำหนดให้ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ และได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้ว หรือในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ และได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้ว หรือในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ และให้เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี

๙.๑.๑๐ กำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการการแข่งขันทางการค้า ดำรงตำแหน่งทางบริหารในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

๙.๑.๑๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำกับดูแลการประกอบธุรกิจและกำหนดมาตรการเพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม
- (๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๕) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอตามมาตรา ๕๖

(๖) วางระเบียบการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนและพนักงาน
เจ้าหน้าที่

(๗) ประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวน
เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๖๖

(๘) พิจารณาดำเนินคดีอาญาตามผู้เสียหายร้องทุกข์ตามมาตรา ๗๖

(๙) พิจารณากำหนดโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ และ
มาตรา ๘๐ รวมทั้งฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

(๑๐) เชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น

(๑๑) เสนอความเห็นและเสนอแนะต่อรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย
ของรัฐด้านการแข่งขันทางการค้า

(๑๒) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เป็น
อุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้า ทำให้เกิดการกีดกัน จำกัดการแข่งขัน หรือลดการแข่งขัน
ทางการค้า อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ

(๑๓) กำหนดแผน กลยุทธ์ และแนวทางการบริหารงานของสำนักงาน

(๑๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร การบริหารงานบุคคล
การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
บรรดาระเบียบหรือประกาศที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

**๙.๑.๑๒ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น
ของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือ
ประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๘)**

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและ
ประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือประกาศ
เกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป โดยต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
เรื่องและประเด็นที่ต้องการรับฟังความคิดเห็น ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อย
กว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน คณะกรรมการอาจกำหนด
ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นให้น้อยกว่าสามสิบวันก็ได้

ให้สำนักงานจัดทำบันทึกสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ประกอบด้วยความคิดเห็น
ที่ได้รับมติหรือผลการพิจารณาของคณะกรรมการที่มีต่อความคิดเห็นดังกล่าว พร้อมทั้งเหตุผล
และแนวทางในการดำเนินการต่อไป และเผยแพร่บันทึกดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศ
ของสำนักงาน

๙.๑.๑๓ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๙.๑.๑๔ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๙.๑.๑๕ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน อันประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางคดีอาญาได้ในกรณี que เห็นว่าการดำเนินการสอบสวนกรณีใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อน (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการสอบสวนกรณีใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน ประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางคดีอาญาซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการ ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นตำรวจ และผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี หรือสาขาอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นอนุกรรมการสอบสวน และมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ เป็นอนุกรรมการสอบสวนและเลขานุการ ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนประชุมเลือกอนุกรรมการสอบสวนคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการสอบสวน

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รายงานสรุปผลการดำเนินงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบแปดเดือนนับแต่วันที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายได้อีกไม่เกินหกเดือน

๙.๑.๑๖ กำหนดให้นำบทบัญญัติเรื่ององค์ประชุมตามมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการและคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการและคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม

๙.๑.๑๗ กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ ในการกำหนดค่าตอบแทนให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ ด้วย

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ของประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๙.๑.๑๘ กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการการแข่งขันทางการค้า และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงาน และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๙.๑.๑๙ กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีความเห็นควรสั่งฟ้อง แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ในการแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ให้ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นควรสั่งฟ้องและสั่งความเห็นพร้อมสำนวนไปยังพนักงานอัยการ แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง การแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ประธานกรรมการแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นที่แย้งกันไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา หากอัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนพร้อมความเห็นที่ประธานกรรมการส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ ให้ประธานกรรมการและอัยการสูงสุดร่วมกันตั้งคณะทำงานชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อส่งคดีต่อไป

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานตามวรรคสอง

๙.๑.๒๐ กำหนดให้การฟ้องคดีอาญาและการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ การฟ้องคดีอาญาและการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

๙.๒ หมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๙.๒.๑ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้น เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล
กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๙.๒.๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีสำนักงานแห่งใหญ่ ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานมีสำนักงานแห่งใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด ใกล้เคียง และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

๙.๒.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) ติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และรายงานต่อคณะกรรมการ

(๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรม ในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ

(๔) รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และ ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องที่ร้องเรียนให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

- (๕) ถ้อยกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินใด ๆ
- (๖) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๗) แลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมดำเนินการในการเจรจา ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๘) จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า
- (๙) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๐) รับค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎหมาย และค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๑๑) เผยแพร่ผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อสาธารณชน
- (๑๒) จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (๑๓) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ มติของคณะกรรมการ และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย
- (๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

๙.๒.๔ กำหนดให้มีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานมีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนสำนักงานเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๙.๒.๕ กำหนดให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการประกาศรับสมัคร การคัดเลือก และการแต่งตั้งเลขาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๒.๖ กำหนดคุณสมบัติของเลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๔) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี

อุตสาหกรรม การบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือในสาขาอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) คุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๒.๗ กำหนดลักษณะต้องห้ามของเลขานุการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นเลขานุการ

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๔) เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๖) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๗) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๘) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๙) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๐) เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๑) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสมาคมการค้า เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๙.๒.๘ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ให้เลขาธิการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ในการกำหนดเงินเดือนให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการตามมาตรา ๔๓ ด้วย

๙.๒.๙ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคราวละ ๔ ปี (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๙.๒.๑๐ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓
- (๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๑
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

๙.๒.๑๑ กำหนดให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามจำนวนที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด เพื่อช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ให้มีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อช่วยเลขาธิการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่เลขาธิการมอบหมาย

๙.๒.๑๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงาน และลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดแต่ถ้าเป็นพนักงานตำแหน่งรองเลขาธิการ ผู้บริหารระดับสูง และผู้ตรวจสอบภายใน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ

๙.๒.๑๓ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
อาจมอบอำนาจให้พนักงานกระทำการแทนได้ (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ เลขาธิการอาจมอบอำนาจให้พนักงานกระทำการแทนได้
ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ได้รับมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขาธิการในเรื่อง
ที่ได้รับมอบอำนาจนั้น

๙.๒.๑๔ กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้า (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ ในกรณีที่ไม่มี
รองเลขาธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่ง
เป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ

ให้ผู้รักษาการแทนเลขาธิการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขาธิการ

๙.๒.๑๕ กำหนดข้อห้ามสำหรับเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รวมถึง
บุพการี คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีของคู่สมรสของเลขาธิการ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย
ในนิติกรรมที่ทำกับสำนักงานหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้า ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ เลขาธิการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในนิติกรรมที่ทำกับสำนักงานหรือ
ในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงาน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์
ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น
ไม่เกินอัตราตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่บุพการี คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีของคู่สมรสของเลขาธิการ
กระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเลขาธิการเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามวรรคหนึ่ง

๙.๒.๑๖ กำหนดให้นิติกรรมหรือกิจการใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามหลักความมีส่วนได้เสีย
ตามมาตรา ๔๑ ไม่มีผลผูกพันสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ นิติกรรมหรือกิจการใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๑ ไม่มี
ผลผูกพันสำนักงาน

๙.๒.๑๗ กำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้าดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด
บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจาก
ตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการดำรงตำแหน่งกรรมการ
ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใด
ที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

๙.๒.๑๘ กำหนดที่มาของเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๘๘
- (๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
- (๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๕) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- (๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๗) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน

๙.๒.๑๙ กำหนดให้บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของสำนักงาน และไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
(ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ
ให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม
เช่น ค่าบำรุงรักษาและค่าเสื่อมราคา ประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
และเงินสำรองเพื่อใช้จ่ายในกิจการของสำนักงานหรือเพื่อการอื่น

รายได้ตามวรรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
ในกรณีรายได้ของสำนักงานมีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างมี
ประสิทธิภาพของสำนักงาน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้
รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงานเท่าจำนวนที่จำเป็น เพื่อเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป
ตามมาตรา ๔๔ (๓)

๙.๒.๒๐ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการนำค่าปรับ
ทางปกครองนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานนำส่งคลัง
เป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็วเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีหรือเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด
แล้วแต่กรณี

๙.๒.๒๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสนองบประมาณ
รายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี
(ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน
ตามมาตรา ๔๔ (๓) ให้สำนักงานเสนองบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุน
ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

๙.๒.๒๒ กำหนดให้ทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและห้ามบุคคลโดยอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในเรื่อง ทรัพย์สินของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและ บุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงานมิได้

๙.๒.๒๓ กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินและบัญชีทำการของสำนักงาน รวมทั้ง กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงิน และบัญชีทำการของสำนักงาน ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและ ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้วิเคราะห์ประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้ผลตามเป้าหมาย เพียงใดด้วย แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน

๙.๓ หมวด ๓ การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม

๙.๓.๑ กำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะ หนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม

(๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของ ตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือก ซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น

(๓) ระบุ บด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๙.๓.๒ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดสินค้าหรือบริการ ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ

การประกาศกำหนดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่าให้ใช้บังคับแก่การรวมธุรกิจที่มีผลให้มีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด

การรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง

(๑) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และอีกธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือเกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น

(๒) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการ

(๓) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๓.๓ กำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นการต้องห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดนั้น (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดนั้นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาตามที่ตกลงกัน

(๒) จำกัดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อจำหน่าย หรือบริการตามที่ตกลงกัน

(๓) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(๔) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะจำหน่าย หรือลดการจำหน่าย หรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดผู้ซื้อหรือผู้ขายที่ผู้ประกอบการแต่ละราย จะจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ โดยผู้ประกอบการอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้า หรือบริการนั้น

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างผู้ประกอบการซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

๙.๓.๔ กำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นการต้องห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใด ตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัด การแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใด บริการหนึ่งในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๒ (๑) (๒) และ (๔) ระหว่าง ผู้ประกอบธุรกิจที่มีคู่แข่งกันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน

(๒) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิตจำหน่ายหรือให้บริการ โดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น

(๓) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ อย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

(๔) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือ การบริการเพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกัน

(๕) ความตกลงร่วมกันในลักษณะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๓.๕ กำหนดกรณียกเว้นที่ไม่ถือเป็นการตกลงเพื่อการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือ จำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๓ (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ บทบัญญัติมาตรา ๕๓ มิให้ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจตั้งแต่สองรายขึ้นไปซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

(๒) การตกลงร่วมกันในธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้า และการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคนิคหรือเศรษฐกิจ

(๓) การตกลงร่วมกันในรูปแบบธุรกิจที่มีสัญญาะหว่างผู้ประกอบการ ในต่างระดับกัน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ใช้สิทธิในสินค้าหรือบริการ เครื่องหมายการค้า วิธีการดำเนิน ธุรกิจ หรือการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับสิทธิซึ่งมีหน้าที่ชำระค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม หรือให้ผลตอบแทนอื่นใดตามที่ระบุในสัญญา

(๔) ลักษณะข้อตกลงหรือรูปแบบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการ

การตกลงร่วมกันตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ต้องไม่สร้างข้อจำกัดที่เกินกว่า
ความจำเป็นในการบรรลุประโยชน์ข้างต้น และไม่ก่อให้เกิดอำนาจผูกขาดในตลาดสินค้าหรือ
บริการนั้น โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภคด้วย

๙.๓.๖ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การประกอบธุรกิจ
อย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจ
ของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือทำให้ผู้อื่นไม่อาจประกอบธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การประกอบธุรกิจ
อย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจ
ของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือทำให้ผู้อื่นไม่อาจประกอบธุรกิจ

การประกอบธุรกิจใดที่เป็นการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๓.๗ กำหนดกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจอาจยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้าเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้า (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจ
อาจยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้าในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐

(๒) การประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕

การยื่นคำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด

การวินิจฉัยคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ
ที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้มีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอ และตามขอบเขตและ
ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หากต่อมาภายหลังปรากฏต่อคณะกรรมการว่าข้อมูลที่ได้รับ
จากผู้ร้องขอที่ใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ
หรือผู้ประกอบธุรกิจที่ยื่นคำร้องไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา
ให้คณะกรรมการเพิกถอนคำวินิจฉัยและแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบ

๙.๓.๘ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือกระทำการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้ (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๙.๓.๙ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าต้องระบุเหตุผลในการมีคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำตามมาตรา ๕๗ ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และลงลายมือชื่อของกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่พิจารณา (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ในการมีคำสั่งตามมาตรา ๕๗ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณา

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๙.๓.๑๐ กำหนดให้ผู้ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง เว้นแต่ศาลปกครองจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่ศาลปกครองจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการ

๙.๔ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๙.๔.๑ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือ พยานหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ ในสถานที่นั้นปฏิบัติการเท่าที่จำเป็น

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือ ตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีตาม (๒) หากมีลักษณะเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเน้นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสาร หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้น ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมี หมายค้นแต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น แต่จะเริ่มการค้น ในเวลากลางคืนมิได้เว้นแต่เป็นเวลาทำการของสถานที่นั้น

๙.๔.๒ กำหนดให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรให้แก่การปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๙.๔.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙.๔.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการส่งหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา ตามมาตรา ๖๐ (๑) (ร่างมาตรา ๖๓)

มาตรา ๖๓ ในการส่งหนังสือเรียกตามมาตรา ๖๐ (๑)ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๙.๔.๕ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๔)

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๙.๔.๖ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๕)

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๙.๔.๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๖๖)

มาตรา ๖๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการประกาศแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

๙.๕ หมวด ๕ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย

๙.๕.๑ กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือการกระทำการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๕ มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้ (ร่างมาตรา ๖๗)

มาตรา ๖๗ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้

ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธิได้ แล้วแต่กรณี

๙.๕.๒ กำหนดอายุความในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๖๗ มีกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะรู้ถึงเหตุดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖๘)

มาตรา ๖๘ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๖๗ ถ้ามิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะรู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป

๙.๖ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๙.๖.๑ ส่วนที่ ๑ โทษอาญา

๙.๖.๑.๑ กำหนดโทษแก่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการแข่งขันทางการค้า ที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีแต่ได้ไปดำรงตำแหน่งทางบริหารในบริษัทหรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ หรือเลขาธิการคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีแต่ได้ไปดำรงตำแหน่งทางบริหารในบริษัทหรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (ร่างมาตรา ๖๙)

มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๖.๑.๒ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนการกระทำอันเป็นการต้องห้ามเกี่ยวกับการผูกขาดหรือการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ (ร่างมาตรา ๗๐)

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๖.๑.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ (๑) เพื่อให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๗๑)

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๖.๑.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่ใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดซึ่งพยานหลักฐานต่าง ๆ ตามมาตรา ๖๐ (๒) หรือเก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ตามมาตรา ๖๐ (๓) (ร่างมาตรา ๗๒)

มาตรา ๗๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๖.๑.๕ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ (ร่างมาตรา ๗๓)

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๖.๑.๖ กำหนดโทษแก่ผู้ที่เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗๔)

มาตรา ๗๔ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการดำเนินการของสำนักงาน

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

๙.๖.๑.๗ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๗๕)

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๙.๖.๑.๘ กำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ความผิดตามมาตรา ๗๐ (การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการผูกขาดหรือการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒) ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณา แต่ไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง (ร่างมาตรา ๗๖)

มาตรา ๗๖ ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ความผิดตามมาตรา ๗๐ ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง

๙.๖.๑.๙ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการแทนได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา* (ร่างมาตรา ๗๗)

มาตรา ๗๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการแทนได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๙.๖.๒ ส่วนที่ ๒ โทษทางปกครอง

๙.๖.๒.๑ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีได้แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๗ วันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ (ร่างมาตรา ๗๘)

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินสองแสนบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

๙.๖.๒.๒ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่ตกลงกับผู้ประกอบการอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ หรือกระทำการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (ร่างมาตรา ๗๙)

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด

* เมื่อคดีอาญาเลิกกัน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด

ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ให้ชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินหนึ่งล้านบาท

๙.๖.๒.๓ กำหนดโทษทางปกครองแก่ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา ๕๗ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำอันเป็นการต้องห้าม (ร่างมาตรา ๘๐)

มาตรา ๘๐ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินหกล้านบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกินสามแสนบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

๙.๖.๒.๔ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือการกระทำหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๘๑)

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๙.๖.๒.๕ กำหนดให้ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด และในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๘๒)

มาตรา ๘๒ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา และบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้

๙.๗ บทเฉพาะกาล

๙.๗.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๓)

มาตรา ๘๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๙.๗.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้อธิบดีกรมการค้าภายในปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๔)

มาตรา ๘๔ ให้อธิบดีกรมการค้าภายในปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการแต่งตั้งเลขาธิการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าครั้งแรก

๙.๗.๓ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการชั่วคราวได้ (ร่างมาตรา ๘๕)

มาตรา ๘๕ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีอาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นการชั่วคราว ไม่เกินสองคราว คราวละไม่เกินสองปี โดยให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิม

๙.๗.๔ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ ให้ยังคงเป็นข้าราชการของกรมการค้าภายใน และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๖)

มาตรา ๘๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๗ ให้ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ เป็นข้าราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ให้ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

๙.๗.๕ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับผู้ที่ไม่ได้แจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๗)

มาตรา ๘๗ ข้าราชการตามมาตรา ๘๖ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของสำนักงานให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสำหรับผู้ไม่ได้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน ให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติ และอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ออนเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างของข้าราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานของสำนักงานตามวรรคสอง ไปเป็นของสำนักงานนับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

๙.๗.๖ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๘๘)

มาตรา ๘๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไปเป็นของสำนักงาน

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๙.๗.๗ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘๙)

มาตรา ๘๙ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๙.๘ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การขอให้วินิจฉัยตามมาตรา ๕๖	ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าตัดหรือรับรองสำเนาคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๖ หรือคำสั่งตามมาตรา ๕๗	หน้าละ ๑๐๐ บาท

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

---

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

(๑) เพื่อปรับปรุงกติกาในการดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมเสมอภาคเท่าเทียมกัน ครอบคลุมการประกอบธุรกิจตามแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากล

(๒) เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการค้าการลงทุนและความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ และเตรียมพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) รวมทั้งเป็นการรองรับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ ของไทย (Free Trade Agreement : FTA) ในปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการเป็นชาติการค้า (Trading Nation) ของรัฐบาล

(๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ กลไกตลาด และการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

(๔) เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและหน่วยงานดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง ตลอดจนสามารถดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๓.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีนโยบายให้ปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ถูกบรรจุในแผนการปฏิรูปกฎหมายตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้กระทรวงพาณิชย์ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฯ โดยคำนึงถึงความทันสมัยและเอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ ทั้งนี้ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

---

* ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙

(๒) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เป็นร่างกฎหมายที่มีความสำคัญเร่งด่วน (เร่งด่วน ๑) และคณะอนุกรรมการพิจารณา เร่งรัด ติดตามร่างกฎหมายในกระบวนการนิติบัญญัติ ขอให้กระทรวงพาณิชย์เร่งรัดเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘

(๓) มาตรา ๓๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ส่วนราชการสำรวจ ตรวจสอบ และทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ทันสมัยและเหมาะสมกับภาวะการณ์ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว และลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ

(๔) โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติในกฎหมายไม่สอดคล้องและครอบคลุมรูปแบบ โครงสร้าง และพฤติกรรม การประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และยังขาดเครื่องมือที่จำเป็นในการดูแลให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรมตามแนวทางที่เป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขาดความเป็นอิสระและถูกแทรกแซงการทำงาน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๓ ปัญหาและข้อบกพร่องสำคัญที่ต้องแก้ไข

(๑) ปัจจุบันรูปแบบ พฤติกรรม และโครงสร้างการประกอบธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไป มีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นทำให้บทบัญญัติเดิมไม่สอดคล้องและครอบคลุม ประกอบกับการยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคและไม่เท่าเทียมกันในการแข่งขันทางการค้า เนื่องจากรัฐวิสาหกิจบางประเภท ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน จึงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ โดยหลักสากลกฎหมายแข่งขันทางการค้าใช้บังคับกับธุรกิจทุกประเภทรวมทั้งรัฐวิสาหกิจด้วย แต่ให้การยกเว้นการกระทำของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะและความมั่นคงแห่งรัฐ เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เป็นต้น

(๒) การกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการฯ และการจัดโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเดิม ที่ให้อำนาจฝ่ายการเมืองแต่งตั้งกรรมการและให้สำนักงานอยู่ภายใต้กรรมการภายในโดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการ ส่งผลให้เกิดการแทรกแซงการทำงานเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานตามนโยบายของฝ่ายการเมืองกับการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้ยังไม่มีอิสระในการบริหารงาน บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ โดยหลักสากลระบุไว้ว่าหน่วยงานดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการได้อย่างอิสระไม่ถูกแทรกแซงการทำงานทั้งจากภาคเอกชนหรือการเมือง

(๓) ที่ผ่านมามาการดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่ชัดเจนทำให้เป็นข้อจำกัดในการพิจารณาและการใช้อำนาจของคณะกรรมการฯ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจต่อการดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าของประเทศ

๓.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจมี ดังนี้

การปรับปรุงพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มุ่งเน้นความครอบคลุม ความเป็นอิสระและประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย โดยคำนึงถึงการเพิ่มโอกาสและความสามารถในการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม และจะต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ความครอบคลุมของกฎหมาย

(๑.๑) ปรับปรุงบทนิยาม “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” โดยกำหนดให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดมาประกอบการพิจารณาด้วย และให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้มีอำนาจในการออกประกาศหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

(๑.๒) เพิ่มบทนิยาม “ปัจจัยสภาพการแข่งขัน” เพื่อให้การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสภาพตลาดที่แท้จริง

(๑.๓) กำหนดให้ “ผู้ประกอบธุรกิจ” ครอบคลุมถึงนิติบุคคลในเครือเดียวกัน เพื่อให้ครอบคลุมและยืดหยุ่นในการบังคับใช้ตามสภาพการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

(๑.๔) ให้รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณทุกประเภทต้องอยู่ภายใต้การบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กำหนดข้อยกเว้นสำหรับการดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค

การปรับปรุงกฎหมายตาม (๑.๑) ถึง (๑.๔) เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลการแข่งขันของสากลเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ซึ่งครอบคลุมและสอดคล้องกับรูปแบบโครงสร้าง และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งควรกำหนดให้รัฐวิสาหกิจต้องอยู่ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

(๒) ความเป็นอิสระของคณะกรรมการและหน่วยงาน

(๒.๑) ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่มีความเป็นอิสระ ที่ผ่านกระบวนการสรรหาและให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ จำนวน ๗ คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน รองประธาน ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๕ คน (กรรมการคัดเลือกประธานและรองประธานกันเอง) ทั้งนี้ กรรมการจะต้องมีอายุ ๔๐ - ๗๐ ปี วาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี โดยให้ดำรงตำแหน่งได้เพียง ๒ วาระ และให้

คณะกรรมการปฏิบัติงานเต็มเวลา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสากลที่องค์ประกอบของคณะกรรมการ
การแข่งขันทางการค้าควรมีจำนวนไม่มากเกินไป โดยอยู่ในระหว่าง ๕ คน แต่ไม่เกิน ๑๐ คน อาทิ
ญี่ปุ่น ๕ คน เกาหลีใต้ ๙ คน และอินโดนีเซีย ๙ คน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ
มีความคล่องตัว

(๒.๒) ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการ
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กรรมการคัดเลือกประธานกันเอง) ทำหน้าที่คัดเลือก
คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าทำหน้าที่
เป็นหน่วยธุรการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสากลที่กระบวนการการได้มาซึ่งคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้า จะต้องมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ อันจะทำให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่น
ในความเป็นกลางและเป็นธรรมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๒.๓) ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐ
ที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีความอิสระทั้งด้านบุคลากร
งบประมาณและการดำเนินงาน โดยมีแหล่งรายได้หลักจากการสนับสนุนเงินงบประมาณที่รัฐบาล
จัดสรรให้ รวมทั้งสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสำนักงานได้ (ค่าธรรมเนียม
ได้แก่ ๑) การขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้า ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท และ ๒) ค่าคัดหรือ
รับรองสำเนาคำวินิจฉัยล่วงหน้าหรือคำสั่งทางปกครองของคณะกรรมการ หน้าละ ๑๐๐ บาท)
ซึ่งสอดคล้องกับการจัดองค์กรดูแลการแข่งขันทางการค้าที่เป็นสากล ที่ควรจะเป็นหน่วยงานอิสระ
ในการบริหารบุคลากรงบประมาณและการดำเนินงาน เช่น ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เป็นต้น

(๒.๔) ให้มีเลขาธิการ ๑ คน ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ และเป็น
ผู้บังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้าง รับผิดชอบในการกำกับดูแลและบริหารกิจการของสำนักงาน
คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคัดเลือกและแต่งตั้ง
กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ วาระ

(๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้

(๓.๑) ให้ทบวงเกณฑ์ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด อย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน
ระยะเวลา ๓ ปี เพื่อให้เกณฑ์การดูแลและส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าสอดคล้องกับสถานการณ์

(๓.๒) ให้ฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต่อศาลทรัพย์สินทาง
ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และเพิ่มขั้นตอนกรณีที่ยัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์
พอที่จะดำเนินคดีได้ให้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายอัยการและฝ่ายสำนักงานฯ
จำนวนเท่ากัน เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่งคดี
ซึ่งจะทำให้การนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓.๓) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับคำสั่งคณะกรรมการฯ สามารถฟ้องโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองได้ ซึ่งเป็นแนวทางเช่นเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานและสอดคล้องแนวปฏิบัติของเกาหลีใต้

(๓.๔) ปรับเปลี่ยนอัตราโทษปรับทางอาญา จากเดิมจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖ ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปี ก่อนที่กระทำความผิดหรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับการใช้อำนาจเหนือตลาดอย่างไม่เป็นธรรมและการตกลงร่วมกันที่ส่งผลกระทบต่อร้ายแรง (Hardcore Cartels) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

(๓.๕) ปรับเปลี่ยนจากโทษอาญาให้เป็นโทษปรับทางปกครองในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีพฤติกรรมการตกลงร่วมกันที่ไม่ส่งผลกระทบต่อร้ายแรง (Other Cartels) และการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยกำหนดอัตราโทษปรับไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีก่อนที่กระทำความผิดและกรณีที่ผู้ประกอบการฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการฯ โดยกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๖ ล้านบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกิน ๓ แสนบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ รวมทั้งกรณีที่ผู้ประกอบการไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการ กำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน ๒ แสนบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกิน ๑ หมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืน ทั้งนี้ เพื่อให้มีบทลงโทษรองรับในการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และสอดคล้องกับหลักสากล เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ เป็นต้น

(๓.๖) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับคดีการแข่งขันทางการค้าเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้ามีความคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓.๗) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป เพื่อให้เกิดการยอมรับของผู้ประกอบธุรกิจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๓.๘) ให้คณะกรรมการเปิดเผยผลการดำเนินงานและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการและสำนักงานฯ ต่อคณะรัฐมนตรีและสาธารณชนด้วย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการและสำนักงานฯ ได้

๓.๕ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องได้

(๑) การปรับปรุงบทบัญญัติให้มีความครอบคลุม รูปแบบ โครงสร้าง และพฤติกรรมการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จะทำให้สามารถติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์การเชื่อมโยงโครงสร้างและพฤติกรรมการประกอบธุรกิจได้อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลให้การดูแลและส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าในแต่ละธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒) การกำหนดให้การประกอบธุรกิจทุกประเภทที่แข่งขันกันในทางการค้าปกติต้องอยู่ภายใต้กติกาเดียวกันจะทำให้ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการการดูแลการแข่งขันทางการค้า ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการผลิต การค้า การลงทุน และนวัตกรรมใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและการขยายตัวของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

(๓) การกำหนดให้มีมาตรการปรับทางปกครองจะทำให้คณะกรรมการฯ สามารถระงับยับยั้งพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายทำลายหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าได้อย่างทัน่วงที ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการดูแลและส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าให้มีความเป็นธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) การกำหนดให้คณะกรรมการฯ และหน่วยงานดูแลการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระและปราศจากการแทรกแซง จะทำให้การดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าเป็นที่ยอมรับในความโปร่งใสเป็นกลางเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๔. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า / กรมการค้าภายใน / กระทรวงพาณิชย์

๕. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๕.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

(๑) ตามแผนการปฏิรูปกฎหมายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ปรับปรุงพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการเป็นชาติการค้า (Trading Nation) ของรัฐบาล

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ส่วนราชการสำรวจตรวจสอบและทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาวะการณ์ความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงความรวดเร็วรวมทั้งลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ

(๓) บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บังคับใช้มาเป็นระยะเวลานาน ทำให้ไม่ครอบคลุมและไม่สามารถรองรับรูปแบบโครงสร้างและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนไป นอกจากนี้รูปแบบ/โครงสร้างคณะกรรมการฯ และสำนักงานฯ เดิมที่ไม่เป็นอิสระทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ

๕.๒ สภาพบังคับของกฎหมาย

กรณีมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ จะต้องรับโทษตามกฎหมายโดยกำหนดโทษไว้ ๒ ส่วน คือ โทษทางปกครองและโทษทางอาญา

๖. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๗. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าถือเป็นธรรมนุญทางการค้าที่มีความจำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบการรายอยู่ภายใต้กฎกติกาที่มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ผู้ประกอบการจะปฏิบัติได้โดยไม่เกิดความยุ่งยาก และไม่เป็นการหน่วงเหนี่ยวที่เกินสมควร อีกทั้งหากมีการประกอบธุรกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรีและเป็นธรรม จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจของประเทศในภาพรวม และส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากการบังคับใช้กฎหมายนี้ด้วย

๘. ความพร้อมของรัฐ

๘.๑ กระทรวงพาณิชย์มีความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเฉพาะในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ ซึ่งได้จัดเตรียมกรอบโครงสร้างอัตรากำลังและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของคณะกรรมการฯ และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๒ มีการฝึกอบรมความรู้ ความสามารถ และทักษะของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการบังคับใช้กฎหมายตลอดจนจัดเตรียมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่และให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้อง

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

๑๐.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๑) กำหนดวิธีการทำงาน การบังคับใช้กฎหมายและการตรวจสอบให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมีการกำหนดกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ การบังคับการต่าง ๆ เป็นไปตามกรอบอำนาจที่กฎหมายบัญญัติเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

(๒) มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์จากหลายสาขาอาชีพเพื่อให้การกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องและเท่าทันสถานการณ์การค้า

(๓) มีสำนักงานที่มีโครงสร้างการบริหารงานและอัตรากำลังที่เหมาะสมภายใต้หลักปฏิบัติขององค์กรที่มีสมรรถนะสูงและเป็นสากลโดยคำนึงถึงความประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งมีรูปแบบขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่โปร่งใส

(๔) ฝึกอบรมพัฒนาเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการดูแลและส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบ

(๑) ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งเผยแพร่ผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อสาธารณชนด้วย

(๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการฯ เช่น ต้องไม่เกี่ยวข้องกับประกอบการธุรกิจ ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและไม่เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่

(๓) กำหนดให้มีการประกาศหลักเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการทำงานและตรวจสอบตามหลักนิติรัฐนิติธรรม

(๔) กำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้มีกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานฯ

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดอำนาจแก่คณะกรรมการฯ ในการตราอนุบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่มีความสำคัญ เช่น ออกประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของผู้ประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์เป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตลอดจนออกประกาศแนวทางปฏิบัติในการดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น โดยยึดหลักโปร่งใสเป็นธรรมและสอดคล้องกับรูปแบบโครงสร้างและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจ

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

๑๒.๑ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนนักวิชาการ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นกรรมการ ได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายในประเด็นต่าง ๆ

๑๒.๒ จัดสัมมนาเชิงวิชาการพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็น โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า นักวิชาการ ตัวแทนหอการค้าไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีผู้ร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็น ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ นักวิชาการ ที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และองค์กรกำกับดูแลธุรกิจรายสาขา

๑๒.๓ จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาหลักการและแนวทางการดูแลและส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าจากผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และนักวิชาการตลอดจนอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๔ เปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าภายใน โดยสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๑๒.๕ การตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำความเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรกำกับดูแลธุรกิจรายสาขา ประชากร ภาคเอกชน นักวิชาการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย

เรื่องเสร็จที่ ๙๙๙/๒๕๕๙

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๐๕๐๓/๔๒๕๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับความเห็นของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยให้กระทรวงพาณิชย์ใช้กลไกปกติของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการไปก่อน และทบทวนความเหมาะสมของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ให้มีความสอดคล้องกันด้วย ส่วนการจัดตั้งสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ให้พิจารณาในระยะต่อไปตามความจำเป็น และให้รับความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานอัยการสูงสุดไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๒. มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานคณะทำงานร่วมรัฐ - เอกชน - ประชาชน (ประชารัฐ) ฝ่ายกฎหมาย เพื่อรวบรวมความเห็นขององค์กรภาคเอกชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจงในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย

ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อส่งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมและแจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งยกเลิกชั้นความลับของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนับแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และมีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๗๗๒๐ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... นั้น เนื่องจากในขั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะทำงานร่วมรัฐ - เอกชน - ประชาชน (ประชารัฐ) ฝ่ายกฎหมาย และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าควรจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้เป็นกลไกในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าตามวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้จะใช้เวลาดำเนินการระยะหนึ่ง ซึ่งเพียงพอต่อการเตรียมการในการจัดตั้งสำนักงานฯ ดังกล่าวได้ จึงขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยเห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าไปประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เสนอ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมสอบสวนคดีพิเศษ) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ผู้แทนสำนักงาน กสทช. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ผู้แทนสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีหลักการสำคัญที่เปลี่ยนแปลงจากกฎหมายปัจจุบัน ดังนี้

๑.๑ การแก้ไขนิยามและขอบเขตการใช้บังคับ

(๑) แก้ไขนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” “ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” และเพิ่มนิยามคำว่า “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” และ “ปัจจัยสภาพการแข่งขัน” เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ

(๒) กำหนดยกเว้นการใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค

(๓) กำหนดให้ผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรซึ่งผลแห่งการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร

๑.๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างหมวด ๑)

(๑) ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจำนวนเจ็ดคนซึ่งมาจากการคัดสรรของคณะกรรมการคัดสรร ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้ที่เคยปฏิบัติงานและมีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่าสิบปีในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน บัญชี อุตสาหกรรมการบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือในสาขาอื่น อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า

(๒) ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาด และปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดที่ถือว่าผู้ประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์เป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการลดหย่อน

โทษปรับ ออกประกาศกำหนดแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งรวมธุรกิจ หรือขออนุญาตร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขัน พิจารณาคำขออนุญาตร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขัน กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐ รวมทั้งกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งของหน่วยงานของรัฐต่างๆ ที่มีผลกระทบเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้า และออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๓) ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องชั้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ ในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลดหรือจำกัดการแข่งขันฯ การพิจารณาคำขออนุญาตให้มีการลดหรือจำกัดการแข่งขัน หรือเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนชั้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษแล้วเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้กรรมการฯ และอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างหมวด ๒)

(๑) ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีอำนาจหน้าที่ ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการฯ ติดตามความเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ และรับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องที่ร้องเรียนเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ พิจารณา

(๒) เงินและทรัพย์สินของสำนักงานฯ ประกอบด้วย เงินประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้สำหรับการดำเนินงานปีแรก เงินที่จัดสรรจากค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้าในอัตราร้อยละ ๑๐ ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินหรือรายได้ดังกล่าว ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบริการหรือรายได้จากการดำเนินงาน เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ ทั้งนี้ บรรดาเงิน ทรัพย์สิน และดอกผลที่สำนักงานฯ ได้รับให้ตกเป็นรายได้ของสำนักงานฯ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

(๓) ให้มีเลขาธิการซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศรับสมัครคัดเลือกและแต่งตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการดำเนินกิจการทั้งปวงของสำนักงานฯ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

๑.๔ การปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ให้มีการทบทวนเกณฑ์ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกห้าปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

(๒) กำหนดให้การฟ้องคดีอาญาและคดีเรียกค่าเสียหายตามร่างพระราชบัญญัติฯ อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

(๓) การรวมธุรกิจ ได้แก่ ไขจากเดิมที่ต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นการแจ้งคณะกรรมการฯ ล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย ๖๐ วัน โดยคณะกรรมการฯ อาจออกคำสั่งหรือคำแนะนำประกอบการรวมธุรกิจ และผู้ประกอบการรวมธุรกิจ ต้องส่งงบการเงินทุกรอบสิบสองเดือนส่งคณะกรรมการเพื่อติดตามผลของการรวมธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา ๓ ปี

(๔) กำหนดให้มีการลดหย่อนโทษปรับให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมิใช่ตัวการสำคัญ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับผู้ถูกกล่าวหาคนอื่น และได้ให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อมูล อันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด

(๕) การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จากเดิมที่มี คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ได้เปลี่ยนเป็นการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการฯ

(๖) กำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาตามสัดส่วนของรายได้ในปีที่กระทำความผิด และเพิ่มเติมโทษปรับทางปกครอง

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ อาจส่งผลกระทบต่อ

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใต้พระราชบัญญัตินี้มีความเป็นอิสระ ซึ่งในบางกรณีการตัดสินใจของคณะกรรมการดังกล่าวอาจไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายของรัฐบาล

(๒) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายสูง เช่น มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินคดีอาญาตามผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ ดังนั้น วิธีการคัดสรรผู้ที่เป็นกรรมการจำเป็นต้องพิจารณาให้ครอบคลุมถึงคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งโอกาสที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ขัดกัน (Conflict of Interest) ของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการด้วย

(๓) ควรมิบทบัญญัติในกฎหมายเพื่อคุ้มครองรัฐวิสาหกิจที่ได้รับสิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษจากนโยบายของรัฐบาลตลอดจนรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาขาดทุน และอยู่ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

๒.๒ กระทรวงการคลัง เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เห็นควรกำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้มีความชัดเจน และควรกำหนดกรอบระยะเวลาเพื่อรองรับการเตรียมการของรัฐวิสาหกิจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๒) การจำกัดสิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหายต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในกรณีที่คณะกรรมการฯ มีคำสั่งให้ผู้ประกอบการที่มีอำนาจเหนือตลาด ระวัง หยุด และเปลี่ยนแปลงการมีส่วนแบ่งตลาด ตามร่างมาตรา ๖๕ อาจมีผลเป็นการคุ้มครองการใช้อำนาจของคณะกรรมการฯ ที่ไม่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการสร้าง

ความเท่าเทียมของการประกอบธุรกิจ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดบทบัญญัติให้ชัดเจนเพื่อรองรับ เฉพาะคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

๒.๓ สำนักงานประมาณ เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีข้อสังเกตดังนี้

(๑) เห็นควรนำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ ให้ครอบคลุมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในกรณีอื่น ๆ นอกเหนือ จากการออกคำสั่งตามร่างมาตรา ๑๘ เช่น การออกระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์

(๒) การดำเนินการในปีแรกควรใช้เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากงบประมาณ ของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า ตามร่างมาตรา ๑๐๑ และเงินค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้าตามร่างมาตรา ๓๓ (๒) โดยไม่ต้องให้รัฐจัดสรรเงินเพิ่มเติมตามร่างมาตรา ๓๓ (๑) สำหรับปีแรก

(๓) เงินที่สำนักงานฯ ได้รับจัดสรรจากค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้า ตามร่างมาตรา ๓๔ อาจมีจำนวนเงินคงเหลือเกินความจำเป็น ประกอบกับการนำเงินแผ่นดิน ไปใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานของรัฐจะต้องเป็นไปตามแผนงาน โครงการตามความจำเป็นและเหมาะสมเป็นรายปี และหากมีเงินเกินความจำเป็นก็สมควรที่จะต้อง นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไปด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรปรับข้อความดังกล่าวออก

๒.๔ สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีความเห็น เพิ่มเติมดังนี้

(๑) การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงาน ของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ควรพิจารณา เทียบเคียงกับองค์กรอิสระอื่นที่มีรูปแบบการบริหารจัดการ การบริหารบุคลากร และการบริหาร งบประมาณโดยคณะกรรมการ ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่า และประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนควรกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีดำเนินงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และสอดคล้องตามหลักการจัดองค์กรดูแลการแข่งขันทางการค้าที่เป็นสากล

(๒) ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๙๔ (๓) และ (๔) สำหรับการนับเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานเป็นพนักงาน ในสำนักงานฯ เป็นการชั่วคราว เนื่องจากสามารถนำพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การส่ง ให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับ กรณีดังกล่าวได้ แม้จะมีผลต่างกันบ้างก็เพียงเล็กน้อย หรือหากประสงค์จะคงบทบัญญัติดังกล่าวไว้ ก็ควรกำหนดให้ใช้เฉพาะในช่วงแรกของการจัดตั้งสำนักงานฯ เช่นห้าปี เพื่อมิให้เกิดบทเฉพาะกาล แบบถาวร

๒.๕ สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นด้วยกับหลักการของร่างฯ และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบ ของหน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระนั้น กระทรวงพาณิชย์จะต้องมีการทบทวนบทบาท ภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการของกรมการค้าภายใน โดยตัดโอนภารกิจด้านการกำกับ ดูแลการแข่งขันทางการค้าและสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นส่วนราชการเทียบเท่ากอง ไปกำหนดไว้ในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อไม่ให้บทบาทภารกิจและโครงสร้าง

การแบ่งส่วนราชการของกรมการค้าภายในและสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีความทับซ้อนกัน

๒.๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕ (๒) ดังนี้
“(๒) รัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ... หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือสนับสนุน ในการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน” เพื่อรองรับกิจการของโรงพิมพ์ตำรวจ

๒.๗ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นชอบด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๕ (๔) ควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้อำนาจของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการประกาศกำหนดยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฯ

(๒) ร่างมาตรา ๕๙ (๒) ควรต้องแบ่งแยกการรวมกิจการบางลักษณะที่ต้อง ขออนุญาตก่อน และการรวมกิจการที่อาจทำได้เพียงการแจ้งให้ทราบ

(๓) ร่างมาตรา ๖๐ กำหนดห้ามการกระทำที่ “ทำให้เกิดความปั่นป่วน ในทางการค้าปกติ” ซึ่งมีความหมายที่ไม่ชัดเจนว่าจะครอบคลุมพฤติกรรมลักษณะใดบ้าง จึงอาจ ทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย อีกทั้งการกำหนดห้ามผู้ประกอบการธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบการ ธุรกิจอื่นกระทำการอันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขัน โดยไม่ได้แบ่งแยกว่าผู้ประกอบการ เหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันในลักษณะของการเป็นคู่แข่ง (Horizontal) หรือเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะของการเป็นคู่ค้าซึ่งกันและกัน (Vertical) ผลของการผูกขาดหรือจำกัด การแข่งขันระหว่างพฤติกรรมทั้งสองรูปแบบมีความแตกต่างกัน การใช้หลักเกณฑ์เหมือนกัน ทุกประการจึงอาจส่งผลเป็นการจำกัดรูปแบบในการประกอบธุรกิจที่ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานโดยไม่จำเป็น เนื่องจากการกระทำบางลักษณะที่อาจเป็นการจำกัดการแข่งขันระหว่าง ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าที่ห่อเดียวกัน (Intra-brand competition) แต่อาจเป็นการส่งเสริม การแข่งขันระหว่างสินค้าต่างยี่ห้อกันก็ได้ (Inter-brand competition)

(๔) ร่างมาตรา ๖๓ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจสั่ง ให้ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนดต้องระงับหรือ หยุดการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ไม่สอดคล้องกับหลักการที่ควรจะเป็น เนื่องจากการกำหนด โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดนั้นเกิดจากพฤติกรรมอันมิชอบหรือเกิด จากความนิยมสินค้าตามปกติของผู้บริโภคที่ย่อมมีสิทธิเลือกซื้อสินค้าได้ หากการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิด จากพฤติกรรมอันมิชอบ กรณีก็อาจอยู่ภายใต้บังคับของข้อกำหนดสำหรับผู้มีอำนาจเหนือตลาด อยู่แล้ว

(๕) ร่างมาตรา ๗๖ กำหนดให้การเรียกร้องค่าเสียหายตามมาตรา ๗๕ ต้องกระทำภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว แต่การกระทำที่เป็นเหตุของการเรียกร้องค่าเสียหายอาจเป็นความผิดอาญาด้วย ในกรณีเช่นนี้ควรมี บทบัญญัติให้อายุความในการเรียกร้องค่าเสียหายสอดคล้องกับการดำเนินคดีอาญาด้วยเพื่อให้โอกาส ผู้ได้รับความเสียหายมีโอกาสดำเนินการขอใช้เยียวยาที่เหมาะสม เพราะการรวบรวมพยานหลักฐาน ในคดีที่มีความสลับซับซ้อนเช่นนี้จำเป็นต้องใช้เวลาพอสมควร

(๖) ร่างมาตรา ๘๓ กำหนดให้ในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษ เป็นทวีคูณนั้น ขาดความชัดเจนในการกำหนดโทษสำหรับความผิดครั้งต่อ ๆ มา และควรกำหนด เป็นมาตราต่างหากเพื่อใช้บังคับกับกรณีอื่นด้วยนอกจากความผิดตามมาตรา ๖๐ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๗) ร่างมาตรา ๘๓ กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจ เปรียบเทียบปรับได้ในความผิดบางฐานสามารถปรับได้ถึงร้อยละ ๒๐ ของรายได้ซึ่งจะทำให้ คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้มาก การใช้อำนาจดังกล่าวนี้ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ ในการใช้อำนาจด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ให้คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำการแทน

๒.๘ สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตในร่างมาตรา ๖๘ ว่า อำนาจพิจารณา ลดหย่อนโทษปรับเป็นอำนาจของศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจทางตุลาการ คณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นผู้มีอำนาจทางฝ่ายบริหารไม่มีอำนาจพิจารณาลดหย่อนโทษปรับ

๒.๙ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นด้วยกับหลักการของร่างฯ

๓. ความเห็นของคณะทำงานร่วมรัฐ - เอกชน - ประชาชน (ประชารัฐ)

คณะทำงานร่วมรัฐ - เอกชน - ประชาชน (ประชารัฐ) คณะ E4 การปรับแก้ กฎหมายและกลไกภาครัฐ ได้มีหนังสือถึงกรมการค้าภายใน เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เพื่อดำเนินการตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เห็นควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการการแข่งขัน ทางการค้าให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์ทางการค้าเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน อย่างแท้จริง และขอให้พิจารณากำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าปฏิบัติงานเต็มเวลา หรืออย่างน้อยที่สุดมีกรรมการบางส่วนปฏิบัติงานเต็มเวลา

(๒) กำหนดกลไกที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความเห็นของภาคเอกชน ประกอบการทำงานของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คณะอนุกรรมการ หรือคณะที่ปรึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นไป โดยรับฟังข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ

๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เห็นด้วยกับการกำหนด ให้สำนักงานฯ เป็นหน่วยงานอิสระ และเห็นควรให้สำนักงานฯ มีงบประมาณที่เพียงพอ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีค่าตอบแทนที่เหมาะสม และสามารถมีการเติบโตก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ในองค์กร โดยไม่ยึดโยงกับระบบราชการปกติ เพื่อสร้างความรู้ความชำนาญของบุคลากรให้เกิดขึ้น จริงและมีความต่อเนื่องคล้ายกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๓.๓ ผู้มีอำนาจเหนือตลาด เห็นควรทบทวนเกณฑ์ผู้มีอำนาจเหนือตลาดที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยกำหนดส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สูงขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันในระดับภูมิภาคอาเซียน

๓.๔ นิยามคำว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจ”

(๑) ไม่ขัดข้องต่อหลักการนี้รวมส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของบริษัทในกลุ่มเดียวกันรวมเข้าด้วยกัน เพื่อนับเป็นเกณฑ์ในการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากเป็นหลักการที่ถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม หลักการดังกล่าวควรระบุไว้ในมาตราที่กำหนดเรื่องผู้มีอำนาจเหนือตลาดโดยตรง เนื่องจากการแก้ไขนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ให้มีความหมายรวมถึงบริษัทในเครือ ตามร่างฯ อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ในกรณีที่บริษัทในเครือกระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายที่ไม่เกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาด แต่ผลของการกระทำดังกล่าวทำให้บริษัทอื่นในเครือเดียวกันถือเป็นผู้กระทำความผิดด้วย ซึ่งขัดกับหลักกฎหมายอาญาและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องการกำหนดให้มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบการธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดเป็นสำคัญ

(๒) เห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำระหว่างบริษัทในเครือเดียวกันเป็นความผิด เนื่องจากบริษัทดังกล่าวถือเป็นหน่วยธุรกิจเดียว (single economic unit)

๓.๕ การรวมธุรกิจ เห็นว่า หลักการที่ต้องแจ้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนดำเนินการอย่างน้อย ๖๐ วัน และคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าอาจมีคำสั่งหรือคำแนะนำประกอบการรวมธุรกิจนั้น จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ เนื่องจากในการควบรวมกิจการผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถทราบได้แน่นอนว่า การควบรวมจะเกิดขึ้นเมื่อใด และในตลาดการค้าเสรีปัจจุบัน การรวมธุรกิจเป็นเรื่องปกติและต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว การมีคำสั่งหรือคำแนะนำจากคณะกรรมการจะทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการควบรวมกิจการ และมีประเด็นเกี่ยวกับการรักษาความลับของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรแก้ไขหลักการให้เป็นการแจ้งภายหลังการรวมธุรกิจเสร็จแล้ว (post-notification) โดยเป็นการแจ้งข้อมูลเพื่อทราบเท่านั้น โดยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก็ยังคงสามารถตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบการธุรกิจตามบทบัญญัติอื่น ๆ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ได้

๓.๖ การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม (unfair competition) เห็นด้วยกับการมีหลักการดังกล่าวในร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในต่างประเทศ เนื่องจากปัญหาพฤติกรรมทางการค้าในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเรื่องการผูกขาด (monopoly) ซึ่งเป็นลักษณะการกระทำที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานได้ยาก

๔. การรับฟังความเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจตามกฎหมายเฉพาะเข้าร่วมชี้แจง และหน่วยงานดังกล่าวได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปได้ดังนี้

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เห็นว่า

(๑) สำนักงาน คปภ. มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยในการกำกับดูแลการควรวรมหรือโอนกิจการของบริษัทประกันภัยอยู่แล้ว อีกทั้งการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งการควรวรมล่วงหน้าเป็นเวลา ๖๐ วัน อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากการควรวรมต้องดำเนินการโดยลับและมีความรวดเร็วเพื่อป้องกันผลกระทบต่อหุ้นในตลาดทุน

(๒) การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยและเงื่อนไขความคุ้มครองสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่มีความเสี่ยงลักษณะเดียวกันจะอาศัยเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานของอุตสาหกรรม ซึ่งอาจส่งผลเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า

(๓) การรับประกันภัยความเสี่ยงบางประเภทจะต้องใช้การร่วมกันรับประกันภัย (co-insurance หรือ co-reinsurance) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชนให้สามารถเอาประกันภัยในความเสี่ยงดังกล่าวได้

(๔) การกำหนดค่าปรับในอัตราไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของรายได้ในปีที่กระทำ ความผิดหรือมีการรวมธุรกิจ เป็นอัตราที่สูงเกินไป อาจส่งผลต่อการดำรงเงินกองทุนตามกฎหมายประกันภัย ทำให้บริษัทขาดเงินกองทุนจนถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือล้มละลายได้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยได้รับผลกระทบในวงกว้าง

ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ ควรใช้บังคับเฉพาะในส่วนที่ไม่ซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๒ สำนักงาน กสทช. เห็นว่า กสทช. เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระและมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงการกำกับดูแลการประกอบกิจการเพื่อให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมและป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือลดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อีกทั้งธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะตัวทั้งในส่วนของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น องค์กรกำกับดูแลจึงต้องมีความเชี่ยวชาญในการกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ส่วนการกำกับดูแลพฤติกรรมอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของ กสทช. นั้น ย่อมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า ซึ่งหากมีกลไกให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและสำนักงาน กสทช. ร่วมกันดำเนินการกำกับดูแลก็อาจทำให้เกิดการแข่งขันเสรีและเป็นธรรมมากขึ้น

๔.๓ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่มีประเด็นขัดหรือแย้งกับกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าในภาคธุรกิจการขนส่งทางอากาศที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กพท. และเห็นควรให้การกระทำของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กพท. ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นทางการค้าปกติแข่งขันกับเอกชนอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าด้วย โดยจะต้องมีความชัดเจนในขอบเขตการยกเว้นไม่ใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฯ กรณีการดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐ

๔.๔ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เห็นว่า ธปท. ได้ดำเนินการดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และในการออกนโยบายด้านสถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงินที่มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีอำนาจเพื่อถ่วงดุลอำนาจและเพื่อให้นโยบายมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ธปท. ไม่ขัดข้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ แต่เนื่องจากธุรกิจสถาบันการเงินมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากธุรกิจอื่น โดยเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยความเชื่อมั่นจากผู้ใช้บริการค่อนข้างมาก และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันสูง โดยอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน ธปท. จึงมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

(๑) การรวมธุรกิจ เห็นควรผ่อนผันการแจ้งการควบรวมสถาบันการเงินต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ในกรณีการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน ให้เป็นการแจ้งภายหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากการรวมธุรกิจกรณีดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่อาจทำให้ประชาชนตื่นตระหนก จนกระทบต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินโดยรวม ส่วนการควบรวมด้วยเหตุผลทางธุรกิจนั้น เห็นควรลดวันแจ้งจาก ๖๐ วันเป็น ๓๐ วันก่อนการรวมธุรกิจ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการค้า

(๒) การควบคุมพฤติกรรม ควรมีกระบวนการหารืออย่างเป็นทางการกับหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน เนื่องจากแต่ละธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจสถาบันการเงินมีความซับซ้อนและมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากธุรกิจอื่น จึงควรอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จากหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ เพื่อให้มาตรการเหมาะสมกับแต่ละภาคธุรกิจ

(๓) บทกำหนดโทษ ควรพิจารณาความผิดและโทษให้สอดคล้องกับฐานและความรุนแรงของความผิด โดยบทลงโทษควรมุ่งหมายให้ผู้ประกอบการสำนึกผิดและหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถประกอบธุรกิจได้อีกต่อไป ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินโดยรวม

(๔) การจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานหรือบริการที่สำคัญของระบบการเงินไทย เช่น ระบบการหักบัญชีของประเทศ อาจไม่สามารถมองในมิติของการแข่งขันได้ในด้านเดียว เนื่องจากการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่จำเป็นต้องมีเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนโดยรวม ในลักษณะใกล้เคียงกับสาธารณูปโภคอื่น ๆ อีกทั้งการมีจำนวนผู้เล่นที่มากรายจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้งาน และเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

๔.๕ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) เห็นว่า กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน กลต. ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดหรือการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กลต. มีนโยบายในการส่งเสริมการแข่งขันในการประกอบธุรกิจตลอดมา รวมทั้งมีการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้มีความโปร่งใส มั่นคง และเป็นธรรม เช่น การกำกับดูแลในเรื่องความมั่นคงของผู้ประกอบธุรกิจ การเปิดเสรีใบอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และเปิดเสรีค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น และสำหรับร่างพระราชบัญญัติฯ สำนักงาน กลต. มีความเห็นดังนี้

(๑) นิยามคำว่า “การเงิน” เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ครอบคลุมธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) คุณสมบัติของกรรมการการแข่งขันทางการค้า เห็นควรกำหนดให้ชัดเจนว่า ลักษณะต้องห้ามดำรง “ตำแหน่งบริหารใด ๆ ในองค์กรธุรกิจ” รวมถึงตำแหน่งกรรมการด้วยหรือไม่ และอาจพิจารณาไม่ใช้ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวกับกรรมการจำนวนหนึ่งเพื่อให้มีกรรมการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของภาคธุรกิจ โดยอาจจำกัดให้เป็นกรรมการเสียงข้างน้อยและวิธีปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในเรื่องที่จะพิจารณา

(๓) ขอบเขตของร่างพระราชบัญญัติฯ เห็นควรกำหนดข้อยกเว้นให้ครอบคลุม เหตุจำเป็นต่าง ๆ เช่น การรวมธุรกิจที่ก่อให้เกิด economic efficiencies มากกว่าผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หรือการรวมธุรกิจที่เป็นการปรับโครงสร้างภายในกลุ่ม เป็นต้น

(๔) ความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะ เห็นควรกำหนดแนวทาง ในการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจร่วมกัน โดยอาจชักจูงความเข้าใจและประสานงานกันเพื่อไม่ให้ ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการใดอันอาจส่งผลให้เกิดการผูกขาดหรือการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ยังไม่ชัดเจนว่าครอบคลุม การกำหนดเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมระหว่างคู่ค้าหรือไม่

(๖) การรวมธุรกิจ เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการรวมธุรกิจเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญ หรือเป็นความลับทางการค้า และอาจมีผลกระทบต่อราคาซื้อขายหลักทรัพย์ ดังนั้น ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการรักษาข้อมูลและการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ไว้ด้วย

(๗) บทกำหนดโทษ อัตราโทษปรับไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของรายได้ในปีที่ฝ่าฝืน เป็นอัตราที่สูงมาก ควรเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลหรือประเทศใกล้เคียงด้วย และควรกำหนด ให้ชัดเจนว่าฐานการกำหนดอัตราโทษดังกล่าวครอบคลุมถึงรายได้ใดของผู้ประกอบธุรกิจบ้าง และ เงินค่าปรับต้องนำส่งคลังหรือไม่

นอกจากนี้ สำนักงาน กสท. ได้ส่งความเห็นของสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ สรุปได้ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าควรมีองค์ประกอบที่มีสัดส่วนจาก ผู้เชี่ยวชาญในภาคธุรกิจต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น ภาคการเงิน การธนาคาร ตลาดทุน ค่าปลีก อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว เป็นต้น

(๒) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ควรระบุ รายละเอียดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียน แนวปฏิบัติของกรรมการและพนักงานในกรณีที่มี ผลประโยชน์ในเรื่องที่ร้องเรียน การติดต่อสื่อสารกับธุรกิจภายใต้การกำกับ และการเปิดเผยคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการ

(๓) คำนิยามที่สำคัญควรมีขอบเขตที่ชัดเจนและเหมาะสมตามหลักการและ เจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติสากล

๔.๖ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สำนักงาน กพพ.) เห็นว่า กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการกำกับกิจการ พลังงานทำหน้าที่กำกับดูแลทั้งกิจการของรัฐและเอกชนที่ร่วมดำเนินการแล้ว จึงขอให้พิจารณา ความเหมาะสมในการบัญญัติยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าสำหรับกิจการพลังงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน

๕. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ประกอบกับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคณะทำงานพระราชรัฐแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๕.๑ ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔) แก้ไขเพิ่มเติมกรณีที่มีให้นำร่างพระราชบัญญัติฯ ไปใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการกระทำของรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค ได้แก้ไขจาก “เฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐ” เป็น “เฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามมติของคณะรัฐมนตรี” เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างความเป็นธรรมให้แก่การแข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการที่มีรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจร่วมอยู่ด้วย

(๒) ได้เพิ่มข้อยกเว้นกรณีการกระทำของธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามร่างฯ และหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจเฉพาะด้าน (sectoral regulator) แล้วเห็นว่า การประกอบธุรกิจบางประเภทอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น โดยมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์โดยตรงกับการประกอบธุรกิจในด้านนั้น ๆ หากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะใช้อำนาจกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้ากับผู้ประกอบธุรกิจก็ไม่ควรกระทบต่อการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากฎหมายเฉพาะที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจแต่ละฉบับแล้วเห็นได้ว่า มีเพียงกฎหมายบางฉบับเท่านั้นที่บัญญัติอำนาจในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าอย่างชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในภาพรวมได้โดยไม่เป็นการขัดต่อการใช้อำนาจกำกับดูแลการประกอบธุรกิจขององค์กรกำกับดูแลอื่น จึงได้เพิ่มบทยกเว้นไม่ให้นำร่างพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับแก่การกระทำของธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้าไว้แล้ว

(๓) ได้ตัดข้อยกเว้นกรณีการกระทำของธุรกิจตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดออก เนื่องจากการให้อำนาจคณะกรรมการในการกำหนดขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายได้ทั้งฉบับหรือแต่เฉพาะบางส่วนเป็นการไม่เหมาะสม

๕.๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างหมวด ๑) มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอิสระโดยปราศจากความขัดกันแห่งผลประโยชน์ ดังนี้

(๑) เพิ่มลักษณะต้องห้ามกรณีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และกรณีเคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้กรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นบุคคลที่มี

ความเป็นอิสระและเป็นบุคคลที่ประชาชนยอมรับโดยทั่วไป และแก้ไขคุณสมบัติของกรรมการ จากอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์เป็นไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๙)

(๒) แก้ไขวิธีการได้มาซึ่งกรรมการการแข่งขันทางการค้าจากเดิมที่ให้ ดำเนินการคัดสรร เป็นวิธีการสรรหาเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถสมัคร เข้ารับการคัดเลือกได้อย่างกว้างขวาง โดยร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้คณะกรรมการสรรหา พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามจำนวนกรรมการแล้วเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พาณิชยเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้ง เป็นกรรมการการแข่งขันทางการค้าต่อไป โดยการแต่งตั้งครั้งแรกนั้น ให้กรรมการการแข่งขันทาง การค้าที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี และให้ดำรงตำแหน่ง ได้เพียงสองวาระ โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเหลื่อมกัน (staggered term) เพื่อความต่อเนื่อง ในการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔) กำหนดห้ามกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจ บริหารหรือจัดการในธุรกิจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วัน ที่พ้นจากตำแหน่ง เพื่อป้องกันการใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ (ร่างมาตรา ๑๖)

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและ ประชาชนทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแล การแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๘)

(๖) ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องออก เนื่องจากการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเป็นอำนาจโดยทั่วไปของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ที่สามารถดำเนินการได้ตามร่างมาตรา ๒๐ เว้นแต่กรณีคณะอนุกรรมการสอบสวนซึ่งจำเป็นต้อง กำหนดคุณสมบัติไว้โดยเฉพาะเพื่อทำการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดที่มีความ ซับซ้อน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๔)

(๗) กำหนดให้กรรมการการแข่งขันทางการค้าปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และให้ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจากตำแหน่งด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ร่างหมวด ๒) มีการแก้ไข เพิ่มเติมที่สำคัญดังนี้

(๑) เพิ่มลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการกรณีที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่ง ของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และกรณีที่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสมาคมการค้า เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (ร่างมาตรา ๓๓)

(๒) กำหนดให้เลขาธิการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนตามที่ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนด โดยให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจาก ตำแหน่งเลขาธิการด้วย (ร่างมาตรา ๓๔)

(๓) การบริหารเงินและทรัพย์สินของสำนักงานฯ ได้ตัดเงินค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้าออก เนื่องจากเป็นค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บโดยส่วนราชการอื่นและสมควรนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินเพื่อให้เป็นไปตามหลักวินัยการคลัง และเพื่อให้สำนักงานฯ มีเงินและทรัพย์สินเพียงพอสำหรับการดำเนินการตามภารกิจ จึงได้เพิ่มเติมให้สำนักงานฯ สามารถขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาลได้ ทั้งนี้ บรรดารายได้ที่สำนักงานฯ ได้รับจากการดำเนินงานในแต่ละปี ให้ตกเป็นของสำนักงานฯ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้สำนักงานฯ เป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๔ ถึงร่างมาตรา ๔๙)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติที่กำหนดให้สำนักงานฯ สามารถเก็บรักษาค่าปรับทางปกครองไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาฟ้องคดีหรือเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี เพื่อให้สำนักงานฯ สามารถดำเนินการคืนเงินค่าปรับทางปกครองในกรณีที่มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการได้อย่างรวดเร็ว อันจะสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ (ร่างมาตรา ๔๖)

๕.๔ การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม (ร่างหมวด ๓) มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มาตรการป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรมมีความรัดกุมและไม่สร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการมากเกินไป ดังนี้

(๑) แก้ไขชื่อหมวดเพื่อให้สามารถเข้าใจได้ว่าบทบัญญัติของร่างฯ มีเนื้อหาที่ป้องกันการค้าที่ไม่เป็นธรรมด้วย

(๒) การใช้อำนาจเหนือตลาดที่ต้องห้าม (abuse of dominant position) ได้ปรับปรุงนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” เพื่อให้สามารถนับรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกัน และให้ถือว่าผู้ประกอบการดังกล่าวทุกรายเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เพื่อให้ครอบคลุมกรณีที่ผู้ประกอบการหลายรายในตลาดสินค้าหรือบริการใดมีความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานประชารัฐ (ร่างมาตรา ๕ นิยามคำว่า “ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” และร่างมาตรา ๕๐)

(๓) การรวมธุรกิจ (business combination) ได้แก้ไขจากเดิมที่กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแจ้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนการรวมธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ เป็นการแจ้งข้อมูลให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าทราบภายในเจ็ดวันภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อไม่ให้เกิดการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของธุรกิจที่กระทำโดยชอบ และป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลทางธุรกิจซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานประชารัฐ (ร่างมาตรา ๕๑)

(๔) การตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า (cartel) ได้ปรับปรุงบทบัญญัติในร่างฯ โดยแบ่งแยกระหว่างการตกลงของผู้ประกอบการที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน ซึ่งถือเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าที่ร้ายแรง (hardcore cartel) เว้นแต่ผู้ประกอบการดังกล่าวมีความสัมพันธ์เป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันอยู่แล้ว (single unit) ตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานประชารัฐ กับการกระทำอื่น ๆ ที่เป็นการผูกขาดหรือลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า (softcore cartel) ยกเว้นการกระทำบางประการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

ระบบเศรษฐกิจโดยรวม เช่น การตกลงร่วมกันเพื่อพัฒนาการผลิตและการให้สิทธิในสินค้าหรือบริการ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๕๒ ถึงร่างมาตรา ๕๔)

(๕) การประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม (unfair trade) เพิ่มเติมให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศกำหนดลักษณะของการกระทำที่เข้าข่ายการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย (ร่างมาตรา ๕๕)

(๖) การวินิจฉัยล่วงหน้า เพิ่มเติมช่องทางการขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัยการกระทำเป็นการล่วงหน้า เพื่อสร้างความชัดเจนแน่นอนอันเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ และสร้างความมั่นใจในระบบกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า โดยคำวินิจฉัยมีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอและคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าอาจเพิกถอนคำวินิจฉัยได้หากปรากฏในเวลาต่อมาว่าข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร้องขอไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๕๖)

(๗) การเรียกร้องค่าเสียหายจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้ตัดบทคุ้มครองกรรมการการแข่งขันทางการค้าออก เนื่องจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดจากคำสั่งที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว และหากประสงค์จะให้ได้รับความคุ้มครองจากความรับผิดทางละเมิดก็สามารถเสนอให้เพิ่มเติมสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

๕.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างหมวด ๔) ได้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่มาบัญญัติไว้เป็นหมวดเฉพาะเพื่อความชัดเจน รวมทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ขอมหายค้นในกรณีที่จะต้องใช้อำนาจค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน (ร่างมาตรา ๖๐) ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันคุ้มครองสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศแต่งตั้งมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามร่างฯ เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเมื่อดำเนินการแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อพิจารณาต่อไป (ร่างมาตรา ๖๖)

๕.๖ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย (ร่างหมวด ๕) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติที่กำหนดสิทธิในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า และการให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธินั้น มีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค อันจะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรคงบทบัญญัติในร่างหมวดนี้ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

๕.๗ การอุทธรณ์ ตัดการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าออก เนื่องจากคณะกรรมการที่พิจารณาอุทธรณ์ไม่ควรเป็นคณะกรรมการเดียวกันกับที่ออกคำสั่ง แต่ก็ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ประกอบการที่จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลในกรณีที่เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๕.๘ บทกำหนดโทษ (ร่างหมวด ๖) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีลักษณะและสัดส่วนที่เหมาะสมกับความร้ายแรงของความผิด โดยกำหนดโทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง เช่น ความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาดและการตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าระหว่าง

ผู้ประกอบการที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน (ร่างมาตรา ๗๐) และโทษปรับทางปกครองสำหรับกรณีที่ไม่รายงานการรวมธุรกิจ (ร่างมาตรา ๗๘) การตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการที่ไม่ได้อยู่ในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน หรือการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม (ร่างมาตรา ๗๙) และการฝ่าฝืนคำสั่งยับยั้งการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๘๐) ซึ่งจะให้ดุลพินิจแก่คณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้าในการกำหนดโทษที่เหมาะสมตามความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด รวมทั้งได้กำหนดวิธีการในการบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง โดยคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้าอาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองได้ด้วย (ร่างมาตรา ๘๒)

ในการกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาและโทษปรับทางปกครองสูงสุดสำหรับ ความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ การตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า และการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม ได้กำหนดอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีหรือ ปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจาก การกระทำ จึงสมควรกำหนดโทษในอัตราที่ได้สัดส่วนกับความสามารถทางการเงินของผู้กระทำความผิดนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ได้ลดจากอัตราเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน ร้อยละ ๒๐ ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์

๕.๙ บทเฉพาะกาล ปรับปรุงถ้อยคำในบทเฉพาะกาลเพื่อความชัดเจน และเพิ่มบท เร่งรัดการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้แล้วเสร็จภายในสองร้อย เจ็ดสิบวันนับแต่วันที่ร่างฯ ใช้บังคับ และการแต่งตั้งเลขาธิการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าครั้งแรก ทั้งนี้ เพื่อให้มีการใช้บังคับ ร่างพระราชบัญญัตินี้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. การพิจารณาความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถสรุป ผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๖.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าซึ่งอาจดำเนินการไม่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล การกำหนดอำนาจหน้าที่สูงซึ่งต้องใช้วิธีการคัดสรรกรรมการที่มีคุณธรรมและจริยธรรม และการคุ้มครองรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาขาดทุนและอยู่ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในช่วงเวลาที่เหมาะสม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า การกำกับดูแลการแข่งขัน ทางการค้าเป็นการดูแลรักษากลไกของตลาดเพื่อประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและผู้บริโภคในภาพรวม ซึ่งการมีองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่อิสระจากการแทรกแซงทางการเมืองจะช่วยให้เกิด ความโปร่งใสและความต่อเนื่องในการดำเนินการ อันจะเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังคงมีบทบาทในกระบวนการสรรหากรรมการการแข่งขัน ทางการค้า โดยคณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการสรรหา

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคุณสมบัติกรรมการการแข่งขันทางการค้าทุกคน (ร่างมาตรา ๑๒) และกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะอยู่ภายใต้บังคับข้อห้ามดำรงตำแหน่งในธุรกิจที่อยู่ภายใต้กำกับ ทั้งในระหว่างดำรงตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๐) และภายในระยะเวลาสองปีหลังพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๖) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดกันของผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนการให้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษจากนโยบายของรัฐบาลให้แก่รัฐวิสาหกิจบางแห่ง นั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับกับกรณีการกระทำของรัฐวิสาหกิจที่ได้ดำเนินการตามมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภคไว้แล้ว ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่รองรับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ และเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่แข่งขันกับรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๔ (๒))

๖.๒ กระทรวงการคลัง เห็นควรกำหนดนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้มีความชัดเจน และควรกำหนดกรอบเวลาเพื่อรองรับการเตรียมการของรัฐวิสาหกิจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย และเห็นว่า การจำกัดสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากกรรมการการแข่งขันทางการค้าอาจเป็นการคุ้มครองการใช้อำนาจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า การกระทำของรัฐวิสาหกิจที่จะไม่อยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้มีความชัดเจนแล้ว เนื่องจากจะต้องเป็นการดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่มติของคณะรัฐมนตรีระบุตามความจำเป็น สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ไม่เข้าข้อยกเว้นย่อมต้องปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาเตรียมการแต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๔ (๒)) ส่วนการคุ้มครองกรรมการการแข่งขันทางการค้าจากการเรียกร้องค่าเสียหายนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตัดบทบัญญัติดังกล่าวออกจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว

๖.๓ สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกตให้นำกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ให้นำเงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากงบประมาณของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มาใช้ดำเนินการในปีแรกโดยไม่ต้องให้รัฐจัดสรรเงินเพิ่มเติม และให้นำเงินคงเหลือจากที่ได้รับจัดสรรค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้าส่งคลัง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไว้โดยเฉพาะในบางเรื่อง เช่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (ร่างมาตรา ๑๘) และการประชุม (ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๒๒) ส่วนกรณีใดที่มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะก็จะต้องนำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับอยู่แล้ว ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

(๒) เงินและทรัพย์สินสำหรับการดำเนินการในปีแรก เมื่อพิจารณาร่วมกับผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) และผู้แทนสำนักงบประมาณแล้ว เห็นว่า เงินที่รับโอนจากงบประมาณของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงได้คงหลักการให้มีการจัดสรรเงินเพิ่มเติมไว้ตามเดิม (ร่างมาตรา ๔๔ (๒))

(๓) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการค้า ได้ตัดหลักการดังกล่าวออกจากร่างพระราชบัญญัติแล้ว เนื่องจากมิได้เป็นค่าธรรมเนียมที่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทาง

การกำจัดเก็บเอง จึงไม่เป็นการสมควรที่จะหักเงินที่ได้รับจากค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นเงินรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๖.๔ สำนักงาน ก.พ. เห็นควรพิจารณาความเหมาะสมในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และเห็นว่าการนับเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานฯ เป็นการชั่วคราว สามารถนำพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำงานซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ โดยไม่ต้องกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระแล้ว จึงได้คงหลักการดังกล่าวไว้ตามร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ส่วนการนับเวลาการปฏิบัติราชการในระหว่างที่ปฏิบัติงานในสำนักงานฯ นั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาได้บัญญัติให้เป็นกรณีการช่วยปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว โดยให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิม จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการนับเวลาการปฏิบัติราชการในระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นอีกต่อไป

๖.๕ สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นควรพิจารณาทบทวนบทบาทภารกิจและโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของกรมการค้าภายในและสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไม่ให้มีความทับซ้อนกัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาได้กำหนดให้บรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และงบประมาณของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเดิม ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว (ร่างมาตรา ๘๘) ส่วนการปรับปรุงโครงสร้างของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพื่อไม่ให้เกิดความทับซ้อนในการปฏิบัติงานนั้น เป็นเรื่องที่กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จะต้องพิจารณาคำเนินการในระยะต่อไป

๖.๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นควรเพิ่มเติมเงื่อนไขด้านนโยบายรัฐที่จะยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่การกระทำของรัฐวิสาหกิจ เพื่อรองรับกิจการของโรงพิมพ์ตำรวจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาได้บัญญัติเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้ยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่การกระทำของรัฐวิสาหกิจซึ่งสามารถครอบคลุมไปถึงกิจการของโรงพิมพ์ตำรวจแล้ว

๖.๗ สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตดังนี้

(๑) การรวมกิจการ เห็นควรกำหนดเกณฑ์การใช้อำนาจคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ายกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

(๒) การรวมกิจการ เห็นควรแยกระหว่างการรวมกิจการที่ต้องขออนุญาตและการรวมกิจการที่อาจแจ้งให้ทราบ

(๓) การตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขัน เห็นควรมีความชัดเจนในลักษณะการกระทำที่ “ทำให้เกิดความปั่นป่วนในทางการค้าปกติ” และควรแบ่งแยกระหว่างการกระทำ

ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นคู่แข่ง (Horizontal) และผู้ประกอบการธุรกิจมีความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นคู่ค้า (Vertical)

(๔) อำนาจคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าที่กำหนดให้ระงับหรือหยุดการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด ไม่สอดคล้องกับหลักการที่ควรจะเป็น เนื่องจากมิได้คำนึงถึงความชอบธรรมของพฤติกรรม

(๕) อายุความเรียกร้องค่าเสียหาย เห็นควรกำหนดให้ใช้อายุความคดีอาญาที่ยาวกว่าได้ด้วย

(๖) การกำหนดโทษทวีคูณในกรณีกระทำความผิดซ้ำยังไม่ชัดเจนว่าใช้บังคับกับกรณีใด

(๗) การเปรียบเทียบควรมีหลักเกณฑ์การใช้อำนาจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ในประเด็นที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตบางประการแล้ว ได้แก่ การตัดบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนดยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔) การแก้ไขหลักการจากการแจ้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนรวมธุรกิจเป็นการแจ้งภายหลังการรวมธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕๑) การแบ่งแยกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลพฤติกรรม การตกลงกันระหว่างผู้ประกอบการที่แข่งขันในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกันและการตกลงกันในกรณีอื่น (ร่างมาตรา ๕๒ ถึงร่างมาตรา ๕๔) การตัดบทบัญญัติที่ให้คณะกรรมการสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าที่กำหนดหยุดหรือระงับการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด รวมทั้งการตัดบทกำหนดโทษทวีคูณออก

ส่วนอายุความการเรียกร้องค่าเสียหาย เนื่องจากคดีการแข่งขันทางการค้าเป็นคดีที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ สมควรดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อสร้างความชัดเจนและแน่นอน ด้วยเหตุนี้ จึงได้คงบทบัญญัติดังกล่าวไว้ตามเดิม (ร่างมาตรา ๖๘) ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับการเปรียบเทียบนั้น เนื่องจากลักษณะการกระทำความผิดแต่ละกรณีมีความร้ายแรงที่แตกต่างกัน จึงสมควรให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีดุลพินิจพิจารณาได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย (ร่างมาตรา ๗๗)

๖.๘ สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกตว่าไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจพิจารณาลดหย่อนโทษปรับ เนื่องจากการกำหนดโทษปรับเป็นอำนาจทางตุลาการของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว ได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจกำหนดโทษปรับทางปกครองสำหรับการกระทำความผิดบางลักษณะ เพื่อให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีดุลพินิจในการกำหนดโทษที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด (ร่างหมวด ๖ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๒ โทษทางปกครอง)

๖.๙ คณะทำงานพระราชรัฐ มีข้อสังเกตดังนี้

(๑) คุณสมบัติของกรรมการการแข่งขันทางการค้าต้องมีความเหมาะสม และให้ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยควรมีกลไกรับฟังความเห็นของภาคประชาชน

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าควรเป็นหน่วยงานอิสระ โดยมีบุคลากรและงบประมาณที่เหมาะสม

(๓) เกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดควรเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้

(๔) นิยามคำว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ไม่ควรส่งผลให้บริษัทในเครือที่มีได้มีส่วนร่วมกับการกระทำความผิดต้องรับผิดชอบทางอาญาด้วย และไม่ควรถือว่าการตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขันระหว่างบริษัทในเครือเดียวกันเป็นความผิด เนื่องจากบรรดาผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหน่วยธุรกิจเดียว (single unit)

(๕) การรวมธุรกิจ ควรแก้ไขจากการแจ้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ก่อนการรวมธุรกิจเป็นการแจ้งการรวมธุรกิจภายหลังการรวมธุรกิจเสร็จแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะทำงานพระราชรัฐในแต่ละประเด็น และได้ปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามข้อสังเกตในทุกประเด็นแล้ว

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในการพิจารณาประกาศกำหนดเกณฑ์ ซึ่งในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาก่อนการออกระเบียบหรือประกาศ

๖.๑๐ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายเฉพาะ ได้แก่ สำนักงาน คปภ. สำนักงาน กสทช. สำนักงาน กพท. ธปท. และสำนักงาน กลต. มีความเห็นสรุปได้ว่า บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติควรคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานดังกล่าว โดยเฉพาะธุรกิจบางประเภทที่ไม่สามารถเปิดให้มีการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการจำนวนมาก และไม่ควรถูกกำหนดโทษปรับที่สูงเกินไปจนทำให้ผู้ประกอบการต้องเลิกกิจการอันอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ประกอบกับหน่วยงานกำกับดูแลบางแห่งมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าด้วยแล้ว ส่วนกรณีอื่นที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะใช้อำนาจตามร่างพระราชบัญญัตินี้ก็สมควรมีกลไกการปรึกษากับหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อมิให้ขัดแย้งกันและสร้างความชัดเจนให้แก่ผู้ประกอบการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายเฉพาะแล้ว ได้เพิ่มเติมการยกเว้นมิให้ใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติแก่การกระทำของธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้าแล้ว (ร่างมาตรา ๔ (๔)) รวมทั้งได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๘) เพื่อให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีข้อมูลที่เพียงพอประกอบการพิจารณาวินิจฉัย นอกจากนี้ ได้ลดอัตราโทษปรับสูงสุดจากร้อยละ ๒๐ ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด เป็นร้อยละ ๑๐ ของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด เพื่อให้ได้สัดส่วนกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิดและเป็นไปตามหลักสากล

๗. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยกำกับดูแลกลไกการแข่งขันทางการค้าในตลาดสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนจะได้รับสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพดีขึ้นในราคาที่เป็นธรรม อันจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจไทย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไม่ให้ผู้มีรายได้น้อยถูกเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมโดยผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๘

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....*

สืบเนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าได้บังคับใช้มาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่มีความคล่องตัว และขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ เพื่อให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ ทั้งนี้ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการรูปแบบและพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยสามารถสรุปข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ได้ ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกรายอยู่ภายใต้กฎกติกาที่มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ผู้ประกอบการจะปฏิบัติได้โดยไม่เกิดความยุ่งยาก และไม่เป็นการกีดกันที่เกินสมควร

๒. เพื่อปรับปรุงกติกาในการดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรี และเป็นธรรมมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ครอบคลุมการประกอบธุรกิจตามแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจของประเทศในภาพรวม

๓. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในด้านการค้าการลงทุนและเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งเป็นการรองรับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ ของไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการเป็นชาติการค้าของรัฐบาล

๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ กลไกตลาด และการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและหน่วยงานสามารถดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระและปราศจากการแทรกแซง ตลอดจนสามารถดูแลส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

---

* ที่มา : คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมายร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

๖. เพื่อให้ผู้ประกอบการเกิดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการในการดูแลการแข่งขันทางการค้า ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนา การผลิต การค้า การลงทุน และนวัตกรรมใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

๗. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแข่งขันทางการค้าให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นต่อการดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าของประเทศ

ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... *

ที่มา เหตุผล/ความจำเป็น ในการปรับแก้ไขกฎหมาย

1) ที่มา

- นโยบายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ปรับปรุงกฎหมายแข่งขันทางการค้าให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- คณะรัฐมนตรีกำหนดให้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญเร่งด่วน (เร่งด่วน 1)
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) มีข้อเสนอและรายงานผลการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปฏิรูปกฎหมายแข่งขันทางการค้า

2) เหตุผล/ความจำเป็น

- บทบัญญัติไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการค้าและไม่เป็นสากล
- กฎหมายขาดความครอบคลุมและบังคับใช้ไม่เสมอภาค
- การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นอิสระ
- บทลงโทษไม่สอดคล้องกับความผิด

ประเด็นปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน

- ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน)
- มีความขัดแย้งของนโยบายรัฐกับกฎหมาย (ขอความร่วมมือผู้ประกอบการจลดราคาราคาสินค้า)
- ข้อจำกัดในการบริหารงาน/บุคคล/งบประมาณ (อยู่ภายใต้กรมการค้าภายใน)
- บทบัญญัติไม่ชัดเจน-ไม่กล้าออกคำสั่งให้หยุดหรือระงับยับยั้งการกระทำ
- บทลงโทษไม่เอื้อต่อการระงับยับยั้งและไม่เหมาะสมกับความร้ายแรงของพฤติกรรม
- ขั้นตอนการหาข้อเท็จจริงจนถึงขั้นตอนการพิจารณามีความล่าช้าเนื่องจาก
  - คณะกรรมการไม่ได้ปฏิบัติงานเต็มเวลา
  - พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เป็นพนักงานสอบสวน
- ไม่มีกลไกในการโต้แย้งคำสั่งของอัยการ

---

* ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (การประชุมคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

การพิจารณาเรื่องร้องเรียน (ตั้งแต่ ปี 2542 - ปัจจุบัน) มีจำนวน 100 เรื่อง

- มาตรา 25 การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ : จำนวน 18 เรื่อง
  - อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน 4 เรื่อง
- มาตรา 27 การตกลงร่วมกัน : จำนวน 28 เรื่อง
  - อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน จำนวน 2 เรื่อง
  - อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จำนวน 2 เรื่อง
- มาตรา 29 การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม : จำนวน 54 เรื่อง
  - อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน จำนวน 4 เรื่อง
  - อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จำนวน 1 เรื่อง

การประชุมของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ตั้งแต่ ปี 2542 - ปัจจุบัน มีจำนวน 27 ครั้ง (เฉลี่ย 1.4 ครั้ง/ปี) ดังนี้

ปี	ครั้ง
2543	4
2544	0
2545	2
2546	2
2547	1
2548	1

ปี	ครั้ง
2549	2
2550	2
2551	0
2552	0
2553	1
2554	2

ปี	ครั้ง
2555	3
2556	2
2557	2
2558	1
2559	2

หลักการ/สาระสำคัญในการปรับปรุงกฎหมาย

1) ความครอบคลุมของกฎหมาย

- ปรับปรุงบทนิยาม
  - “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ให้ครอบคลุมนิติบุคคลในเครือเดียวกัน
  - “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” โดยให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดมาประกอบการพิจารณา”
    - “ปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาด” เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณา ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด
- ให้อำนาจรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

2) ความเป็นอิสระของคณะกรรมการและหน่วยงาน

- ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระผ่านกระบวนการคัดสรร จำนวน 7 คน
ได้แก่

1) ปลัด พณ.	2) ปลัด กค.
3) ปลัด กษ.	4) ปลัด อก.
5) เลขาธิการ สศช.	6) ประธาน สภาหอฯ
7) ประธานสภาอุตสาหกรรม	

- ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวน 7 คน ได้แก่

- ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามาจากการคัดเลือกจากคณะกรรมการ
การแข่งขันทางการค้า

- ให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานรัฐที่เป็นอิสระ

3) ความมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

- การแจ้งการรวมธุรกิจ โดยให้แจ้งหลังการรวมธุรกิจ ภายใน 7 วัน
- แบ่งความผิดการตกลงร่วมกันเป็น 2 ประเภท ตามความร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ
- ปรับปรุงโทษอาญาเพิ่มโทษทางปกครอง ดังนี้

ฐานความผิด	เดิม	ใหม่
การใช้อำนาจเหนือตลาดอย่างไม่เป็นธรรม	(อาญา) จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 6 ล้านบาท	(อาญา) จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้
การรวมธุรกิจ		(ปกครอง) ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท/รายวันไม่เกิน 1 หมื่นบาท
การตกลงร่วมกันที่มีผลรุนแรง ต่อเศรษฐกิจ		(อาญา) จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ปีก่อน
การตกลงร่วมกันที่ไม่มีผลรุนแรง ต่อเศรษฐกิจ		(ปกครอง) ปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ปีก่อน
การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม		(ปกครอง) ปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ปีก่อน

- ให้คณะกรรมการทบทวนเกณฑ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี

- พ้องคดีการแข่งขันทางการค้าต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (คดีอาญา)

- ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง
- เจ้าหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินคดี
- คณะกรรมการมีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับแทนการดำเนินคดีทางอาญา
- ผู้ประกอบธุรกิจสามารถขอรับการวินิจฉัยล่วงหน้าจากคณะกรรมการได้
- ให้คณะกรรมการเปิดรับฟังความคิดเห็นประกอบการพิจารณาฎระเบียบต่างๆ
- ให้รายงานผลงานต่อคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่คำวินิจฉัยคดีของคณะกรรมการต่อสาธารณะ

ประโยชน์ของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

1. ประโยชน์ต่อภาพรวมเศรษฐกิจ

- เสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในและต่างประเทศ อันจะส่งผลต่อบรรยากาศการค้าการลงทุนที่ดีและขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของไทยที่เพิ่มขึ้นในอนาคตตามนโยบายการเป็น Trading Nation

- มาตรฐานการกำกับดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลที่เป็นสากล อันจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจในเวทีการค้าโลกได้ (TPP RCEP)

2. ประชาชนในฐานะผู้ประกอบการ

- เพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจทุกระดับ (โดยเฉพาะ SMEs)
- ผลักดันให้ผู้ประกอบธุรกิจเพิ่มขีดความสามารถของตนอยู่เสมอ
- สามารถเข้าถึงและใช้ทรัพยากรของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เตรียมตัวผู้ประกอบการภายในประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับสากล

3. ประชาชนในฐานะผู้บริโภค

- ราคา สินค้า/บริการ ที่เป็นธรรมเหมาะสม
- คุณภาพ สินค้า/บริการ ดีขึ้นและเหมาะสมกับราคา
- มีทางเลือกในการเลือกซื้อสินค้า/บริการมากขึ้น
- ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมในการบริโภคสินค้าจำเป็น
- เกิดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ในตลาด

งบประมาณ

1. แหล่งที่มางบประมาณ (ไม่ต้องส่งคืนคลัง)

1) โอนจากสำนักงานเดิม	2) ทุนประเดิม
3) ค่าธรรมเนียม	4) รัฐอุดหนุนเป็นรายปี

5) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ

6) ผู้อุทิศให้

7) ดอกผล

2. งบประมาณหลักของสำนักงานฯ

- เงินอุดหนุนรายปีจากรัฐบาล

- ค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ได้แก่

1) การขอให้วินิจฉัยล่วงหน้า 50,000 บาท/ครั้ง

2) ค่าคัด/รับรองสำเนา 100 บาท/หน้า

3. ค่าปรับทางปกครองต้องส่งคืนคลัง

กฎหมายลำดับรอง

1. ให้ออกกฎหมายลำดับรองที่จำเป็นภายใน 365 วัน

2. คณะรัฐมนตรีรับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง (จำนวน 22 ฉบับ) แล้ว

ข้อสังเกตและประเด็นของคณะกรรมการฯ
ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ในการประชุมเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

๑. ประเด็น ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด ก.พ. ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการพิจารณาแก้ไขตามเห็นของหน่วยงานต่างๆ ใดๆหรือไม่ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งให้ วิป ปนช. พิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไปนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ได้มีการปรับปรุงตามข้อสังเกตนายรัฐมนตรีแล้วหรือไม่

ข้อมูลหน่วยงาน การพิจารณาในชั้นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการเปิดรับความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่อาจได้รับผลกระทบ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และได้นำความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ มาพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว

สำหรับกรณีที่นายรัฐมนตรีได้มีการตั้งข้อสังเกตในร่างพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับเงินรายได้ค้ำคลังและกรณีที่มีเงินเหลือสะสมของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จะกำหนดกลไกอย่างไรในร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวได้มีการหารือร่วมกันระหว่างกระทรวงพาณิชย์ สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และมีความเห็นว่าในสิ่งที่นายรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตนั้น ได้มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วในชั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยกระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ นำกราบเรียนนายรัฐมนตรีแล้ว

๒. ประเด็น ที่ผ่านมาการดำเนินการของคณะกรรมการฯ มีปัญหาไม่สามารถที่จะจัดการประชุมได้ หากแก้ไขตามร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วจะช่วยแก้ไขปัญหาการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ได้หรือไม่ และการที่แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการฯ จะทำให้เกิดปัญหาในการสรรหาผู้ที่จะมาเป็นกรรมการหรือไม่ นอกจากนี้ร่างมาตรา ๑๑ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา คณะหนึ่งจำนวนเจ็ดคน จะมีวิธีการดำเนินการอย่างไรให้การสรรหาปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง และร่างมาตรา ๑๒ จะกำหนดขั้นตอนการคัดเลือกและการแต่งตั้งกรรมการ เหตุใดขั้นตอนในการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครที่จะเป็นกรรมการจึงไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ

ข้อมูลหน่วยงาน ร่างพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ และกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด การดำเนินการสรรหาที่จะให้ปราศจากการแทรกแซง ทางการเมืองนั้น ได้มีการศึกษาวิธีที่จะได้มาซึ่งกรรมการ จากกฎหมาย รายงานการศึกษาต่างๆ รวมทั้ง กฎหมายต่างประเทศ ซึ่งจะมีวิธีการได้มาซึ่งกรรมการหลายวิธี เช่น การคัดเลือกบุคคลภายในสำนักงาน ขึ้นเป็นกรรมการ หรือให้นายกรัฐมนตรีคัดเลือกบุคคลขึ้นมาเป็นกรรมการ หรือให้สำนักงานเสนอชื่อ บุคคลขึ้นมาเป็นกรรมการ โดยในการพิจารณามีความเห็นว่าการกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีความเหมาะสม และมีการคานอำนาจกันระหว่าง ภาครัฐและเอกชน และเป็นวิธีที่ดีที่สุดแล้ว สำหรับขั้นตอนในการสรรหากรรมการตามร่างมาตรา ๑๒ (๒) เป็นขั้นตอนที่จะต้องมีการพิจารณากลับกรองและต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาไม่สามารถที่จะกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนจึงไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้

๓. **ประเด็น** ร่างมาตรา ๒๗ กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้น เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็น นิติบุคคล ซึ่งจะเป็นการตั้งสำนักงานขึ้นใหม่ ในกรณีดังกล่าว ก.พ. และ ก.พ.ร. มีความคิดเห็นอย่างไร กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการเตรียมความพร้อมในการโอนบุคลากรอย่างไร และการกำหนดให้สำนักงาน ดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ อาจทำให้เกิดปัญหาในการขอ ตั้งงบประมาณ ไม่สามารถขอจัดตั้งงบประมาณได้เอง ต้องขอผ่านส่วนราชการอื่นทำให้ขาดความ คล่องตัว จึงควรที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไรหรือไม่

ข้อมูลหน่วยงาน ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาพิจารณาในประเด็นดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้แทนจาก ก.พ. และ ก.พ.ร. ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย ซึ่งในการพิจารณาผู้แทนจาก ก.พ. และ ก.พ.ร. ก็เห็นด้วยกับการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดังกล่าว โดยไม่มี ข้อสังเกตใดๆ สำหรับในการขอตั้งงบประมาณ สำนักงบประมาณได้ให้ความเห็นว่าการกำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ถือเป็น หน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณสามารถที่จะขอตั้งงบประมาณเองได้

สำหรับกรณีของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามกฎหมายปี ๒๕๔๒ จะแบ่งออกเป็น ๓ สำนัก ได้แก่ สำนักแข่งขันทางการค้า กองนิติการ และสำนักตรวจสอบปฏิบัติการ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีการปรับโครงสร้างใหม่ โดยมีเพียงสำนักแข่งขันทางการค้าที่อาจถูกยุบไป ซึ่งในการเตรียมการได้มีการหารือกับ ก.พ. และ ก.พ.ร. ไว้แล้ว รวมทั้งได้มีหนังสือเวียนแจ้งให้ ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ทราบ และอาจมีการคัดเลือกข้าราชการที่มีความสามารถเพื่อไป

ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าที่ดั่งขึ้นใหม่ ทั้งนี้ร่างมาตรา ๘๕ จะกำหนดให้รัฐมนตรีอาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงาน เป็นการชั่วคราว เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ประเด็น ร่างพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดถึงการกระทำที่จะเป็นการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรมซึ่งในกรณีดังกล่าว จะมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการผูกขาดทางการค้าและกฎหมายอื่นๆ หรือไม่ รวมทั้งจะมีความเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. .... หรือไม่อย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน กรณีร่างพระราชบัญญัติเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการกำกับดูแลเฉพาะคู่สัญญาระหว่างผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง แต่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะเป็นการควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นกฎหมายกลาง และได้มีการพิจารณาแล้วเห็นว่าจะไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๕. ประเด็น เหตุใดจึงต้องกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และได้มีการเตรียมการตรากฎหมายลำดับรองแล้วหรือไม่อย่างไร และกรณีที่มีการกำหนดโทษทางอาญาและกำหนดโทษปรับทางปกครอง จะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลงโทษอย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน การกำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมทั้งในภาครัฐและเอกชน และได้มีการร่างกฎหมายลำดับรองที่จะต้องออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว

สำหรับกรณีที่กำหนดให้มีโทษทางอาญาจะเป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อเสียหายร้ายต่อเศรษฐกิจ ซึ่งการแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีการปรับบทลงโทษให้มีความเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด

๖. ประเด็น ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับนิติบุคคลต่างประเทศหรือไม่และจะมีผลกระทบกับผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่เพียงใด

ข้อมูลหน่วยงาน ร่างพระราชบัญญัตินี้จะควบคุมดูแลในการประกอบธุรกิจเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งรายใหญ่และรายเล็ก ซึ่งร่างมาตรา ๕๐ จะห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดดำเนินการ เช่น กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าต่ำกว่าทุน การกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมแต่หากผู้ประกอบธุรกิจรายใหญ่ ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดแต่ไม่มีพฤติการณ์ที่ไม่เป็นธรรมก็จะไม่ผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๗. ประเด็น ร่างมาตรา ๖๗ กำหนดให้ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธิได้ ที่ผ่านมามีการฟ้องคดีแทนในกรณีดังกล่าวหรือไม่ และคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีความเห็นในกรณีดังกล่าวอย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน หลักการฟ้องคดีดังกล่าว เป็นหลักการที่มีกำหนดไว้อยู่แล้ว ตามกฎหมายเดิม

๘. ประเด็น สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีรายได้หลักจากงบประมาณแผ่นดินใช่หรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการจะมีรายได้จากการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการอย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน รายได้หลักของสำนักงานจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขอรับคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการ ซึ่งผู้ขอรับคำวินิจฉัยดังกล่าวจะต้องมีการเสียค่าใช้จ่ายประมาณห้าหมื่นบาทต่อเรื่องต่อครั้ง และจะเป็นการคัดค้านคำสั่งของคณะกรรมการกรณีที่มีการทำคำสั่งของคณะกรรมการหาย

รายงาน

วาระปฏิรูปที่ ๑๒ การผูกขาดและการแข่งขันที่เป็นธรรม : การปฏิรูปกฎหมายแข่งขันทางการค้า^{*}

๑. หลักการและเหตุผล

การแข่งขันอย่างเสรีภายใต้กลไกตลาดทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องดำเนินการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากที่สุด ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคจากการมีทางเลือกที่มีคุณภาพ หลากหลาย ในราคาที่เหมาะสมแล้ว ยังส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมและยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ในทางตรงกันข้ามการผูกขาดทางการค้าและพฤติกรรมที่เป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันนำไปสู่ความไร้ประสิทธิภาพ ส่งผลเสียต่อทั้งผู้บริโภคและระบบเศรษฐกิจโดยรวม ตลอดจนเป็นบ่อเกิดของปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

จึงจำเป็นต้องมี ‘กฎหมาย’ และ ‘กลไกการบังคับใช้กฎหมาย’ เพื่อเป็นเครื่องมือในการ ‘กำกับดูแล’ และ ‘ส่งเสริม’ ให้การแข่งขันทางการค้าเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม อยู่บนพื้นฐานของกฎกติกาที่เท่าเทียมกัน และไม่เกิดการเอารัดเอาเปรียบ ทั้งระหว่างผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน ระหว่างผู้ประกอบการขนาดต่างกัน (ไม่ให้ธุรกิจรายใหญ่ใช้อำนาจเหนือตลาดทำลายธุรกิจรายย่อย) และระหว่างผู้ประกอบการขนาดเดียวกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่ามกลางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของประเทศแบบเปิดและการแข่งขันระหว่างประเทศที่ทวีความรุนแรง กอปรกับการที่ประเทศไทยมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า กฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่เป็นสากลและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักธุรกิจและนักลงทุนต่างชาติ สร้างความน่าเชื่อถือและบรรยากาศทางการค้าการลงทุนอย่างเสรี และเป็นปัจจัยบวกต่อความสามารถทางการแข่งขันของประเทศด้วย

แม้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า กล่าวคือ ได้บังคับใช้ “พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒” มาเป็นเวลาถึง ๑๖ ปี แต่การบังคับใช้ที่ผ่านมาไม่มีประสิทธิภาพ โดยยังไม่เคยมีการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการแม้แต่รายเดียว เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านสาระกฎหมาย ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย ผู้บังคับใช้กฎหมาย การสืบสวน การดำเนินคดีและการลงโทษ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นพลวัต ผู้บังคับใช้กฎหมายมีความเป็นอิสระ การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ สามารถระงับยับยั้งพฤติกรรมที่ละเมิดกฎหมายได้อย่างทันทั่วถึงที่ และเพื่อให้การแข่งขันเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม

๒. ประเด็นปฏิรูป

ในการปฏิรูปกฎหมายแข่งขันทางการค้า จำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูป ๔ องค์ประกอบที่จำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

* รายงานนี้จัดทำโดยคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ โดยได้รับความเห็นชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และได้นำส่งคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ (หน้า ๑ - ๑๐)

๒.๑ การปฏิรูปสาระของกฎหมาย กล่าวคือ ปรับปรุงหรือกำหนดบทนิยาม หลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ (Guidelines) ที่จำเป็นต่อการบังคับใช้บทบัญญัติในกฎหมาย ให้ชัดเจน ครบถ้วน มีสภาพบังคับ ตามกฎหมาย และมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพการประกอบธุรกิจในอนาคต

๒.๒ การปฏิรูปขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย

๒.๒.๑ สร้างความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๒.๒ ขยายขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายให้ครอบคลุมการกระทำผิดนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อภาวะการแข่งขันภายในประเทศ

๒.๓ การปฏิรูปผู้บังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย

๒.๓.๑ ปรับโครงสร้างคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและสำนักงานการแข่งขันทางการค้า ให้เป็นอิสระในการบริหารงาน งบประมาณและบุคลากร ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจ กรรมการได้มาจากการสรรหาอย่างโปร่งใสและเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่จำเป็นต่อการกำกับดูแลการแข่งขัน

๒.๓.๒ ปรับอำนาจหน้าที่คณะกรรมการและสำนักงาน โดยเพิ่มภารกิจด้านการส่งเสริมการแข่งขัน และเพิ่มการทำงานเชิงรุก

๒.๓.๓ กำหนดระเบียบปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์การดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน ให้ชัดเจน โปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔ การปฏิรูปการสืบสวน การดำเนินคดีและบทลงโทษ

๒.๔.๑ ให้อำนาจคณะกรรมการในการกำหนดโทษปรับทางปกครองและการออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ประกอบธุรกิจหยุด ระงับ ยับยั้ง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการกระทำที่ “อาจเข้าข่าย” ละเมิดกฎหมาย

๒.๔.๒ ให้ศาลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านธุรกิจหรือการค้าเป็นผู้พิจารณาคดี

๒.๔.๓ ปรับบทลงโทษให้เหมาะสม จำแนกบทลงโทษตามพฤติกรรมการผิด ผสมผสาน บทลงโทษทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง ตลอดจนกำหนดมาตรการลดหย่อนโทษสำหรับผู้กระทำ ความผิดบางประเภทที่ให้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์

๓. วิธีการพิจารณาคดีศึกษาวิเคราะห์

คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ ได้มอบหมาย ให้คณะอนุกรรมการปฏิรูปการพาณิชย์และการบริการ พิจารณาคดีศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า คณะอนุกรรมการปฏิรูปการพาณิชย์ฯ จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ศึกษา วิเคราะห์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้าของไทยและต่างประเทศ อาทิ

(๑) พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (รายชื่อกฎหมายและแนวปฏิบัติดังกล่าวแนบมา)

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

(๓) กฎหมายแม่แบบด้านการแข่งขันทางการค้า Model Law on Competition โดย UNCTAD

๓.๒ ศึกษา วิเคราะห์ ความเห็นและข้อเสนอแนะทางปฏิรูปโดยหน่วยงานต่างๆ อาทิ

(๑) กรอบความเห็นร่วมปฏิรูปประเทศไทยด้านเศรษฐกิจ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

(๒) รายงานข้อเสนอการปฏิรูปประเทศไทย ประมวลโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ประมวลโดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

๓.๓ ศึกษา วิเคราะห์ บทความ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ

(๑) จีรัตติกาล สุริยะ (๒๕๕๖) ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

(๒) เตือนเด่น นิคมบริรักษ์ (๒๕๕๕) การปฏิรูปเพื่อลดการผูกขาดและส่งเสริมการแข่งขันในเศรษฐกิจไทย

(๓) นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ (๒๕๕๗) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการการปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อความเป็นธรรมในสังคม

(รายชื่อเอกสารดังบรรณานุกรม)

๓.๔ ประชุมหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตรฯ คณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการปฏิรูปการพาณิชย์ฯ นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	ประธานกรรมการปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภค
(๒) นายอดิศักดิ์ ภาณุพงศ์	ประธานอนุกรรมการปฏิรูปการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า ในกรรมการปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภค
(๓) นายวินัย ตะห์ลัน	เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภค
(๔) นางสาวบุญยืน ศิริธรรม	อนุกรรมการปฏิรูปการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า
(๕) นายชัยรินทร์ ธรรมอมรพงศ์	เลขาธิการคณะอนุกรรมการปฏิรูปการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า
(๖) นางอภิรดี ตันตราภรณ์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
(๗) นายสมเกียรติ ตริรัตนพันธ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์
(๘) นายสันติชัย สารถวัลย์แพศย์	รองอธิบดีกรมการค้าภายใน
(๙) นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน
(๑๐) นายนवल วิริยะกุลกิจ	ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
(๑๑) นายวุฒิเทพ ทิมทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มเชี่ยวชาญและตรวจสอบ ๒ สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
(๑๒) นางอร่ามศรี รุพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มเชี่ยวชาญและตรวจสอบ ๔ สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
(๑๓) นายสันติชัย เกียรติคุณโสภณ	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
(๑๔) นายนิพนธ์ เกิดลาภผล	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
(๑๕) นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

(๑๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฝน จันทน์สม คณบดีคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(๑๗) ดร. กมลวรรณ จิรวินิชญ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ๔)

๓.๕ ประมวลข้อมูลความคิดเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “กฎหมายการแข่งขันทางการค้า ปฏิรูปอย่างไร เพื่อป้องกันการผูกขาดและสร้างความเป็นธรรม” ซึ่งจัดขึ้นโดยคณะกรรมการวิสามัญ การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นประชาชน สภาปฏิรูปแห่งชาติ (เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓.๖ ประมวลข้อมูล สังเคราะห์และจัดทำรายงานข้อเสนอการปฏิรูป พร้อมร่างพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิรูปกฎหมาย การแข่งขันทางการค้า

๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทยในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับหลักสากล ผสมผสานการกำกับดูแลการแข่งขัน ทั้งการกำกับดูแลโครงสร้าง (Structure Control) ให้โครงสร้างตลาดและ ขนาดการแข่งขันอยู่ในระดับที่เหมาะสม และการกำกับดูแลพฤติกรรม (Conduct Control) ให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล โดยมีบทบัญญัติที่ครอบคลุมพฤติกรรมที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขัน ๔ รูปแบบสำคัญ ได้แก่ การใช้อำนาจเหนือตลาดในทางมิชอบ (Abuse of Dominance) การควบรวมธุรกิจ (Merger and Acquisition) ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน การตกลงร่วมกัน ที่ไม่เป็นธรรม (Restrictive or Collusive Agreement or Practice) และพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Trade Practice) อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัญหาต่อไปนี้

๔.๑.๑ ปัญหาสาระของกฎหมาย : คำนิยาม หลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ

(๑) คำนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ไม่ครอบคลุมธุรกิจในเครือ ไม่สอดคล้องกับคำนิยาม ตามหลักสากลและไม่สอดคล้องกับภาวะธุรกิจปัจจุบันที่ธุรกิจขนาดใหญ่ต่างมีธุรกิจใ้เครือจำนวนมาก คำนิยาม ปัจจุบันจึงทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริง การวิเคราะห์อำนาจเหนือตลาด และการประเมินผลกระทบจาก พฤติกรรมของธุรกิจไม่ครบถ้วน

(๒) คำนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” และ “หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” กำหนดขึ้นอย่างกำกวม และไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง เนื่องจาก ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างธุรกิจไทย และไม่ครอบคลุมปัจจัยอื่นที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดของ ผู้ประกอบการรายใหม่และส่งผลกระทบต่อการแข่งขัน อาทิ กฎระเบียบของภาครัฐ เช่น การออกไปอนุญาต สัมปทาน อัตราภาษี/โควตา ข้อจำกัดในการลงทุนของคนต่างด้าว หรือลักษณะของสินค้า/บริการ/ธุรกิจ เช่น เงินลงทุนขั้นต่ำ การเข้าถึงปัจจัยการผลิตหรือช่องทางการจัดจำหน่ายหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การมีโครงข่ายหรือเครือข่ายการจำหน่ายหรือการให้บริการ การถือครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา/นวัตกรรม

(๓) ขาดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมาย เช่น แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรวมธุรกิจที่ไม่เป็นธรรมและการตกลงร่วมกันกับผู้ประกอบธุรกิจนอกประเทศที่ไม่เป็นธรรม สำหรับแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นแล้ว เช่น แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาดในทางมิชอบและพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย

๔.๑.๒ ปัญหาขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ความไม่เสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมาย โดยยกเว้นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณทั้งหมด ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักสากลที่ให้บังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ กฎหมายการแข่งขันของเกือบทุกประเทศไม่ให้การยกเว้นแก่รัฐวิสาหกิจโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการยกเว้นแบบทั่วไปหรือแบบเจาะจงรายใดรายหนึ่ง แต่ยกเว้นเฉพาะ “พฤติกรรม” ที่เป็นการดำเนินการตามกฎหมาย/คำสั่งของหน่วยงานรัฐเพื่อประโยชน์/ความก้าวหน้าทางเทคนิค/เศรษฐกิจ หรือยกเว้น “ธุรกิจบางสาขา” ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่รัฐวิสาหกิจและธุรกิจเอกชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน

(๒) การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันของไทยยังไม่ครอบคลุมการกระทำผิดนอกประเทศที่กระทบต่อการแข่งขันภายในประเทศ ในขณะที่กฎหมายการแข่งขันของหลายประเทศยึดผลของพฤติกรรมทางการค้าสำคัญ โดยถึงแม้การกระทำผิดจะเกิดขึ้นนอกประเทศแต่หากพิสูจน์ได้ว่าสร้างความเสียหายต่อการแข่งขันในประเทศก็ถือเป็นความผิดต้องได้รับโทษด้วย

๔.๑.๓ ปัญหาผู้บังคับใช้กฎหมาย

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย สุ่มเสี่ยงต่อการถูกแทรกแซงโดยนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ และอาจได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางการเมือง เนื่องจากมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ และคณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งต้องมาจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามิได้ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีวาระการทำงานเพียง ๒ ปี และที่ผ่านมามีการประชุมคณะกรรมการน้อยมาก ทำให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนแต่ละกรณีไม่ต่อเนื่องและใช้เวลานาน

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขาดความเป็นอิสระ ขาดงบประมาณ บุคลากรและองค์ความรู้เฉพาะทางที่เพียงพอ และขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เมื่อศึกษากฎหมายต่างประเทศ พบว่า ระดับหรือรูปแบบความเป็นอิสระของหน่วยงานด้านการแข่งขันทางการค้าแตกต่างกันไป มีทั้งการจัดตั้งหน่วยงานด้านการแข่งขันที่เป็นอิสระไม่สังกัดกระทรวงใดๆ และการไม่แยกหน่วยงานด้านการแข่งขันออกมาเด็ดขาดแต่ให้อำนาจและความเป็นอิสระในการตัดสินใจ อีกทั้ง เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยงานด้านการแข่งขันทางการค้าในบางประเทศเริ่มต้นด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวง จากนั้นจึงค่อยยกระดับให้มีความเป็นอิสระมากขึ้นหรือเป็นอิสระโดยสมบูรณ์

(๓) คณะกรรมการและสำนักงานขาดภารกิจด้านการสนับสนุนการแข่งขันทางการค้า (Competition Advocacy) มีเฉพาะภารกิจด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Competition Enforcement) ในขณะที่ กฎหมายแม่แบบด้านการแข่งขัน (Model Law on Competition (๒๐๑๐) โดย UNCTAD) ได้ระบุชัดเจนถึงบทบาทด้าน Competition Advocacy ขององค์กรผู้บังคับใช้กฎหมายการแข่งขันในการประเมินและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อการแข่งขันของกฎระเบียบหรือการดำเนินการภาครัฐโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

(๔) ขาดระเบียบปฏิบัติด้านความโปร่งใสในการดำเนินงาน อาทิ ระเบียบด้านการเผยแพร่ข้อมูลหลักการและผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อสาธารณชน ระเบียบสำหรับกรรมการที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัทที่ถูกร้องเรียน เป็นต้น

๔.๑.๔ ปัญหาการสืบสวน การดำเนินคดี และบทลงโทษ

(๑) ลักษณะความผิดตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้ามีความซับซ้อน การสืบค้นพยานหลักฐานการกระทำผิดทำได้ยาก และขาดแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้ร่วมกระทำผิดในความร่วมมือ ในขณะที่กฎหมายการแข่งขันของหลายประเทศมีการระบุดังมาตรการลดหย่อนโทษด้วย

(๒) การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาเน้นเฉพาะการดำเนินคดีอาญา บทบัญญัติด้านการออกคำสั่งทางปกครองไม่เอื้อต่อการบังคับใช้จริง เนื่องจากจะออกคำสั่งทางปกครองได้เมื่อมีการพิสูจน์แล้วว่ามีความผิดจริงเท่านั้น

(๓) บทลงโทษไม่เหมาะสม บทลงโทษทางอาญายากต่อการบังคับใช้ เนื่องจากการดำเนินคดีอาญาใช้เวลานานและต้องเป็นไปตามหลักการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย อีกทั้ง บทลงโทษยังไม่จำแนกตามพฤติกรรมความผิดและไม่สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง สำหรับบทลงโทษในกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของต่างประเทศนั้น มีทั้งโทษทางแพ่งและโทษทางอาญา โดยประเทศแถบยุโรปส่วนใหญ่ และออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ มีโทษทางแพ่ง ส่วนสหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ มีบทลงโทษทางอาญาสำหรับการตกลงร่วมกันที่ผลกระทบนรุนแรง (Hard Core Cartels) นอกจากนี้ ความรุนแรงของบทลงโทษก็แตกต่างกันไป มีทั้งการกำหนดอัตราโทษตายตัวเป็นจำนวนเงินค่าปรับสูงสุดและกำหนดอัตราโทษตามสัดส่วนความเสียหายหรือรายได้ที่บริษัทนั้นได้รับ

๔.๒ แนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

จากปัญหามุ่งบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าข้างต้น จึงจำเป็นต้องปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ดังนี้

๔.๒.๑ สาระของกฎหมาย

(๑) ปรับบทนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ให้ครอบคลุมถึง “ธุรกิจหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” และเพิ่มบทนิยามเกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ของธุรกิจในเครือเดียวกัน ทั้งความสัมพันธ์เชิงทุน ความสัมพันธ์เชิงบริหาร และความสัมพันธ์ที่ไขว้กันระหว่างเชิงทุนและเชิงบริหาร เพื่อให้สะท้อนสภาพธุรกิจปัจจุบัน ทำให้สามารถกำกับดูแลได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น ทั้งนี้ ให้อิงค่านิยมซึ่งผู้ประกอบการและคณาจารย์อยู่แล้วเช่นค่านิยมตามประมวลรัษฎากร

(๒) ปรับนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” โดยนอกเหนือจากปัจจัยส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายแล้ว ให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดมาประกอบการพิจารณาด้วย

(๓) สำหรับนิยาม “ตลาด” และ “อำนาจเหนือตลาด” ซึ่งมีความซับซ้อน แตกต่างกันไปตามลักษณะของสินค้าหรือบริการ และอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการประกอบธุรกิจและการแข่งขันในอนาคต ให้ไปกำหนดไว้ในกฎหมายลูกหรือแนวปฏิบัติซึ่งจะมีความยืดหยุ่นมากกว่า

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจน ครบถ้วน มีสภาพบังคับตามกฎหมาย และมีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน อีกทั้ง ควรมีการทบทวนเกณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ เกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด และเกณฑ์การรวมธุรกิจที่ต้องขออนุญาต

อย่างน้อย ๑ ครั้ง ในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ควรระบุให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจตามกฎหมายในการออกประกาศหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ แต่ต้องดำเนินการภายในกรอบเวลาที่กำหนด เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่มีสภาพบังคับตามกฎหมายโดยไม่ล่าช้า เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และสามารถบังคับใช้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าได้จริง

๔.๒.๒ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) กำหนดให้รัฐวิสาหกิจทุกประเภทต้องอยู่ภายใต้การบังคับของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมายต่อทั้งภาครัฐและเอกชน โดยยกเว้นเฉพาะการดำเนินงานตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อการรักษาความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะ หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

(๒) เพิ่มอำนาจการบังคับใช้นอกอาณาจักรหรือสิทธิสภาพนอกอาณาเขต (Extraterritorial Jurisdiction) ให้สามารถลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจทั้งไทยและต่างชาติที่กระทำความผิดนอกประเทศ แต่การกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อการแข่งขันภายในประเทศ

๔.๒.๓ ผู้บังคับใช้กฎหมาย

(๑) ปรับแก้โครงสร้างประกอบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีความกะทัดรัด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน แต่ยังคงความหลากหลายครอบคลุมสาขาวิชาที่จำเป็นต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า อาทิ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งกำหนดให้กรรมการต้องมีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญจริงในสาขาที่ต้องการ ตลอดจนต้องปฏิบัติงานเต็มเวลา เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

(๒) ยกเลิกการแต่งตั้งกรรมการการแข่งขันทางการค้าโดยตำแหน่ง และเปลี่ยนเป็นการสรรหาคณะกรรมการตามกระบวนการที่ชัดเจน โปร่งใส เปิดเผยต่อสาธารณชน และปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ตลอดจนให้มีคณะกรรมการสรรหาซึ่งมีองค์ประกอบที่หลากหลายจากทุกภาคส่วนและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านนโยบายและการปฏิบัติ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน (ผู้บริโภค)

(๓) กำหนดวาระการทำงานของคณะกรรมการให้เป็นสากล ขยายวาระให้ยาวขึ้นมีการหมุนเวียนกรรมการอย่างโปร่งใส และมีการเหลื่อมวาระการทำงานระหว่างกรรมการคนเดิมและคนใหม่ เพื่อให้การทำงานมีความต่อเนื่อง โปร่งใส และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดอำนาจ ลดโอกาสแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและธุรกิจ

(๔) ให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ บุคลากร และงบประมาณ ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจ โดยเสนอให้จัดตั้งเป็นองค์การของรัฐที่เป็นอิสระ (Independent Administrative Organization) เพื่อให้สามารถดำเนินการอย่างเป็นกลาง ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมือง โดยหน่วยงานไม่จัดเป็นส่วนราชการทั่วไป (เช่น กระทรวง ทบวง กรม) และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีสถานะเป็นนิติบุคคล ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ และจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติเฉพาะซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (ในกรณีนี้คือกระทรวงพาณิชย์) เป็นผู้รักษาการกฎหมาย เนื่องจากเป็นรูปแบบหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการดำเนินงานมากขึ้น มีอำนาจในการตัดสินใจ มีอิสระในการบริหารจัดการบุคลากรและงบประมาณ และสามารถกำหนดอัตราค่าตอบแทนบุคลากรให้สูงกว่าปัจจุบันเพื่อดึงดูดผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและเป็น

แรงจูงใจในการทำงานได้มากขึ้น โดยไม่ต้องมีภาระด้านการพิสูจน์ความคุ้มค่ามากเกินไป ตลอดจนจะสามารถผลักดันให้เกิดการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รวดเร็วกว่ารูปแบบอื่น ตัวอย่างหน่วยงานของรัฐรูปแบบนี้ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เป็นต้น ทั้งนี้ ในอนาคตเมื่อสำนักงานมีผลงานเป็นที่ประจักษ์และมีความสามารถในการสร้างรายได้ (ที่มีใช้เงินอุดหนุนภาครัฐ) เพิ่มขึ้นแล้ว ก็อาจพิจารณายกระดับให้สำนักงานมีความเป็นอิสระโดยสมบูรณ์ได้ (เหตุผลประกอบดังภาคผนวก ๗)

(๕) เพิ่มภารกิจด้านการส่งเสริมการแข่งขัน กล่าวคือ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจหน้าที่ในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ กฎระเบียบ หรือคำสั่งภาครัฐที่ทำให้เกิดการลด จำกัด หรือเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันในตลาด โดยเฉพาะการผูกขาดโดยภาครัฐ อีกทั้ง ควรเพิ่มการทำงานเชิงรุก เช่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ และเสริมด้วยการทำหน้าที่ของสำนักงานในการติดตามเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจและรายงานต่อคณะกรรมการโดยไม่ต้องรอให้เกิดการร้องเรียน

(๖) กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์การดำเนินงานและระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการและสำนักงานที่ชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ เช่น ให้คณะกรรมการต้องประชุมเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง กำหนดระเบียบและวิธีการประชุมที่ชัดเจน และให้รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานต่อคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน เป็นต้น

๔.๒.๔ การสืบสวน การดำเนินคดีและบทลงโทษ

(๑) ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจในกำหนดโทษปรับและการออกคำสั่งทางปกครองให้หยุด ระงับ ยับยั้ง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการกระทำที่ “อาจเข้าข่าย” ละเมิดบทบัญญัติในกฎหมาย เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งพฤติกรรมได้ทันที่

(๒) ให้ฟ้องคดีอาญาและฟ้องเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากคดีการแข่งขันทางการค้ามีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากคดีทั่วไป จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีจากผู้มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะทางอย่างลึกซึ้งด้านธุรกิจและการค้า

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพในการนำคดีขึ้นสู่ศาล โดยในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์พอและมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้ตั้งคณะทำงานร่วมผู้แทนอัยการและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ก่อนส่งอัยการสูงสุดใหม่ และในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดี ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถฟ้องคดีเองได้ ซึ่งกระบวนการเช่นนี้เป็นแนวทางเดียวกับกระบวนการดำเนินคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

(๔) ปรับบทลงโทษให้เหมาะสม โดยจำแนกบทลงโทษตามพฤติกรรมความผิดผสมผสานการใช้บทลงโทษทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง บังคับใช้โทษจำคุกเฉพาะพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อการแข่งขันอย่างรุนแรง ปรับโทษปรับทางอาญาให้สอดคล้องกับอัตราเงินเฟ้อ ตลอดจนเพิ่มโทษปรับทางปกครองโดยคิดเป็นสัดส่วนของยอดขายเพื่อเพิ่มต้นทุนของการกระทำผิดให้สูงขึ้น และในกรณีที่ฝ่าฝืนไม่ชำระค่าปรับ ให้มีโทษปรับเป็นทวีคูณด้วย ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกคำสั่งปกครองหรือถูกลงโทษทางปกครองสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ ซึ่งเป็นแนวทางเช่นเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

(๕) เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการลดหย่อนโทษ (Leniency Program) สำหรับผู้กระทำความผิดการตกลงร่วมกันบางประเภทซึ่งมีใช้ตัวการสำคัญ และให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคดี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้กระทำความผิดให้ความร่วมมือมากขึ้น

(รายละเอียดผลการศึกษาวិเคราะห์ที่ตั้งภาคผนวก ๕)

๕. ข้อเสนอปฏิรูปและแนวทางการดำเนินการ

จากผลการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ข้างต้น คณะอนุกรรมการปฏิรูปการพาณิชย์และการบริการ ในคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชย์ การท่องเที่ยวและบริการ จึงได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ซึ่งครอบคลุมแนวทางการปฏิรูปที่กล่าวมา ทั้งด้านสาระกฎหมาย ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย ผู้บังคับใช้กฎหมาย และการสืบสวน การดำเนินคดีและบทลงโทษ ปรากฏในภาคผนวก ๑

ดังนั้น เพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชย์ การท่องเที่ยวและบริการ จึงขอเสนอให้ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาและมีมติดังต่อไปนี้

๕.๑ เห็นชอบกับรายงานการศึกษา เรื่อง “การปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า”

๕.๒ เห็นชอบกับ “ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....”

๕.๓ เห็นชอบให้ส่งมอบรายงานการศึกษา ตามข้อ ๕.๑ และร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๕.๒ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากข้อ ๕

๖.๑ กฎหมายการแข่งขันทางการค้ามีความทันสมัยและมีความคล่องตัวในการบังคับใช้

๖.๒ ผู้บังคับใช้กฎหมายมีความเป็นอิสระ ความคล่องตัว และความโปร่งใสในการดำเนินงานและการตัดสินใจ

๖.๓ กระบวนการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลลัพธ์ในระยะยาว

๖.๔ เกิดกระบวนการแข่งขันที่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาด

๖.๕ กลไกตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บทบาทของรัฐในด้านการควบคุมราคาหรือแทรกแซงตลาดน้อยลง

๖.๖ เกิดความสมดุลในการดำเนินธุรกิจ โดยผู้ประกอบการรายเล็กสามารถประกอบการค้าได้เป็นปรกติไม่ถูกผู้ประกอบการรายใหญ่เอาเปรียบทางการค้า และรัฐวิสาหกิจที่แข่งขันกับภาคเอกชนไม่มีแต้มต่อด้านกฎหมาย

๖.๗ ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากราคาและคุณภาพของสินค้าและบริการที่เกิดจากการแข่งขันกัน

๖.๘ การแข่งขันอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค ภายใต้อกติกาตลาด โดยมีเครื่องมือสนับสนุนคือกฎหมายการแข่งขันทางการค้า นำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพ การสร้างสรรค์นวัตกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ในข้อ ๖

๗.๑ มีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่ซึ่งมีเนื้อหาที่ทันสมัยและมีความคล่องตัวในการบังคับใช้

๗.๒ มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระในการบริหารงานงบประมาณ บุคลากร และมีอำนาจในการตัดสินใจ มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่ผ่านกระบวนการสรรหาที่โปร่งใสและมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่จำเป็นต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนมีการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการและสำนักงานที่ชัดเจน โปร่งใส และเปิดเผยต่อสาธารณชน

๗.๓ มีการออกกฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่ ภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติ อีกทั้งมีการทบทวนหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่สำคัญอย่างน้อย ๑ ครั้ง ในเวลา ๕ ปี

๗.๔ มีจำนวนเรื่องร้องเรียนภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าเพิ่มขึ้น (จากปัจจุบันซึ่งมีเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเฉลี่ยเพียงปีละ ๖ เรื่อง)

๗.๕ มีการเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเกี่ยวกับนโยบายมาตรการ กฎระเบียบ หรือคำสั่งภาครัฐที่ทำให้เกิดการลด จำกัด หรือเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันในตลาด

รายงาน

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า*

๑. กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายหลักด้านการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ^๑

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย ๗ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล รวม ๕๗ มาตรา โดยส่วนที่สำคัญ คือ หมวด ๑ (คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า) และหมวด ๒ (สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า) ซึ่งกล่าวถึงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับใช้กฎหมาย และหมวด ๓ ซึ่งกล่าวถึงการป้องกันการผูกขาด โดยเฉพาะมาตรา ๒๕ (การควบคุมการใช้อำนาจเหนือตลาดที่มีขอบ) มาตรา ๒๖ (การควบคุมการรวมธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน) มาตรา ๒๗ (การควบคุมการร่วมกระทำการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขัน หรือฮั้ว) มาตรา ๒๘ (การควบคุมการใช้ความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจนอกประเทศเพื่อจำกัดโอกาสของผู้ซื้อในประเทศ) และมาตรา ๒๙ (การควบคุมพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในส่วนที่เป็นกิจการในทางการเงิน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังรักษาการร่วมกัน

ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีการตรากฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ ตลอดจนแนวปฏิบัติ ซึ่งไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย อาทิ ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๕๐ และแนวปฏิบัติตามมาตรา ๒๕, ๒๗ และ ๒๙ (รายชื่อกฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันดังภาคผนวก ๓)

แม้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า และได้บังคับใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นเวลาถึง ๑๖ ปี แต่การบังคับใช้ที่ผ่านมาไม่มีประสิทธิภาพ โดยยังไม่เคยมีการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการแม้แต่รายเดียว

จากสถิติเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ตุลาคม ๒๕๔๒ - มีนาคม ๒๕๕๘) มีเรื่องร้องเรียนที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแล้วรวม ๙๕ เรื่อง (หรือมีเรื่องร้องเรียนเฉลี่ยเพียงปีละ ๖ เรื่อง) โดยเมื่อจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมลดหรือจำกัดการแข่งขัน พบว่าเป็นเรื่องร้องเรียนพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (มาตรา ๒๙) มากที่สุด จำนวน ๕๓ เรื่อง รองลงมาเป็นพฤติกรรมการตกลงร่วมกันอันเป็นการผูกขาด ลดหรือจำกัดการแข่งขัน (มาตรา ๒๗) และพฤติกรรมการใช้

* รายงานนี้จัดทำโดยคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ โดยได้รับความเห็นชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และได้นำส่งคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ (หน้า ๑๓ - ๓๒)

^๑ หมายเหตุแนบท้ายพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

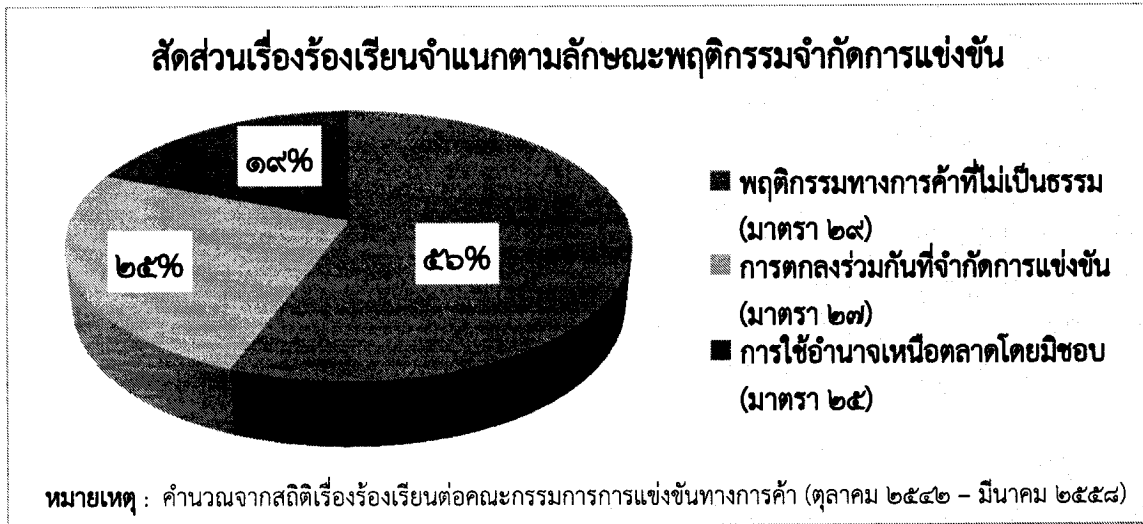
อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ (มาตรา ๒๕) จำนวน ๒๔ และ ๑๘ เรื่อง ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมการรวมธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน (มาตรา ๒๖) และพฤติกรรมการตกลงร่วมกันกับผู้ประกอบธุรกิจในต่างประเทศที่เป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันในประเทศ (มาตรา ๒๘) นั้น ยังไม่เคยมีกรณีร้องเรียนมายังคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเลย

ตารางที่ ๑ สถิติเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า (ตุลาคม ๒๕๔๒ - มีนาคม ๒๕๕๘)

สถิติเรื่องร้องเรียน					
ต.ค.42 - มี.ค.58		ลักษณะพฤติกรรมจำกัดการแข่งขัน			
	รวม	มาตรา 25	มาตรา 26	มาตรา 27	มาตรา 29
๒๕๔๒	2	1	-	-	1
๒๕๔๓	4	2	-	-	2
๒๕๔๔	7	3	-	1	3
๒๕๔๕	7	2	-	1	4
๒๕๔๖	13	3	-	3	2
๒๕๔๗	12	-	-	3	9
๒๕๔๘	9	-	-	2	7
๒๕๔๙	7	-	-	1	6
๒๕๕๐	9	3	-	1	5
๒๕๕๑	4	-	-	-	4
๒๕๕๒	1	1	-	-	-
๒๕๕๓	1	-	-	-	1
๒๕๕๔	3	-	-	-	3
๒๕๕๕	11	3	-	4	4
๒๕๕๖	3	-	-	1	2
๒๕๕๗	2	-	-	2	-
๒๕๕๘	95	18	-	24	53

เก็บผลงานการ
สำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า

ภาพที่ ๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมจำกัดการแข่งขัน

ตารางที่ ๒ สถิติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (ตุลาคม ๒๕๔๒ – มีนาคม ๒๕๕๘)

การดำเนินการ	จำนวนเรื่อง
พิจารณาแล้วไม่พบความผิด	๘๔
พิจารณาแล้วพบความผิดส่งอัยการสูงสุดสั่งฟ้อง (สุดท้ายอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้อง)	๑
อยู่ระหว่างการดำเนินการ	๑๑
- อยู่ในขั้นตอนการสืบสวนสอบสวน โดยคณะอนุกรรมการสอบสวน	๙
- ยังไม่ถึงขั้นตอนการสืบสวนสอบสวน	๒
รวม	๙๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า จากเรื่องร้องเรียนทั้งหมด ๙๕ เรื่อง มีเพียง ๑ เรื่องเท่านั้นที่ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วพบความผิด แต่ไม่มีการดำเนินคดีต่อ เนื่องจากอัยการสูงสุด ไม่สั่งฟ้อง และมีเรื่องอยู่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ๑๑ เรื่อง ตรงกันข้ามกับประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมาย การแข่งขันทางการค้าอย่างจริงจังซึ่งจะมีจำนวนเรื่องที่ถูกพิจารณาและบังคับใช้มากกว่านี้ เช่น Komisi Pengawas Persaingan Usaha (KPPU) ของอินโดนีเซียได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ๒๘๓ กรณี ในช่วงเวลา ๑๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๕๖)^๒ หรือ Federal Trade Commission (FTC) ของสหรัฐอเมริกาได้

^๒ KPPU Annual Report ๒๐๑๓, <http://eng.kppu.go.id/wp-content/uploads/๒๐๑๐/๐๓/Annual-Report-๒๐๑๓.pdf>, เข้าถึงครั้งล่าสุด ๒๙ เม.ย. ๕๘

บังคับใช้กฎหมายอย่างน้อย ๓๒๐ กรณี และ Korea Fair Trade Commission ของเกาหลีใต้ ได้บังคับใช้
อย่างน้อย ๑,๐๐๑ กรณี ในช่วง ๑๑ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๕๓)^๓ เป็นต้น

จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิเคราะห์หลักการและองค์ประกอบของกฎหมาย ตลอดจนสาเหตุที่ทำให้
ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

๒. หลักการของกฎหมาย

กฎหมายการแข่งขันทางการค้า เป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐในการดำเนินนโยบายการแข่งขัน
ทางการค้าที่มุ่งส่งเสริมการแข่งขันที่เสรีควบคู่กับการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายใน
ประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยปัจจุบันมี ๑๓๑ ประเทศ ที่มีการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า (ภาพที่ ๒)
โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นอย่างมาก
เนื่องจากถือว่ามิสสถานะเป็นธรรมนุญทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจทุกรายไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่
กลาง เล็ก จะต้องปฏิบัติตามอย่างเท่าเทียมกัน

ภาพที่ ๒ ประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

^๓ วรรณวิภากรค์ มานะโชติพิงศ์ (๒๕๕๔), รายงานสรุปและวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

ตามหลักสากล (อ้างอิง Model Law on Competition (๒๐๑๐) โดย การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการค้าพัฒนา (UNCTAD)) กฎหมายการแข่งขันทางการค้ามีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมหรือกำจัดการกระทำรูปแบบต่างๆ อาทิ การใช้อำนาจเหนือตลาดที่มีชอบ การตกลงรวมกัน การควบรวมกิจการ ที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขัน ซึ่งส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการค้า ทั้งนี้ บางประเทศอาจเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ด้านอื่นๆ เช่น การส่งเสริมและคุ้มครองการแข่งขัน การส่งเสริมนวัตกรรม การคุ้มครองสวัสดิการสังคมและผู้บริโภค เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒^๔ ของไทย “เพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ” จึงสอดคล้องกับหลักสากล

หลักการกำกับดูแลการแข่งขันภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ การกำกับดูแลโครงสร้าง (Structure Control) ให้โครงสร้างตลาดและขนาดการแข่งขันอยู่ในระดับที่เหมาะสม และการกำกับดูแลพฤติกรรม (Conduct Control) ให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล โดยหลักคิดสำคัญของ Conduct Control คือ การเป็นผู้มีอำนาจผูกขาดหรืออำนาจเหนือตลาดไม่ถือเป็นความผิดทางกฎหมาย แต่จะมีความผิดก็ต่อเมื่อได้มีการใช้อำนาจดังกล่าวไปในทางที่มีชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายเท่านั้น

สำหรับกฎหมายการแข่งขันของไทยผสมผสานการกำกับดูแลทั้ง ๒ ประเภท กล่าวคือ มีบทบัญญัติในเชิง Conduct Control ควบคุมพฤติกรรมที่เป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขัน (มาตรา ๒๕-๒๙) และมีบทบัญญัติในเชิง Structure Control ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจสั่งให้ผู้มีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละ ๓๕ ระบุ หัก หรือเปลี่ยนแปลงการมีส่วนแบ่งตลาด (มาตรา ๓๐)

๓. พฤติกรรมที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขัน

พฤติกรรมที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขันตามหลักสากล สามารถแบ่งได้เป็น ๔ รูปแบบสำคัญ ได้แก่

๓.๑ การใช้อำนาจเหนือตลาดในทางมิชอบ (Abuse of Dominance) หมายถึง การที่ผู้ประกอบการธุรกิจใช้อำนาจเหนือตลาดที่ตนมี (อำนาจในการควบคุมหรือกำหนดราคาหรือปริมาณสินค้าหรือบริการ โดยอิสระ ปราศจากความกดดัน) ในการจำกัดการแข่งขันหรือกีดกันการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายอื่นด้วยการกระทำรูปแบบต่างๆ อาทิ

๓.๑.๑ **การกำจัดคู่แข่ง (Predatory Behavior)** เช่น การกำหนดราคาสินค้าให้ต่ำกว่าทุนของตนเองหรือทุ้มตลาดเพื่อกำจัดคู่แข่งรายอื่นให้ออกจากตลาด (Predatory Pricing)

๓.๑.๒ **การเลือกปฏิบัติ (Discriminatory Behavior)** เป็นการกำหนดราคาหรือเงื่อนไขในการจำหน่ายหรือซื้อสินค้าที่แตกต่างกันไปกับคู่แข่งแต่ละรายโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น ขายสินค้าให้กับบริษัทในเครือในราคาที่ต่ำกว่าที่ขายสินค้าชนิดเดียวกันให้กับบริษัทอื่นมาก

^๔ ต่อจากนี้ จะเขียนย่อว่า “พ.ร.บ.การแข่งขันฯ”

๓.๑.๓ การกำหนดราคาขายต่อ เช่น การที่ผู้ผลิตกำหนดราคาขายปลีก (Retail Price Determinant)

๓.๑.๔ การกำหนดเงื่อนไขอย่างไม่เป็นธรรมให้ลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการขายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น เช่น การห้ามขายสินค้าของคู่แข่ง (Exclusive Dealing) และการขายพ่วง (Tie-in Sale)

๓.๑.๕ การจำกัดการนำเข้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นต้น

เมื่อพิจารณา พ.ร.บ.การแข่งขันฯ จะพบว่า มาตรา ๒๕ (การควบคุมการใช้อำนาจเหนือตลาดที่มีขอบ) ได้ครอบคลุมพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาดที่มีขอบในรูปแบบต่างๆ ครบถ้วน

๓.๒ การควบรวมธุรกิจ (Merger and Acquisition – M&A)

การควบรวมธุรกิจ มี ๓ ลักษณะ ได้แก่

๓.๒.๑ การควบรวมกิจการแบบแนวนอน (Horizontal M&A) เป็นการรวมเข้ากันของผู้ประกอบการตั้งแต่สองรายขึ้นไปซึ่งอยู่ในขั้นตอนเดียวกันของการผลิตหรือจำหน่ายและแข่งขันกันโดยตรง อาทิ ระหว่างผู้ผลิตสินค้าเดียวกัน การควบรวมกิจการประเภทนี้ทำให้โครงสร้างตลาดเปลี่ยน เพิ่มการกระจุกตัวและการแข่งขันลดลง

๓.๒.๒ การควบรวมกิจการแบบแนวตั้ง (Vertical M&A) เป็นการรวมกันของผู้ประกอบการซึ่งอยู่ในขั้นตอนการผลิตหรือการจำหน่ายที่ต่างกันและต้องพึ่งพาวาอาศัยกัน อาทิ ระหว่างผู้ผลิตวัตถุดิบและผู้ผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย หรือระหว่างผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายสินค้า การควบรวมประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และนำไปสู่การดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจร จึงอาจกระทบต่อการแข่งขันโดยรวม เนื่องจากจะเป็นแต้มต่อเหนือคู่แข่งปัจจุบันและเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดของคู่แข่งรายใหม่

๓.๒.๓ การควบรวมกิจการแบบหลากหลาย (Conglomerate M&A) เป็นการรวมตัวกันของผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาดต่างกัน โดยกิจการที่ควบรวมนั้นไม่เกี่ยวข้องกัน การควบรวมประเภทนี้ถึงแม้จะไม่กระทบโครงสร้างตลาดโดยตรง แต่อาจส่งผลต่อการแข่งขัน เนื่องจากจะทำให้ธุรกิจที่ควบรวมมีความเข้มแข็งทางการเงินและอำนาจทางธุรกิจเพิ่มขึ้น

การควบรวมกิจการไม่จัดเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายการแข่งขันเสมอไป จะมีความผิดก็ต่อเมื่อการควบรวมนั้นเป็นหรืออาจเป็นการเพิ่มอำนาจเหนือตลาดของธุรกิจที่ควบรวมหรือลดการแข่งขันในตลาดอย่างมีนัยสำคัญ โดยไม่จำกัดว่าการควบรวมนั้นจะเป็นแบบแนวนอน แนวตั้ง หรือหลากหลาย ในหลายประเทศ (เช่น แคนาดา สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน) จึงกำหนดให้ผู้ประสงค์จะควบรวมธุรกิจที่อาจส่งผลเสียต่อการแข่งขันต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการหรือองค์กรด้านการแข่งขันทางการค้าของแต่ละประเทศพิจารณาเป็นรายกรณีก่อนดำเนินการ

มาตรา ๒๖ ของ พ.ร.บ.การแข่งขันฯ สอดคล้องกับหลักการข้างต้น กล่าวคือ ห้ามการรวมธุรกิจทั้งแบบแนวนอน แนวตั้ง และหลากหลาย ที่อาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๓.๓ การตกลงร่วมกันที่เป็นไม่เป็นธรรม (Restrictive or Collusive Agreement or Practice)

หมายถึง พฤติกรรมการตกลงร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและทางวาจา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ก่อให้เกิดการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขัน

การตกลงร่วมกันระหว่างธุรกิจมีหลายรูปแบบและวัตถุประสงค์ โดยมีทั้งการตกลงร่วมกันเพื่อสร้างอำนาจผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขัน อาทิ การกำหนดราคาร่วมกัน การฮั้วประมูล การแบ่งตลาดหรือลูกค้า การจำกัดปริมาณการผลิตหรือการจำหน่าย (รวมทั้งการจัดสรรโควตา) และการปฏิเสธการซื้อขายหรือจำหน่าย ซึ่งถือว่าผิดกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีการตกลงร่วมกันรูปแบบอื่นๆ อาทิ การร่วมกันทำงานวิจัยและพัฒนา การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางธุรกิจ และการสร้างเครือข่ายการให้บริการร่วมกัน ซึ่งไม่ถือว่าเป็นความผิดเสมอไป เนื่องจากอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอาจส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ จึงต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการหรือองค์กรด้านการแข่งขันทางการค้าของแต่ละประเทศพิจารณาเป็นรายกรณีก่อนดำเนินการ

พ.ร.บ.การแข่งขันฯ มีมาตรา ๒๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ควบคุมการร่วมกระทำการผูกขาดลดหรือจำกัดการแข่งขัน โดยพฤติกรรมที่ถือว่ามีความผิดโดยไม่มีข้อยกเว้น ได้แก่ การกำหนดราคาหรือจำกัดปริมาณซื้อหรือขายร่วมกัน การทำความตกลงร่วมกันเพื่อเข้าครอบครองหรือควบคุมตลาด และการฮั้วประมูลหรือประกวดราคา ในขณะที่ผู้ประกอบธุรกิจสามารถขออนุญาตคณะกรรมการเพื่อตกลงร่วมกันในบางรูปแบบได้ อาทิ การแบ่งท้องที่ในการซื้อหรือขายสินค้า ในกรณีที่เป็น

ทั้งนี้ พ.ร.บ.การแข่งขันฯ ยังแยกการควบคุมพฤติกรรมการตกลงร่วมกันกับบริษัทในต่างประเทศ ที่ส่งผลให้เกิดการลดหรือจำกัดการแข่งขันในประเทศออกมาเป็นบทบัญญัติเฉพาะ คือ มาตรา ๒๘ ด้วย

๓.๔ พฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Trade Practice)

แต่ละประเทศมีการกำหนด “พฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม” แตกต่างกันไป เนื่องจากมิได้มีหลักทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายได้ดังเช่นในกรณีของการใช้อำนาจเหนือตลาด การตกลงร่วมกันหรือการควบรวมธุรกิจ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการผูกขาดทางการค้า แต่จะขึ้นอยู่กับ “มาตรฐานของจรรยาบรรณในการค้า (Business Ethics)” ของแต่ละประเทศ พฤติกรรมบางอย่างอาจเป็นที่ยอมรับได้ ในประเทศหนึ่ง แต่อาจถูกห้ามในอีกประเทศหนึ่ง^๕

นิยามของการค้าที่ไม่เป็นธรรมในกฎหมายการแข่งขันทางการค้าในต่างประเทศ มักหมายถึง “พฤติกรรมทางการค้าที่เป็นการสร้างความได้เปรียบทางการค้าโดยไม่ชอบ” เช่น การโฆษณาเท็จ การโจรกรรมข้อมูล การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการทำลายภาพพจน์ของคู่แข่ง ฯลฯ ซึ่งส่วนมากมีกฎหมายอื่นควบคุมอยู่แล้ว นอกจากนี้ ยังรวมถึง “พฤติกรรมที่เป็นการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าเอาเปรียบคู่แข่ง” เช่น การที่ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่เลือกปฏิบัติในการวางสินค้าที่ห่อของตนเองกับสินค้าที่ห่ออื่นๆ เป็นต้น^๖

จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าที่ไม่เป็นธรรม มิได้มุ่งเน้นที่ “โครงสร้าง” (ส่วนแบ่งตลาด) แต่มุ่งเน้นที่ “พฤติกรรม” เป็นสำคัญ และครอบคลุมทั้งการค้าระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่มีขนาดเดียวกันและ

^๕ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์และคณะ (๒๕๔๔), โครงการศึกษาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมของประเทศต่างๆ

^๖ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ (๒๕๕๕), คดีข้อพิพาทระหว่างบิ๊กซีกับเทสโก้ : คดีประเดิมกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

การค้าระหว่างผู้ประกอบการต่างขนาด (เล็ก-กลาง-ใหญ่) อย่างไรก็ตาม บางประเทศไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าที่ไม่เป็นธรรมเลยเพราะมีแนวคิดว่าการกระทำของผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งไม่มีอำนาจเหนือตลาดจะไม่มีผลกระทบต่อภาวะการแข่งขันในตลาดโดยรวม จึงไม่จำเป็นต้องควบคุม

เมื่อพิจารณาถึงแง่มุมการคุ้มครองผู้บริโภค พบว่า บางประเทศ เช่น อังกฤษและญี่ปุ่น ได้ผนวกพฤติกรรมการค้าที่ส่งผลต่อผู้บริโภค อาทิ การโฆษณาเท็จ การกำหนดราคาสินค้าเพื่อล่อลวงผู้ซื้อ ไว้ในบทบัญญัติด้านการค้าที่ไม่เป็นธรรม ในขณะที่บางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย โปแลนด์ และฝรั่งเศส มีบทบัญญัติด้านการคุ้มครองผู้บริโภคโดยเฉพาะ

สำหรับ พ.ร.บ.การแข่งขันฯ มีมาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่ควบคุมพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยมุ่งเน้นการกระทำที่สร้างความเสียหาย กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น จนอาจถึงขั้นต้องล้มเลิกกิจการไป ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคนั้น ไทยมีกฎหมายเฉพาะอยู่แล้วที่สำคัญ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น พ.ร.บ.การแข่งขันฯ จึงพิจารณาพฤติกรรมทางการค้าที่ส่งผลต่อผู้บริโภคเฉพาะในแง่ของการสร้างความได้เปรียบทางการค้าโดยมิชอบเท่านั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า พ.ร.บ.การแข่งขันฯ ของไทย มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมพฤติกรรมที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันการแข่งขันครบทุกรูปแบบสำคัญแล้ว (มาตรา ๒๕-๒๙) แต่ไม่สามารถบังคับใช้ได้เนื่องจากมีปัญหาด้านคำนิยาม หลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่จำเป็น ดังที่จะอธิบายในหัวข้อถัดไป

๔. ปัญหาด้านสาระของกฎหมาย : คำนิยาม หลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ (Guidelines)

๔.๑ คำนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจ” (มาตรา ๓) ไม่ครอบคลุมธุรกิจในเครือ จึงไม่สอดคล้องกับคำนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจ” หรือ “Enterprise” ตามหลักสากล (*Model Law on Competition (๒๐๑๐) โดย UNCTAD*) ซึ่งครอบคลุมถึงสาขา บริษัทลูก บริษัทในเครือและองค์กรรูปแบบอื่นที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ธุรกิจขนาดใหญ่ต่างมีธุรกิจใเครือจำนวนมากและอำนาจในตลาดของธุรกิจขนาดใหญ่เหล่านี้เป็นผลจากการประกอบธุรกิจในเครือด้วย คำนิยามในปัจจุบันจึงทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริง การวิเคราะห์อำนาจเหนือตลาด และการประเมินผลกระทบจากพฤติกรรมของธุรกิจไม่ครบถ้วน

๔.๒ คำนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” (มาตรา ๓) และ “หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” (ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐) ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง เนื่องจากกำหนดขึ้นอย่างล่าช้า ไม่ครบถ้วน และไม่สอดคล้องกับโครงสร้างธุรกิจไทย โดยหลักเกณฑ์การผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกำหนดขึ้นหลังจากที่บังคับใช้ พ.ร.บ.การแข่งขันฯ แล้วถึงแปดปี ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้บทบัญญัติการใช้อำนาจเหนือตลาดในทางมิชอบ (มาตรา ๒๕) ได้ทันการ โดยมีกรณีตัวอย่างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่บริษัทผู้ผลิตสุรารายใหญ่ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมขายพ่วงสินค้าสุรากับเบียร์ และคณะกรรมการพบว่า มีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดมาตรา ๒๕ จริง แต่ไม่สามารถเอาผิดได้ เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์การเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด

เกณฑ์การเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดในปัจจุบันพิจารณาส่วนแบ่งตลาดและยอดขายรายปีเป็นสำคัญ (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๕๐ และยอดขายรายปี ๑,๐๐๐ ล้านบาทสำหรับผู้ประกอบธุรกิจรายเดี่ยว และส่วนแบ่งตลาดรวมร้อยละ ๗๕ และยอดขายรายปี ๑,๐๐๐ ล้านบาทสำหรับผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรก) โดยเป็นเกณฑ์เดียวที่ใช้กับทุกธุรกิจ^๗ แต่เกณฑ์ส่วนแบ่งตลาดและยอดขายรายปีดังกล่าวไม่สอดคล้องกับโครงสร้างตลาดของไทยซึ่งเป็นตลาดขนาดเล็ก กอปรกับธุรกิจจำนวนมากมีการแตกเป็นบริษัทย่อย จึงทำให้ส่วนแบ่งตลาดหรือยอดขายของแต่ละบริษัทไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ไม่ถูกจัดเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ทั้งๆ ที่สามารถสร้างผลกระทบต่อตลาดได้

นอกจากนี้ เกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงปัจจัยอื่นที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่และส่งผลกระทบต่อสภาพการแข่งขัน อาทิ กฎระเบียบของภาครัฐ เช่น การออกใบอนุญาตสัมปทาน อัตราภาษีหรือโควตา ข้อจำกัดในการลงทุนของคนต่างด้าว หรือลักษณะของสินค้า/บริการ/ธุรกิจ เช่น เงินลงทุนขั้นต่ำ การเข้าถึงปัจจัยการผลิตหรือช่องทางการจัดจำหน่ายหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การมีโครงข่ายหรือเครือข่ายการจัดจำหน่ายหรือการให้บริการ การถือครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา/นวัตกรรม เป็นต้น ซึ่งต่างกับประเทศอื่น อาทิ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม ที่ใช้เกณฑ์ปริมาณคือส่วนแบ่งตลาดและ/หรือยอดขาย และเกณฑ์คุณภาพคือปัจจัยอื่นๆ ควบคู่กัน

๔.๓ ขาดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ (Guidelines) ที่จำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมาย กล่าวคือ ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บหรือนำสินค้าไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ (มาตรา ๘ (๔)) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตกระทำการรวมธุรกิจ หรือรวมกันลดหรือจำกัดการแข่งขัน (มาตรา ๘ (๗)) หลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติการรวมธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม (มาตรา ๒๖) และแนวปฏิบัติการตกลงร่วมกันกับผู้ประกอบธุรกิจนอกประเทศที่ไม่เป็นธรรม (มาตรา ๒๘)

สำหรับแนวปฏิบัติการใช้อำนาจเหนือตลาดในทางมิชอบตามมาตรา ๒๕ แนวปฏิบัติการตกลงร่วมกันทางธุรกิจตามมาตรา ๒๗ และแนวปฏิบัติพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๒๙ ที่กำหนดขึ้นแล้วนั้นก็ไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย

^๗ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ กำหนดเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนี้ (๑) ผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป และมียอดขายรายปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป หรือ (๒) ผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป และมียอดขายรายปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ ยกเว้นผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ หรือยอดขายรายปีที่ผ่านมาต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๕. ปัญหาด้านขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๑ ความไม่เสมอภาคในการบังคับใช้ พ.ร.บ.การแข่งขันฯ โดยมีให้ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณทั้งหมด^๘ แม้ว่ารัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีอำนาจผูกขาดหรืออำนาจเหนือตลาดและหลายแห่งประกอบธุรกิจแข่งขันกับภาคเอกชนโดยตรง โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจที่แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน อาทิ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งล้วนแต่มีการบริหารจัดการเหมือนกับเอกชนโดยมุ่งผลกำไรหรือผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ แต่ได้เปรียบบริษัทเอกชน เนื่องจากสามารถดำเนินธุรกิจ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากอำนาจเหนือตลาดหรืออำนาจผูกขาด โดยไม่ถูกควบคุม

การยกเว้นเช่นนี้ ไม่สอดคล้องกับหลักสากล (Model Law on Competition (๒๐๑๐) โดย UNCTAD) ซึ่งให้ผู้ประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐหรือเอกชนต้องอยู่ภายใต้กฎหมายการแข่งขัน และจาก ๑๓๑ ประเทศทั่วโลกที่มีกฎหมายการแข่งขัน มีเพียง ๒ ประเทศ คือ ไทย และลักเซมเบิร์ก เท่านั้น ที่ยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายกับรัฐวิสาหกิจทั้งหมด สำหรับประเทศอื่น ไม่ให้การยกเว้นแก่รัฐวิสาหกิจโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการยกเว้นแบบทั่วไป (blanket exemption) หรือแบบเจาะจงรายใดรายหนึ่ง แต่ยกเว้นเฉพาะ “พฤติกรรม” ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นการดำเนินการตามกฎหมายหรือตามคำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแล หรือเป็นไปเพื่อประโยชน์/ความก้าวหน้าทางเทคนิค/เศรษฐกิจ หรือยกเว้น “ธุรกิจบางสาขา” ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่รัฐวิสาหกิจและธุรกิจเอกชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน

ตารางที่ ๓ ข้อยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศในกลุ่มอาเซียน+๓ และอาเซียน+๖

เหตุผลของการยกเว้น	TH	VN	SG	ID	JP	KR	CN	IN
การพัฒนาการผลิตหรือการจัดจำหน่าย (Improving production or distribution)		✓	✓	✓			✓	✓
การสนับสนุนความก้าวหน้าทางเทคนิคหรือเศรษฐกิจ (Promoting technical or economic progress)		✓	✓	✓			✓	✓
การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Promoting SMEs)		✓		✓			✓	
สหกรณ์ของเกษตรกร (Farmer cooperatives)	✓			✓	✓	✓		
การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (Promoting research and development)							✓	✓
การอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตรและความรู้เฉพาะอย่าง (Patent and know-how licensing)				✓	✓	✓		
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Protecting environment)							✓	

^๘ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐวิสาหกิจ หมายถึง องค์กรของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจมีทุนอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ ๕๐

เหตุผลของการยกเว้น	TH	VN	SG	ID	JP	KR	CN	IN
การสนับสนุนการบริการสาธารณะ (Promoting public service)							✓	
การกำหนดราคาขายปลีก (Resale Price Maintenance)					✓			

หมายเหตุ : TH = ไทย, VN = เวียดนาม, SG = สิงคโปร์, ID = อินโดนีเซีย, JP = ญี่ปุ่น, KR = เกาหลีใต้,
CN = จีน, IN = อินเดีย

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (๒๕๕๕), โครงการศึกษาผลกระทบจากการเปิดตลาดการค้าเสรี
ภายใต้กรอบอาเซียน+๓ และอาเซียน+๖ และแนวทางการเจรจาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ตารางที่ ๔ ตัวอย่างข้อยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่เกี่ยวข้องรัฐวิสาหกิจ

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ
ไทย	<ul style="list-style-type: none"> ยกเว้นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณทั้งหมด
สหรัฐอเมริกา	<ul style="list-style-type: none"> โดยหลักการทั่วไป ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า สำหรับหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะเป็นบริษัทของรัฐบาลกลางหรือรัฐวิสาหกิจ (Federal government corporations) จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายการแข่งขันหรือไม่นั้น เป็นเรื่องศาลจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณีไป แต่มีแนวโน้มที่สหรัฐอเมริกาคงบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันกับรัฐวิสาหกิจซึ่งการดำเนินกิจการอาจส่งผลกระทบต่อสภาพการแข่งขันในตลาด
สหภาพยุโรป	<ul style="list-style-type: none"> มีหลักการที่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้ากับรัฐวิสาหกิจ กล่าวคือ กำหนดให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบกรให้บริการอันเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมหรือมีลักษณะผูกขาดในการแสวงหารายได้ (Revenue-producing monopoly) ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า เท่าที่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ขัดขวางการปฏิบัติงานตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
เกาหลีใต้	<ul style="list-style-type: none"> ยกเว้น “พฤติกรรม” ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นการดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของภาครัฐเพื่อสาธารณประโยชน์
ไต้หวัน	<ul style="list-style-type: none"> ยกเว้นรัฐวิสาหกิจที่มีได้ประกอบธุรกรรมในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ
อินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> ยกเว้น “พฤติกรรม” ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นการดำเนินการตามกฎหมายหรือนโยบายของภาครัฐเพื่อสาธารณประโยชน์
สิงคโปร์	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อยกเว้นให้แก่ธุรกิจที่ผูกขาดโดยภาครัฐเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างรายได้แก่รัฐ และธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานราชการ
เวียดนาม	<ul style="list-style-type: none"> บังคับใช้กฎหมายกับรัฐวิสาหกิจทุกประเภท แต่มีข้อยกเว้นทางอ้อมให้แก่ธุรกิจที่ผูกขาดโดยภาครัฐเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างรายได้แก่รัฐ และธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานราชการ

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ
	<ul style="list-style-type: none"> • อีกทั้ง ยังบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้ากับหน่วยงานฝ่ายปกครอง (State administrative bodies) หากมีการกระทำที่ทำลายการแข่งขันในตลาด
อินเดีย	<ul style="list-style-type: none"> • บังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้ากับรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจกรรมทางพาณิชย์ ยกเว้นรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู เงินตรา การป้องกันประเทศ และการอวกาศ

ที่มา : ศิริพร เอี่ยมธงชัย, การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้ากับรัฐวิสาหกิจไทย

เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ (๒๕๕๕), การปฏิรูปเพื่อลดการผูกขาดและส่งเสริมการแข่งขันในเศรษฐกิจไทย

เดือนเด่น นิคมบริรักษ์, เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมายแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘

๕.๒ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันของไทยยังไม่ครอบคลุมการกระทำผิดนอกประเทศที่กระทบต่อการแข่งขันภายในประเทศ ในขณะที่การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันของหลายประเทศ เช่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ยึด “ผลของพฤติกรรมทางการค้า (Effect-Based)” เป็นสำคัญ โดยถึงแม้ว่ากระทำผิดนั้นจะเกิดขึ้นภายนอกประเทศแต่หากพิสูจน์ได้ว่าสร้างความเสียหายต่อการแข่งขันในประเทศก็ถือเป็นความผิดต้องได้รับโทษด้วย

๖. ปัญหาด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นกฎหมายที่มักมีปัญหาการบังคับใช้ในประเทศที่ภาคธุรกิจ ภาคการเมืองและภาคราชการมีความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มุ่งควบคุมพฤติกรรมผูกขาดของธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีอำนาจตลาดสูงซึ่งมักมีเส้นสายทางการเมืองหรือทางราชการ ดังนั้น เพื่อป้องกันการเข้าแทรกแซงจากการเมือง ราชการ และธุรกิจ และเพื่อป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) องค์กรหรือคณะกรรมการด้านการแข่งขันจึงควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน
- (๒) มีการกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม
- (๓) มีหลักการ กฎเกณฑ์ ขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน โปร่งใส และเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (๔) มีการกำหนดข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม (Code of Conduct)
- (๕) มีระบบการคานอำนาจและตรวจสอบ (Check and Balance) โดยอาจแยกอำนาจหน้าที่

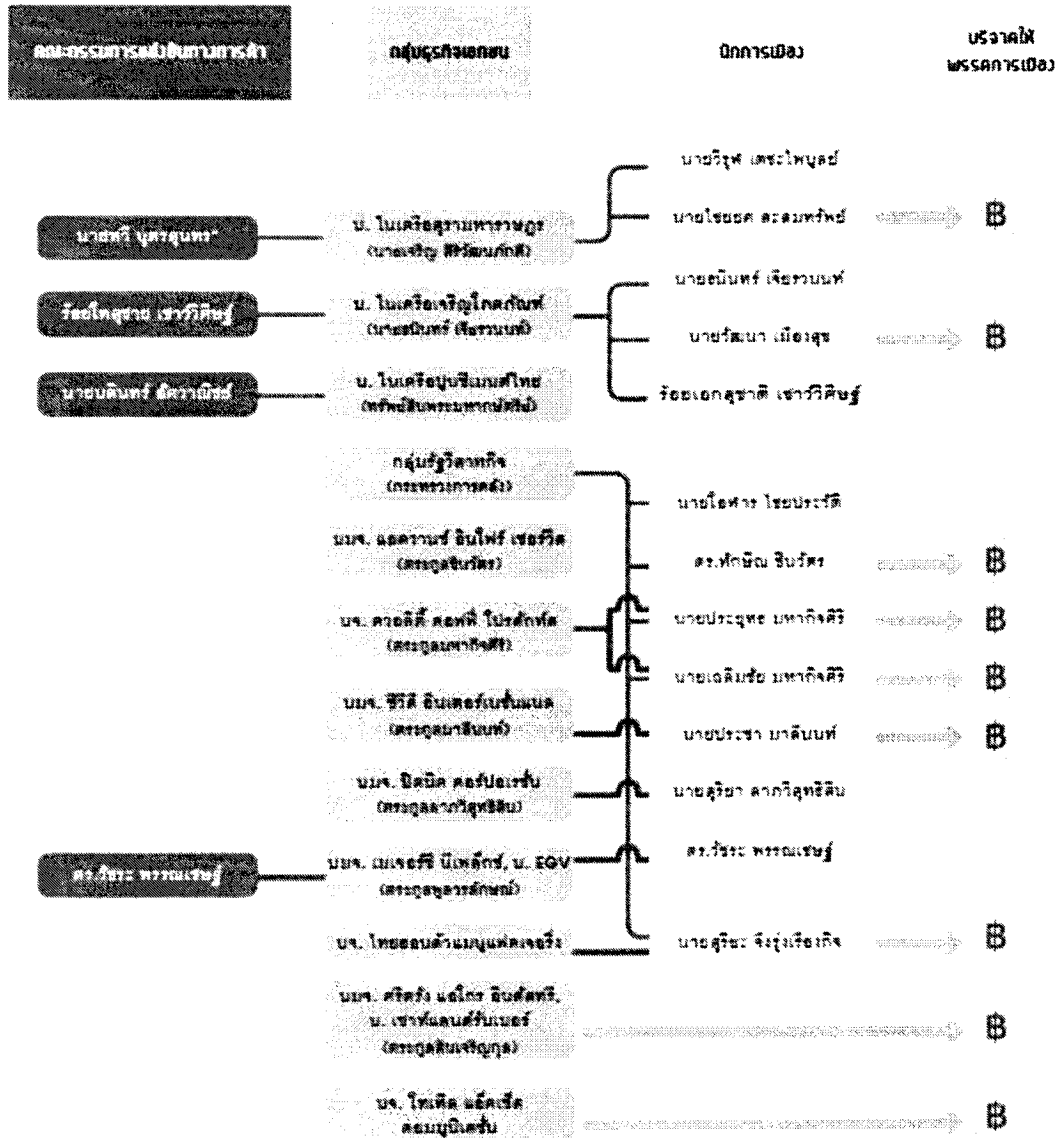
ด้านการสืบสวนสอบสวน (Investigative) ออกจากอำนาจหน้าที่ด้านการพิจารณาคดี (Adjudicative)

จากการวิเคราะห์พบว่า คณะกรรมการและองค์กรผู้บังคับใช้กฎหมายของไทยยังขาดคุณสมบัติหลายด้าน ดังนี้

๖.๑ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย เสี่ยงต่อการถูกแทรกแซงโดยนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากโครงสร้างคณะกรรมการตามมาตรา ๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ และคณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งต้องมาจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง การศึกษาของเดือนเด่น

นิคมบริรักษ์ และสุณีพร ทวรรณกุล (๒๕๔๙)^๔ ได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ นักการเมือง และธุรกิจขนาดใหญ่ที่ถูกร้องเรียน จึงอาจทำให้ประชาชนตั้งข้อสงสัยว่าผู้มีหน้าที่กำกับดูแลการแข่งขันจะมีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่และจะทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนอย่างเต็มความสามารถและเป็นธรรมหรือไม่

ภาพที่ ๓ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า นักการเมือง และธุรกิจขนาดใหญ่ที่ถูกร้องเรียน ในช่วงปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๙

ที่มา: เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และสุณีพร ทวรรณกุล (พ.ศ. ๒๕๔๙) “การผูกขาดธุรกิจกับการเมือง” งานวิจัยนำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการประจำปีของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

^๔ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และสุณีพร ทวรรณกุล (พ.ศ. ๒๕๔๙) “การผูกขาดธุรกิจกับการเมือง” งานวิจัยนำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการประจำปีของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

การกำหนดโครงสร้างให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ยังทำให้การทำงานของคณะกรรมการอาจได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางการเมือง โดยหากมีการเปลี่ยนแปลง รัฐมนตรีจะทำให้การทำงานของคณะกรรมการต้องหยุดชะงัก ต้องตั้งประธานกรรมการใหม่

นอกจากนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามิได้ปฏิบัติงานเต็มเวลาและคณะกรรมการแต่ละชุดมีวาระเพียง ๒ ปี อีกทั้ง ที่ผ่านมามีการประชุมคณะกรรมการน้อยมาก อาทิ ในช่วงปี ๒๕๔๒ - ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นเวลา ๗ ปี มีการประชุมเพียง ๑๒ ครั้งเท่านั้น ทำให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนแต่ละกรณีไม่ต่อเนื่องและใช้เวลานาน

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขาดความเป็นอิสระ ขาดงบประมาณ บุคลากร และองค์ความรู้เฉพาะทางที่เพียงพอ และขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเป็นอิสระในการบังคับใช้กฎหมาย การดำเนินงานและการบริหารจัดการทรัพยากร (งบประมาณและบุคลากร) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าของไทยขาดความเป็นอิสระเนื่องจากยังสังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

เมื่อศึกษากฎหมายการแข่งขันทางการค้าของต่างประเทศ พบว่า ประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญกับประเด็นความเป็นอิสระของหน่วยงานด้านการแข่งขันทางการค้า แต่ระดับหรือรูปแบบ ความเป็นอิสระจะแตกต่างกันไป มีทั้งการจัดตั้งหน่วยงานด้านการแข่งขันที่เป็นอิสระไม่สังกัดกระทรวงใดๆ เช่น เกาหลีใต้ ตุรกี และอังกฤษ และการไม่แยกหน่วยงานด้านการแข่งขันออกมาเด็ดขาดแต่ให้อำนาจและความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เช่น ในกรณีของเยอรมนี สหราชอาณาจักร และกรีซ ซึ่งหน่วยงานด้านการแข่งขันยังสังกัดกระทรวง (ส่วนใหญ่คือกระทรวงด้านเศรษฐกิจหรือการค้า) แต่มีอำนาจสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องผ่านการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังมีบางประเทศ เช่น บราซิล ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ซึ่งให้หน่วยงานสืบสวนสอบสวนด้านการแข่งขันทางการค้าเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวง แต่จัดตั้งสภาหรือคณะกรรมการเฉพาะที่มีอำนาจหน้าที่ด้านการวินิจฉัยหรือพิพากษา

ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยงานด้านการแข่งขันทางการค้าในบางประเทศ เช่น เกาหลีใต้ และบราซิล เริ่มต้นด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวง จากนั้นจึงค่อยยกระดับให้มีความเป็นอิสระมากขึ้นหรือเป็นอิสระโดยสมบูรณ์^{๑๐} ซึ่งให้เห็นถึงแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการจัดตั้งและพัฒนาหน่วยงานด้านการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นพลวัต มีการปรับเปลี่ยนไปตามภาวการณ์ของประเทศและความพร้อมของหน่วยงาน

นอกเหนือจากประเด็นความเป็นอิสระของหน่วยงานแล้ว ภารกิจด้านการแข่งขันทางการค้า เป็นภารกิจที่ต้องใช้องค์ความรู้ทั้งในเชิงเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และกฎหมาย ตลอดจนงบประมาณและความเชี่ยวชาญในการสืบสวนสอบสวน เก็บรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานซึ่งส่วนใหญ่เป็นความลับ และวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อการแข่งขันซึ่งมีความซับซ้อน แต่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่มาก ล่าสุดในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สำนักงานมีงบประมาณรวมเพียง ๕.๖ ล้านบาท (โดย

^{๑๐} Model Law on Competition (๒๐๑๐) Revised Chapter IX โดย UNCTAD

เป็นงบดำเนินงานด้านการแข่งขัน ๓.๔ ล้านบาท)^{๑๑} และต้องพึ่งพาด้านสังกัดคือกรมการค้าภายใน ในการขอ งบประมาณ เปรียบเทียบกับสำนักงานการแข่งขันของอินโดนีเซีย (KPPU) ซึ่งตั้งขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน พบว่า ได้รับงบประมาณถึง ๒๘๔ ล้านบาทในปี ๒๕๕๒ และสามารถยื่นของบประมาณได้โดยตรงตั้งแต่ปี ๒๕๕๓^{๑๒}

การขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ที่เพียงพอ เป็นอีกหนึ่งข้อจำกัดที่สำคัญ โดยปัจจุบันสำนักงานมีเจ้าหน้าที่ที่มีใช้เจ้าหน้าที่ธุรการเพียง ๒๕ คน^{๑๓} ในขณะที่ KPPU มีเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นจาก ๒๐ คนในปี ๒๕๔๓ เป็น ๒๓๔ คนในปี ๒๕๕๒^{๑๔} นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่มีจำกัดยังไม่สามารถปฏิบัติภารกิจด้านการแข่งขันทางการค้าได้เต็มเวลา เนื่องจาก ต้องปฏิบัติภารกิจอื่นของหน่วยงาน เช่น โครงการรถไฟฟ้า เป็นต้น

๖.๓ คณะกรรมการและสำนักงานขาดภารกิจด้านการสนับสนุนการแข่งขันทางการค้า (Competition Advocacy) มีเฉพาะภารกิจด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Competition Enforcement) เพื่อ ป้องกันและควบคุมการกระทำผิด

นโยบาย มาตรการ กฎ ระเบียบ และคำสั่งภาครัฐบางประการ อาทิ การรับจํานำ การกำหนด อัตราภาษีนำเข้าที่สูง การให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ อาจส่งผลกระทบต่อ การแข่งขันภายในประเทศ เนื่องจากอาจไปจำกัดสิทธิหรือให้สิทธิพิเศษซึ่งทำให้เกิดข้อได้เปรียบหรือเสียเปรียบ แก่กิจการของรัฐหรือธุรกิจเอกชนรายใดรายหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ ดังนั้น ถึงแม้กฎหมายการแข่งขัน จะไม่สามารถควบคุมการดำเนินนโยบายหรือมาตรการภาครัฐเหล่านี้ได้โดยตรง แต่อย่างน้อยควรจะมีบทบัญญัติ ที่กำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีภารกิจด้านการสนับสนุนการแข่งขันทางการค้า ด้วยการเสนอ ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายหรือมาตรการภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อ การแข่งขัน เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้มีอำนาจสั่งการ เช่น นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ กฎหมายแม่แบบด้านการแข่งขัน (Model Law on Competition (๒๐๑๐) โดย UNCTAD) ได้ระบุชัดเจนถึงบทบาทขององค์กรด้านการแข่งขัน (Competition Authority) ในการ ประเมินและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อ การแข่งขันของกฎระเบียบหรือการดำเนินการภาครัฐ โดยเฉพาะกฎระเบียบหรือการดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

๖.๔ ขาดระเบียบปฏิบัติด้านความโปร่งใสในการดำเนินงาน อาทิ ระเบียบด้านการเผยแพร่ข้อมูล หลักการและผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อสาธารณชน หรือระเบียบสำหรับกรรมการที่มีส่วนได้ ส่วนเสีย กับบริษัทที่ถูกร้องเรียน เป็นต้น

^{๑๑} รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ โดยสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า

^{๑๒,๑๔} รายงานที่ตีอาไรโอ ฉบับที่ ๙๒ เดือนมีนาคม ๒๕๕๔ (ฉบับพิเศษ) เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒: ข้อจำกัดและการปฏิรูป

^{๑๓} รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ โดยสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า

๗. ปัญหาด้านการสืบสวน การดำเนินคดี และบทลงโทษ

๗.๑ ลักษณะความผิดตาม พ.ร.บ.การแข่งขันฯ มีความซับซ้อน การสืบค้นพยานหลักฐานในการกระทำความผิดตามกฎหมายจากผู้ร่วมกระทำความผิดทำได้ยาก ข้อมูลที่จำเป็นมักเป็นความลับ และขาดแรงจูงใจ เช่น มาตรการลดหย่อนโทษ ที่จะทำให้ผู้ร่วมกระทำความผิดให้ความร่วมมือ ในขณะที่กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของบางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ มีการระบุถึงมาตรการลดหย่อนโทษด้วย

๗.๒ การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมานั้นเฉพาะการดำเนินคดีอาญา โดยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ ในการส่งความเห็นควรสั่งฟ้องหรือแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ และถึงแม้ว่า พ.ร.บ.การแข่งขันฯ มีบทบัญญัติมาตรา ๓๐ - ๓๒ ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการในการออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ประกอบการระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย แต่บทบัญญัติไม่เอื้อต่อการบังคับใช้จริง เนื่องจากจะออกคำสั่งทางปกครองได้เมื่อผ่านการพิสูจน์แล้วว่ามีความผิดจริงเท่านั้น

๗.๓ บทลงโทษไม่เหมาะสม

พ.ร.บ.การแข่งขันฯ กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการต้องได้รับโทษทางอาญา อาทิ ผู้ประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำลายการแข่งขันตามมาตรา ๒๕ - ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๑) ซึ่งทำให้ยากต่อการบังคับใช้ เนื่องจากการดำเนินคดีอาญาใช้เวลานานและต้องเป็นไปตามหลักการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย (Prove Beyond Reasonable Doubt) นอกจากนี้ บทลงโทษยังไม่จำแนกตามพฤติกรรมความผิดและไม่สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง อาทิ ผู้ประกอบธุรกิจที่ตกลงร่วมกันลดคุณภาพสินค้า (ฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ (๘)) จะได้รับโทษเท่ากับผู้ที่ใช้อำนาจเหนือตลาดในการทุบตลาดเพื่อกำจัดคู่แข่ง (ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕)

สำหรับบทลงโทษในต่างประเทศนั้นมีทั้งโทษทางแพ่งและโทษทางอาญา โดยประเทศแถบยุโรปส่วนใหญ่ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ มีโทษทางแพ่ง ส่วนสหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ มีบทลงโทษทางอาญาสำหรับการตกลงร่วมกันที่มีผลกระทบรุนแรง (Hard Core Cartels) อาทิ การร่วมกันกำหนดราคา การฮั้วประมูล การแบ่งตลาด และการจำกัดปริมาณการผลิต โดยความรุนแรงของบทลงโทษในแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไป มีทั้งกำหนดอัตราโทษตายตัวเป็นจำนวนเงินค่าปรับสูงสุดและกำหนดอัตราโทษตามสัดส่วนความเสียหายหรือรายได้ที่บริษัทนั้นได้รับ^{๑๕} (ภาพที่ ๔)

นอกเหนือจากบทลงโทษทางแพ่งและทางอาญาแล้ว กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของต่างประเทศยังมีการใช้บทลงโทษทางปกครอง เช่น มีโทษปรับทางปกครอง ด้วย ทั้งนี้ มีแนวโน้มที่ประเทศต่างๆ จะกำหนดโทษปรับให้สูงเพื่อเพิ่มต้นทุนของการกระทำผิด อาทิ สหภาพยุโรปที่มีโทษปรับสูงสุดถึงร้อยละ ๑๐ ของรายได้ต่อปีทั้งหมดของบริษัทจากทุกสินค้า (ไม่ใช่เฉพาะสินค้าที่มีการกระทำผิด) เยอรมนีปรับจากยอดเงินขายในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ แต่ไม่เกิน ๑ ล้านยูโร (ประมาณ ๔๐ ล้านบาท) ญี่ปุ่นปรับร้อยละ ๐.๘-๑.๕% ของยอดขาย เกาหลีใต้ปรับร้อยละ ๒-๑๐% ของยอดขายรวม แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านวอน (ประมาณ ๓๐ ล้านบาท) และเวียดนามปรับจากยอดรายรับในปีที่กระทำผิดในอัตราร้อยละ ๑๐ เป็นต้น

^{๑๕} เตือนเต๋น นิคมบริรักษ์ (๒๕๕๕), การปฏิรูปเพื่อลดการผูกขาดและส่งเสริมการแข่งขันในเศรษฐกิจไทย

ภาพที่ ๔ ตัวอย่างบทลงโทษสำหรับการตกลงร่วมกันที่มีผลกระทบรุนแรง (Hard Core Cartels) ของประเทศต่างๆ

ประเทศ	บทลงโทษ
สหภาพยุโรป	ค่าปรับสูงสุดร้อยละ 10 ของรายได้ของบริษัทในปีที่ผ่านมา
ออสเตรเลีย	ค่าปรับ 10 ล้านเหรียญออสเตรเลีย (309 ล้านบาท) สำหรับบริษัท และ 500,000 เหรียญออสเตรเลีย (15.5 ล้านบาท) สำหรับบุคคลธรรมดา
นิวซีแลนด์	ค่าปรับ 5 ล้านเหรียญนิวซีแลนด์ (142 ล้านบาท) สำหรับบริษัท และ 500,000 เหรียญนิวซีแลนด์ (14 ล้านบาท) สำหรับบุคคลธรรมดา
แอฟริกาใต้	โทษทางแพ่งมีค่าปรับร้อยละ 10 ของยอดขายและยอดส่งต่อประจำปี และกรณีเป็นโทษอาญาปรับไม่เกิน ZAR 2,000 (12,000 บาท) และจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือโทษในศาลชั้นสุดท้าย คือ ปรับไม่เกิน ZAR 500,000 (3 ล้านบาท) และจำคุกไม่เกิน 10 ปี
สหรัฐอเมริกา	ค่าปรับเป็น 2 เท่าของความเสียหายในกรณีของคดีที่ดำเนินการโดยองค์การของรัฐ และ 3 เท่าของความเสียหายในกรณีของเอกชน และมีโทษจำคุก 3 ปี
แคนาดา	ค่าปรับสูงสุด 10 ล้านเหรียญแคนาดา (347 ล้านบาท) หรือ จำคุก 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ
ญี่ปุ่น	ค่าปรับซึ่งเรียกว่า Surcharge มีอัตราร้อยละ 6 ของยอดขายสินค้า ซึ่งบริษัทเล็กจะเสียค่าปรับในอัตราน้อยกว่าร้อยละ 6
เกาหลีใต้	ค่าปรับร้อยละ 5 ของเงินที่ขายได้ทั้งหมดหักกำไร แต่ไม่เกิน 1 พันล้านวอน (39 ล้านบาท) ส่วนการระเมิดคดีอาญาจำคุกสูงสุด 3 ปี หรือปรับสูงสุด 200 ล้านวอน (7.8 ล้านบาท)

ที่มา: เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ (๒๕๕๕), การปฏิรูปเพื่อลดการผูกขาดและส่งเสริมการแข่งขันในเศรษฐกิจไทย

ทั้งนี้ สามารถดูตัวอย่างการเปรียบเทียบสาระสำคัญของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของต่างประเทศ (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย เวียดนาม และสิงคโปร์) ได้จากภาคผนวก ๖

๘. แนวทางการปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

จากปัญหาบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าข้างต้น จึงจำเป็นต้องปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ดังนี้

๘.๑ สารของกฎหมาย

๘.๑.๑ ปรับบทนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจ” ให้ครอบคลุมถึง “ธุรกิจหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” และเพิ่มบทนิยามเกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ของธุรกิจในเครือเดียวกัน ทั้งความสัมพันธ์เชิงทุน ความสัมพันธ์เชิงบริหาร และความสัมพันธ์ที่ไขว้กันระหว่างเงินทุนและเชิงบริหาร เพื่อให้สะท้อนสภาพธุรกิจปัจจุบัน ทำให้สามารถกำกับดูแลได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น ทั้งนี้ ให้อิงค่านิยามซึ่งผู้ประกอบการและคณาจารย์อยู่แล้วเช่นค่านิยามตามประมวลรัษฎากร

๘.๑.๒ ปรับนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” โดยนอกเหนือจากปัจจัยส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายแล้ว ให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดมาประกอบการพิจารณาด้วย

๘.๑.๓ สำหรับนิยาม “ตลาด” และ “อำนาจเหนือตลาด” ซึ่งมีความซับซ้อน แตกต่างกันไปตามลักษณะของสินค้าหรือบริการ และอาจต้องการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการประกอบธุรกิจและการแข่งขันในอนาคต ให้ไปกำหนดไว้ในกฎหมายลูกหรือแนวปฏิบัติซึ่งจะมีความยืดหยุ่นมากกว่า

๘.๑.๔ กำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจน ครบถ้วน มีสภาพบังคับตามกฎหมาย และมีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน อีกทั้ง ควรมีการทบทวนเกณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ เกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด และเกณฑ์การรวมธุรกิจที่ต้องขออนุญาตอย่างน้อย ๑ ครั้ง ในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ควรระบุให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจตามกฎหมายในการออกประกาศหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ แต่ต้องดำเนินการภายในกรอบเวลาที่กำหนด เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่มีสภาพบังคับตามกฎหมายโดยไม่ล่าช้า เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และสามารถบังคับใช้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าได้จริง

๘.๒ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

๘.๒.๑ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจทุกประเภทต้องอยู่ภายใต้การบังคับของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมายต่อทั้งภาครัฐและเอกชน โดยยกเว้นเฉพาะการดำเนินงานตามกฎหมายหรือนโยบายของรัฐที่มีความจำเป็นเพื่อการรักษาความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะ หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

๘.๒.๒ เพิ่มอำนาจการบังคับใช้นอกอาณาจักรหรือสิทธิสภาพนอกอาณาเขต (Extraterritorial Jurisdiction) ให้สามารถลงโทษผู้ประกอบการธุรกิจทั้งไทยและต่างชาติที่กระทำความผิดนอกประเทศ แต่การกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อการแข่งขันภายในประเทศ

๘.๓ ผู้บังคับใช้กฎหมาย

๘.๓.๑ ปรับแก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้มีความกะทัดรัด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน แต่ยังคงความหลากหลายครอบคลุมสาขาวิชาที่จำเป็นต่อการกำกับดูแล การแข่งขันทางการค้า อาทิ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งกำหนดให้ กรรมการต้องมีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญจริงในสาขาที่ต้องการ ตลอดจนต้องปฏิบัติงานเต็มเวลา เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

๘.๓.๒ ยกเลิกการแต่งตั้งกรรมการการแข่งขันทางการค้าโดยตำแหน่ง และเปลี่ยนเป็นการ สรรหาคณะกรรมการตามกระบวนการที่ชัดเจน โปร่งใส เปิดเผยต่อสาธารณชน และปราศจากการแทรกแซง จากฝ่ายการเมือง ตลอดจน ให้มีคณะกรรมการสรรหาซึ่งมีองค์ประกอบที่หลากหลายจากทุกภาคส่วนและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านนโยบายและการปฏิบัติ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน (ผู้บริโภค)

๘.๓.๓ กำหนดวาระการทำงานของคณะกรรมการให้เป็นสากล ขยายวาระให้ยาวขึ้น มีการ หมุนเวียนกรรมการอย่างโปร่งใส และมีการเลื่อนวาระการทำงานระหว่างกรรมการคนเดิมและคนใหม่ เพื่อให้ การทำงานมีความต่อเนื่อง โปร่งใส และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดอำนาจ ลดโอกาสแทรกแซงจาก ฝ่ายการเมืองและธุรกิจ

๘.๓.๔ ให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่เป็นอิสระทั้งด้าน บุคลากร งบประมาณ บุคลากร และงบประมาณ ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจ โดยเสนอให้จัดตั้งเป็น องค์การของรัฐที่เป็นอิสระ (Independent Administrative Organization) เพื่อให้สามารถดำเนินการ อย่างเป็นกลาง ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมือง โดยหน่วยงานไม่จัดเป็นส่วนราชการทั่วไป (เช่น กระทรวง ทบวง กรม) และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีสถานะเป็นนิติบุคคล ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ และจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติเฉพาะซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (ในกรณีนี้คือกระทรวง พาณิชย) เป็นผู้รักษาการกฎหมาย เนื่องจากเป็นรูปแบบหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการ ดำเนินงานมากขึ้น มีอำนาจในการตัดสินใจ มีอิสระในการบริหารจัดการบุคลากรและงบประมาณ และสามารถ กำหนดอัตราค่าตอบแทนบุคลากรให้สูงกว่าปัจจุบันเพื่อดึงดูดผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและ เป็นแรงจูงใจในการทำงานได้มากขึ้น โดยไม่ต้องมีภาระด้านการพิสูจน์ความคุ้มค่ามากเกินไป ตลอดจนจะ สามารถผลักดันให้เกิดการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้รวดเร็วกว่ารูปแบบอื่น ตัวอย่างหน่วยงานของรัฐรูปแบบนี้ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.) เป็นต้น ทั้งนี้ ในอนาคตเมื่อสำนักงานมีผลงานเป็นที่ประจักษ์และมีความสามารถในการ สร้างรายได้ (ที่มีใช้เงินอุดหนุนภาครัฐ) เพิ่มขึ้นแล้ว ก็อาจพิจารณายกระดับให้สำนักงานมีความเป็นอิสระ โดยสมบูรณ์ได้ (เหตุผลประกอบตั้งภาคผนวก ๗)

๘.๓.๕ เพิ่มภารกิจด้านการส่งเสริมการแข่งขัน กล่าวคือ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทาง การค้ามีอำนาจหน้าที่ในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ กฎระเบียบ หรือคำสั่งภาครัฐที่ทำให้เกิด การลด จำกัด หรือเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันในตลาด โดยเฉพาะการผูกขาดโดยภาครัฐ อีกทั้ง ควรเพิ่มการ

ทำงานเชิงรุก เช่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ และเสริมด้วยการทำหน้าที่ของสำนักงานในการติดตามเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจและรายงานต่อคณะกรรมการโดยไม่ต้องรอให้เกิดการร้องเรียน

๘.๓.๖ กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์การดำเนินงานและระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการและสำนักงานที่ชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ เช่น ให้คณะกรรมการต้องประชุมเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง กำหนดระเบียบและวิธีการประชุมที่ชัดเจน และให้รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานต่อคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน เป็นต้น

๘.๔ การสืบสวน การดำเนินคดีและบทลงโทษ

๘.๔.๑ ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจในกำหนดโทษปรับและการออกคำสั่งทางปกครองให้หยุด ระงับ ยับยั้ง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการกระทำที่ “อาจเข้าข่าย” ละเมิดบทบัญญัติในกฎหมาย เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งพฤติกรรมได้ทันเวลาที่

๘.๔.๒ ให้ฟ้องคดีอาญาและฟ้องเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากคดีการแข่งขันทางการค้ามีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากคดีทั่วไปจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีจากผู้มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะทางอย่างลึกซึ้งซึ่งด้านธุรกิจและการค้า

๘.๔.๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการนำคดีขึ้นสู่ศาล โดยในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์พอและมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้ตั้งคณะทำงานร่วมผู้แทนอัยการและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ก่อนส่งอัยการสูงสุดใหม่ และในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าว ไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดี ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถฟ้องคดีเองได้ ซึ่งกระบวนการเช่นนี้เป็นแนวทางเดียวกับกระบวนการดำเนินคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

๘.๔.๔ ปรับบทลงโทษให้เหมาะสม โดยจำแนกบทลงโทษตามพฤติกรรมความผิดผสมผสานการใช้บทลงโทษทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง บังคับใช้โทษจำคุกเฉพาะพฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อการแข่งขันอย่างรุนแรง ปรับโทษปรับทางอาญาให้สอดคล้องกับอัตราเงินเพื่อ ตลอดจนเพิ่มโทษปรับทางปกครองโดยคิดเป็นสัดส่วนของยอดขายเพื่อเพิ่มต้นทุนของการกระทำผิดให้สูงขึ้น และในกรณีที่ฝ่าฝืนไม่ชำระค่าปรับให้มีโทษปรับเป็นทวีคูณด้วย ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกคำสั่งปกครองหรือถูกลงโทษทางปกครองสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ ซึ่งเป็นแนวทางเช่นเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๘.๔.๕ เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการลดหย่อนโทษ (Leniency Program) สำหรับผู้กระทำความผิดการตกลงร่วมกันบางประเภทซึ่งมิใช่ตัวการสำคัญ และให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคดี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้กระทำผิดให้ความร่วมมือมากขึ้น

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๘๒๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ

การแข่งขันทางการค้า

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“การเงิน” หมายความว่า การธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้าหรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใดๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใดๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“ราคา” หมายความว่า ราคาสินค้า และให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการด้วย

“ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้โดยให้พิจารณาสภาพการแข่งขันของตลาดด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการแข่งขันทางการค้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีกิจการประมาณ

(๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

(๔) ธุรกิจตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอาจกำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับทั้งฉบับหรือแต่เฉพาะบทบัญญัติหนึ่งบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในส่วนที่เป็นกิจการในทางการเงิน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการร่วมกัน และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และออกประกาศตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบริหารธุรกิจหรือการบริหารราชการแผ่นดิน มีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจใดที่ถือว่าผู้ประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

(๓) พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๔ (๕)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บหรือนำสินค้าไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ตามมาตรา ๑๕ (๓)

(๕) ออกประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง

(๖) สั่งการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือ แก้ไข เปลี่ยนแปลงการกระทำ

(๗) ออกประกาศกำหนดแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตกระทำการ รวมธุรกิจ หรือร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขันตามมาตรา ๓๕

(๘) พิจารณาคำขออนุญาตกระทำการรวมธุรกิจ หรือร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขันที่ยื่น ตามมาตรา ๓๕

(๙) เชิญบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น

(๑๐) สอดส่องและเฝ้าระวังคณะกรรมการสอบสวนในการสอบสวนการกระทำผิดตาม พระราชบัญญัตินี้

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๑๓) พิจารณาคำเนิคมคืออาญาตามที่ผู้เสียหายร้องทุกข์ตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๕ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ ให้นำความในมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๗ ด้วย

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายแล้วรายงานต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องขึ้นคณะหนึ่งหรือ หลายคณะ โดยในแต่ละคณะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และมีความรู้และประสบการณ์

ด้านต่าง ๆ เช่น นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี หรือการบริหารธุรกิจ มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินหกคน เป็นอนุกรรมการ และให้ผู้แทนกรรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการ มาตรา ๑๓ ให้คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการตามที่คณะกรรมการมอบหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลดหรือการจำกัด การแข่งขันตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

(๒) การพิจารณาคำขออนุญาตให้มีการรวมธุรกิจ การลดหรือจำกัดการแข่งขันตามมาตรา ๓๗

(๓) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการขอให้พิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องอาจเสนอความเห็น หรือข้อเสนอนั้นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมีอำนาจมีหนังสือ เรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยในแต่ละคณะประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางคดีอาญาหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจาก ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการอัยการ และข้าราชการซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หรือการบัญชี อีกไม่เกินสี่คนเป็นอนุกรรมการ และให้ผู้แทน กรรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๑๔ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นควรส่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการ การแย้ง คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ประธาน กรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้นำความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง และคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง

(๒) กำหนดระเบียบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๓) ติดตามความเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจแล้วรายงานต่อ คณะกรรมการ

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการป้องกันการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลด และการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจต่อคณะกรรมการ

(๕) รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และพิจารณากลับกรอง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๖) ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ และมติของคณะกรรมการ และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ่งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่ง บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการ

ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้น และยึดพยานหลักฐานหรือทรัพย์สินที่อาจจับได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายค้นในกรณีดังต่อไปนี้

- (ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในสถานที่
- (ข) บุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้ซุกซ่อนในสถานที่
- (ค) เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าพยานหลักฐาน หรือทรัพย์สินที่อาจจับได้ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในสถานที่ ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานหรือทรัพย์สินจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม
- (ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของสถานที่ และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย

ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติตามเท่าที่จำเป็น

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๔) ออกเช็คเรียกบัญชี ทะเบียน หรือหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ หนังสือเรียกตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาตรา ๑๕ (๑) หรือมาตรา ๔๔ (๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการของบุคคล ซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียก ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่นำส่งตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่บุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียกปฏิเสธไม่ยอมรับหนังสือเรียกโดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้พนักงานฝ่ายปกครอง

หรือตำรวจไปเป็นพยาน เพื่อวางหนังสือเรียกไว้ ณ ที่นั้น แต่ถ้าไม่พบบุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียก ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้น จะส่งให้แก่บุคคลใด ซึ่งบรรณคดีภาวะแล้วซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือสถานที่ทำการนั้นก็ได้ และถ้าไม่พบบุคคลใดหรือพบแต่ไม่มีบุคคลใดยอมรับไว้แทน ให้ปิดหนังสือเรียกนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการนั้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยาน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้ในหนังสือเรียกได้รับหนังสือเรียกนั้นแล้ว ถ้าเป็นการปิดหนังสือเรียกให้ถือว่าได้รับหนังสือเรียกนั้นเมื่อครบกำหนดห้าวันนับแต่วันปิดหนังสือเรียก แต่ถ้าเป็นการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือว่าได้รับหนังสือเรียกนั้นเมื่อครบกำหนดห้าวันนับแต่วันรับ

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ กรรมการพิจารณาอุทธรณ์อนุกรรมการ เลขานุการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การจับกุมผู้กระทำความผิดให้กระทำได้โดยไม่ต้องมีหมายจับเมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

หมวด ๓

การป้องกันการผูกขาด

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม
- (๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมอย่างไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น

(๓) ระบุ รับ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้า มาในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้าเพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

การประกาศกำหนดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุไว้ให้บังคับแก่การรวมธุรกิจที่มีผลให้มีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด การรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง

(๑) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือเกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น

(๒) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ

(๓) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ผู้ประกอบธุรกิจยื่นคำขอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใดๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการขายสินค้าหรือบริการ

(๒) กำหนดราคาซื้อสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการรับซื้อสินค้าหรือบริการ

(๓) ทำความตกลงร่วมกันเพื่อเข้าครอบครองตลาดหรือควบคุมตลาด

(๔) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(๕) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือลดการจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดลูกค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้ได้ โดยผู้ประกอบการธุรกิจอื่นจะไม่จำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นแข่งขัน

(๖) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะซื้อสินค้าหรือบริการได้ หรือกำหนดตัวผู้ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจจะซื้อสินค้าหรือบริการได้

(๗) กำหนดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อมาจำหน่ายหรือบริการ เพื่อจำกัดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๘) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิต จำหน่าย หรือให้บริการ โดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น

(๙) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกัน หรือประเภทเดียวกัน

(๑๐) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบเดียวกันหรือตามที่ตกลงกัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นทางธุรกิจที่ต้องกระทำการตาม (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการธุรกิจยื่นคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นโดยทางสัญญา นโยบาย ความเป็นหุ้นส่วน การถือหุ้น หรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นใดทำนองเดียวกัน คำเนินการใดๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรที่ประสงค์จะซื้อสินค้าหรือบริการมาใช้เอง ต้องถูกจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจกระทำการใดๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าร้อยละสิบห้า ระบุ หัก หรือเปลี่ยนแปลงการมีส่วนแบ่งตลาด ในการนี้ คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ระวัง หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวได้ ในการนี้คณะกรรมการจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ในคำสั่งด้วยก็ได้

ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๖

ผู้ประกอบการธุรกิจจะเรียกร้องค่าเสียหายจากคณะกรรมการเพราะเหตุที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งมิได้

มาตรา ๓๒ ในการพิจารณากรณีตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการธุรกิจ อนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง อนุกรรมการสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

ในการมีคำสั่งตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณา

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๑ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่ศาลหรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้ยกเลิกคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ประกอบการธุรกิจใดมีความผิดตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนั้น ระวัง หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวด้วย

หมวด ๔

การขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาต

มาตรา ๓๕ ผู้ประกอบการธุรกิจใดประสงค์จะขออนุญาตกระทำการตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

คำขออนุญาตอย่างน้อยต้อง

- (๑) มีเหตุผลและความจำเป็นในการกระทำ
- (๒) ระบุวิธีดำเนินการ
- (๓) กำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการ

มาตรา ๓๖ ในการพิจารณาคำขอตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจ อนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

ในกรณีมีความจำเป็นที่ไม่อาจจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ คณะกรรมการจะขยายเวลาออกไปอีกได้ไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องบันทึกแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ในการพิจารณาวินิจฉัยด้วย

มาตรา ๓๗ เมื่อคณะกรรมการได้สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขออนุญาตตามมาตรา ๓๕ ของผู้ประกอบธุรกิจใดมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ไม่เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม ให้คณะกรรมการสั่งอนุญาตเป็นหนังสือให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ประกอบธุรกิจนั้นโดยไม่ชักช้า

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใดๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติได้ และเมื่อเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจ ข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมที่คณะกรรมการอาศัยเป็นหลักในการพิจารณาอนุญาตเปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกระยะเวลาหรือเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับคำสั่งของคณะกรรมการและไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๖

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๗ ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณา และให้นำความในมาตรา ๓๒ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ต้องดำเนินธุรกิจภายใต้ขอบเขตระยะเวลา และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติไว้ด้วยก็ได้

หมวด ๕
การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย

มาตรา ๕๐ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้

ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือสมาคมตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๑ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๕๐ ถ้ามิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป

หมวด ๖
การอุทธรณ์

มาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์เลือกกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในแต่งตั้งข้าราชการของกรมการค้าภายในเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕๓ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการมิได้

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง
- (๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๗
- (๓) มีหนังสือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๔) มีคำสั่งทุเลาการปฏิบัติการตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๗

มาตรา ๔๕ ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบสองปี ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์ออกจากตำแหน่งจำนวนสามคน โดยวิธีจับฉลากและให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับฉลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้นำความในมาตรา ๕ วรรคสาม และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๗ ให้ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ และให้นำความในมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใดให้คณะกรรมการและผู้ประกอบธุรกิจปฏิบัติตามนั้น

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาตรา ๑๕ (๑) หรือมาตรา ๔๕ (๓) แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองล้านบาทถึงหกล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๕๓ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งคนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในเรื่องนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมหรือคนได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๕๕ ความผิดตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๔ ผู้เสียหายไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง แต่มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขานุการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำแทนได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีความจำเป็นและได้กระทำการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขออนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ผู้ประกอบการธุรกิจกระทำการตามมาตรา ๒๗ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ต่อไปจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณา คำขออนุญาตดังกล่าว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีบทบัญญัติทั้งในส่วนการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาดรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดและตราเป็นกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าขึ้นไว้โดยเฉพาะเพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๗)

ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ..... 11015
วันที่..... ๕ 1 พ.ย. 2559
เวลา..... 16-17 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๕๐๗๒๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๐๐๑ / ๕๙ วันที่ ๑ / ๖ / ๕๙
เวลา ๑๖.๒๑ ส่ง พรบ.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๔๒ / ๒๕๕๙

วันที่ ๑ / พ.ย. / ๕๙

เวลา ๑๖.๒๗ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (โฆษิต)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (m106/D/งาน สนธฯ/ส สงสภา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๙)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า
พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น
(๒) รัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี
ที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์
ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค

(๓) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมี
วัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

(๔) ธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นตามที่กำหนด
โดยกฎกระทรวง

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่ใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของนั้น

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงาน

“ราคา” หมายความว่า ราคาสินค้า และให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบการรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเกินกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี มาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนเกณฑ์ส่วนแบ่งตลาดอย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันออกประกาศ

การนับส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการรายหนึ่งซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ให้นำรวมส่วนแบ่งตลาดในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งของบรรดาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดด้วย และให้ถือว่าบรรดาผู้ประกอบการที่มีส่วนแบ่งตลาดดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

“ปัจจัยสภาพการแข่งขัน” หมายความว่า จำนวนผู้ประกอบการในตลาด จำนวนเงินลงทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ช่องทางการจัดจำหน่าย เครือข่ายในการประกอบธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ กฎระเบียบของภาครัฐ และปัจจัยอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการแข่งขันทางการค้า

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและพนักงานซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๘ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปี ในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี อุตสาหกรรม การบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือในสาขาอื่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทั้งนี้ การนับระยะเวลาข้างต้นให้นำมารวมกันได้

มาตรา ๙ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๘) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี

ในวันได้รับการเสนอชื่อต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ (๓) เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๓) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑๔) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ แล้ว กรรมการต้อง

- (๑) ไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนที่มีอำนาจจัดการในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นที่เกินกว่าร้อยละห้าของหุ้นทั้งหมดในบริษัทใด
- (๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๓) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินธุรกิจ

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ เป็นบุคคลตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะแต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนบุคคลดังกล่าวตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๑ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งจำนวนเจ็ดคนทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ปลัดกระทรวงการคลัง
- (๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๓) ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- (๔) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- (๕) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๖) ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- (๗) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ให้คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหาประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิสมัครเป็นกรรมการให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๒ การคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาประกาศรับสมัครบุคคลที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๘ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างน้อยสามสิบวันติดต่อกัน

(๒) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตาม (๑) แล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการให้ได้จำนวนกรรมการตามมาตรา ๗ และให้เสนอบัญชีรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกต่อรัฐมนตรี พร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคลดังกล่าวซึ่งต้องระบุชัดเจนหรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านหนึ่งด้านใดตามมาตรา ๘ การมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐

(๓) ให้รัฐมนตรีเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการพร้อมทั้งรายละเอียดตาม (๒) ต่อคณะรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายชื่อจากคณะกรรมการสรรหา เพื่อให้ความเห็นชอบ

(๔) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการพิจารณาคัดเลือกบุคคลให้ครบจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้กรรมการครบจำนวน

ในการแต่งตั้งกรรมการครั้งแรก เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้บุคคลดังกล่าวประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคนก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งต่อไป

กำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงสองวาระ

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปี ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนสามคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการคนใหม่ตามมาตรา ๑๒ เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐

เมื่อประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๑๒ โดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือ กรรมการตามวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการ ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่จำนวนที่เหลือไม่ถึงสี่คน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๓ และได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้ว หรือในกรณีที่ประธานกรรมการหรือ รองประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการประชุมเลือกกรรมการ คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ และให้เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่ง แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัท จำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้น จากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำกับดูแลการประกอบธุรกิจและกำหนดมาตรการเพื่อให้มีการแข่งขัน

ทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม

- (๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอตามมาตรา ๕๖
- (๖) วางระเบียบการสืบสวนและสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวนและพนักงาน

เจ้าหน้าที่

- (๗) ประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวน

เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๖๖

- (๘) พิจารณาคำเนิษัตริยาตามผู้เสียหายร้องทุกข์ตามมาตรา ๗๖

- (๙) พิจารณากำหนดโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ และ

มาตรา ๘๐ รวมทั้งฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

- (๑๐) เชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น

- (๑๑) เสนอความเห็นและเสนอนแนะต่อรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย

ของรัฐด้านการแข่งขันทางการค้า

- (๑๒) ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เป็น

อุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้า ทำให้เกิดการกีดกัน จำกัดการแข่งขัน หรือลดการแข่งขัน

ทางการค้า อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ

- (๑๓) กำหนดแผน กลยุทธ์ และแนวทางการบริหารงานของสำนักงาน

(๑๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ บรรดาระเบียบหรือประกาศที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบหรือประกาศ เกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป โดยต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่องและประเด็นที่ต้องการรับฟังความคิดเห็น ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อย กว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน คณะกรรมการอาจกำหนด ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นให้น้อยกว่าสามสิบวันก็ได้

ให้สำนักงานจัดทำบันทึกสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ประกอบด้วยความคิดเห็น ที่ได้รับมติหรือผลการพิจารณาของคณะกรรมการที่มีต่อความคิดเห็นดังกล่าว พร้อมทั้งเหตุผล และแนวทางในการดำเนินการต่อไป และเผยแพร่บันทึกดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของสำนักงาน

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ากระทำการสอบสวนกรณีใดเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นพิเศษให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน ประกอบด้วยผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ ทางคดีอาญาซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการ ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นตำรวจ และผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี หรือสาขาอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นอนุกรรมการสอบสวน และมอบหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ เป็นอนุกรรมการสอบสวนและเลขานุการ ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมการ สอบสวนประชุมเลือกอนุกรรมการสอบสวนคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการสอบสวน

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รายงานสรุปผลการดำเนินงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบแปดเดือนนับแต่วันที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การประชุม คณะอนุกรรมการและคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ เป็นผู้ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ ในการกำหนดค่าตอบแทนให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ ด้วย

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ของประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นควรสั่งฟ้องและส่งความเห็นพร้อมสำนวนไปยังพนักงานอัยการ แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง การแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ประธานกรรมการแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นที่แย้งกันไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา หากอัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนพร้อมความเห็นที่ประธานกรรมการส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุงข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ ให้ประธานกรรมการและอัยการสูงสุดร่วมกันตั้งคณะทำงานชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อส่งคดีต่อไป

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานตามวรรคสอง

มาตรา ๒๖ การฟ้องคดีอาญาและการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานมีสำนักงานแห่งใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
- (๒) ติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้และรายงานต่อคณะกรรมการ
- (๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ
- (๔) รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องที่ร้องเรียนให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๕) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินใด ๆ
- (๖) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๗) แลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมดำเนินการในการเจรจา ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๘) จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า
- (๙) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๐) รับค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎหมาย และค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๑๑) เผยแพร่ผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อสาธารณชน
- (๑๒) จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๑๓) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ มติของคณะกรรมการ และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานมีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนสำนักงานเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการประกาศรับสมัคร การคัดเลือก และการแต่งตั้งเลขาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขาธิการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา

(๔) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี อุตสาหกรรม การบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือในสาขาอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) คุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๓ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นเลขาธิการ

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๔) เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๖) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๗) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๘) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๙) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๐) เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๑) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสมาคมการค้า เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๓๔ ให้เลขาธิการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ในการกำหนดเงินเดือนให้คำนึงถึงข้อห้ามการดำรงตำแหน่งภายหลังพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการตามมาตรา ๔๓ ด้วย

มาตรา ๓๕ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓
- (๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๔๑
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๗ ให้มีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อช่วยเลขาธิการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่เลขาธิการมอบหมาย

มาตรา ๓๘ เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงาน และลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดแต่ถ้าเป็นพนักงานตำแหน่งรองเลขาธิการ ผู้บริหารระดับสูง และผู้ตรวจสอบภายใน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด

- (๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ เลขธิการอาจมอบอำนาจให้พนักงานกระทำการแทนได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ได้รับมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขธิการในเรื่องที่ได้รับมอบอำนาจนั้น

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขธิการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขธิการ ในกรณีที่ไม่มีรองเลขธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขธิการ

ให้ผู้รักษาการแทนเลขธิการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขธิการ

มาตรา ๔๑ เลขธิการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในนิติกรรมที่ทำกับสำนักงานหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงาน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น ไม่เกินอัตราตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่บุพการี คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีของคู่สมรสของเลขธิการกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเลขธิการเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๒ นิติกรรมหรือกิจการใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามมาตรา ๔๑ ไม่มีผลผูกพันสำนักงาน

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขธิการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๔๔ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๘๘
- (๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนเพิ่มเติม
- (๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๕) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- (๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้
- (๗) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน

มาตรา ๔๕ บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษาและค่าเสื่อมราคา ประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และเงินสำรองเพื่อใช้จ่ายในกิจการของสำนักงานหรือเพื่อการอื่น

รายได้ตามวรรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีรายได้ของสำนักงานมีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงานเท่าจำนวนที่จำเป็น เพื่อเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ตามมาตรา ๔๔ (๓)

มาตรา ๔๖ ค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดินโดยเร็วเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีหรือเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน ตามมาตรา ๔๔ (๓) ให้สำนักงานเสนองบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุน ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๘ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและ บุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสำนักงานในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงานมิได้

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงิน และบัญชีทำการของสำนักงาน ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทุกกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและ ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้วิเคราะห์ประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้ผลตามเป้าหมาย เพียงใดด้วย แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับผิดชอบการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๓

การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะ หนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม
- (๒) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น

(๓) ระวัง ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(๔) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๕๑ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการลด การแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ รวมธุรกิจ

การประกาศกำหนดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่าให้ใช้บังคับแก่ การรวมธุรกิจที่มีผลให้มีส่วนแบ่งตลาด ยอดเงินขาย จำนวนทุน จำนวนหุ้น หรือจำนวนสินทรัพย์ ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าใด

การรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง

(๑) การที่ผู้ผลิตรวมกับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายรวมกับผู้จำหน่าย ผู้ผลิตรวมกับผู้จำหน่าย หรือผู้บริการรวมกับผู้บริการ อันจะมีผลให้สถานะของธุรกิจหนึ่งคงอยู่และอีกธุรกิจหนึ่งสิ้นสุดลงหรือ เกิดเป็นธุรกิจใหม่ขึ้น

(๒) การเข้าซื้อสินทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ

(๓) การเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขัน ในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัด การแข่งขันในตลาดนั้นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาตามที่ตกลงกัน

(๒) จำกัดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อ จำหน่าย หรือบริการตามที่ตกลงกัน

(๓) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือ ประกวตราสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวตรา สินค้าหรือบริการ

(๔) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่าย หรือลดการจำหน่าย หรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดผู้ซื้อหรือผู้ขายที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละราย จะจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้า หรือบริการนั้น

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างผู้ประกอบการซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใด บริการหนึ่งในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๒ (๑) (๒) และ (๔) ระหว่างผู้ประกอบการที่มีใช้คู่แข่งในตลาดสินค้าหรือบริการเดียวกัน
- (๒) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิตจำหน่ายหรือให้บริการโดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น
- (๓) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน
- (๔) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการเพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกัน
- (๕) ความตกลงร่วมกันในลักษณะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๔ บทบัญญัติมาตรา ๕๓ มิให้ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจตั้งแต่สองรายขึ้นไปซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ
- (๒) การตกลงร่วมกันในธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้า และการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคนิคหรือเศรษฐกิจ
- (๓) การตกลงร่วมกันในรูปแบบธุรกิจที่มีสัญญาระหว่างผู้ประกอบการ ในต่างระดับกัน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ใช้สิทธิในสินค้าหรือบริการ เครื่องหมายการค้า วิธีการดำเนินธุรกิจ หรือการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับสิทธิซึ่งมีหน้าที่ชำระค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม หรือให้ผลตอบแทนอื่นใดตามที่ระบุในสัญญา
- (๔) ลักษณะข้อตกลงหรือรูปแบบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

การตกลงร่วมกันตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ต้องไม่สร้างข้อจำกัดที่เกินกว่าความจำเป็นในการบรรลุประโยชน์ข้างต้น และไม่ก่อให้เกิดอำนาจผูกขาดในตลาดสินค้าหรือบริการนั้น โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภคด้วย

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การประกอบธุรกิจอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ชัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือทำให้ผู้อื่นไม่อาจประกอบธุรกิจ

การประกอบธุรกิจใดที่เป็นการประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๖ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจอาจยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้าในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐

(๒) การประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕

การยื่นคำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การวินิจฉัยคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้มีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอ และตามขอบเขตและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หากต่อมาภายหลังปรากฏต่อคณะกรรมการว่าข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร้องขอที่ใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ หรือผู้ประกอบธุรกิจที่ยื่นคำร้องไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการเพิกถอนคำวินิจฉัยและแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบ

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำนั้นได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

มาตรา ๕๘ ในการมีคำสั่งตามมาตรา ๕๗ คณะกรรมการต้องระบุเหตุผลในการสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและลงลายมือชื่อของกรรมการที่พิจารณา

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่ศาลปกครองจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการ

หมวด ๔
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ในการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติการเท่าที่จำเป็น

(๓) เก็บหรือนำสินค้าในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์โดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีตาม (๒) หากมีลักษณะเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้น ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น แต่จะเริ่มการค้นในเวลากลางคืนมิได้เว้นแต่เป็นเวลาทำการของสถานที่นั้น

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๓ ในการส่งหนังสือเรียกตามมาตรา ๖๐ (๑)ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการประกาศแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๕

การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย

มาตรา ๖๗ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้ ในการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธิได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๘ การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๖๗ ถ้ามิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

โทษอาญา

มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
มาตรา ๖๐ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
มาตรา ๖๐ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการหรือการดำเนินงาน
ของผู้ประกอบธุรกิจอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของผู้ประกอบธุรกิจจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย
ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือ
เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการดำเนินการของสำนักงาน

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้น
ในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้
เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำ
ของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการหรือ
บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ
ความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๗๖ ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ความผิดตามมาตรา ๗๐ ต่อคณะกรรมการ
เพื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่มีสิทธิฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง

มาตรา ๗๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ
เปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าวคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขานุการ
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการแทนได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลา
ที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนที่ ๒
โทษทางปกครอง

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน สองแสนบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ ต้องชำระค่าปรับทางปกครอง ในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตรา ไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีบัญชีก่อนปีที่กระทำความผิด

(๒) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตรา ไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีก่อนปีที่กระทำความผิด

ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ให้ชำระค่าปรับ ทางปกครองในอัตราไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๘๐ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๕๗ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตรา ไม่เกินหกล้านบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกินสามแสนบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ ของกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๘๒ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการ คำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำ บทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้ บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถ ดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระ ค่าปรับ ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาพิพากษา และบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระ ค่าปรับได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๔ ให้อธิบดีกรมการค้าภายในปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการจนกว่าจะมี การแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการแต่งตั้งเลขาธิการให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าครั้งแรก

มาตรา ๘๕ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานดำเนินการไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ รัฐมนตรีอาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงาน ในสำนักงานเป็นการชั่วคราว ไม่เกินสองคราว คราวละไม่เกินสองปี โดยให้ได้รับเงินเดือน ทางสังกัดเดิม

มาตรา ๘๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๗ ให้ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงาน คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ เป็นข้าราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ให้ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้าง ที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๘๗ ข้าราชการตามมาตรา ๘๖ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงาน ของสำนักงานให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสำหรับผู้ไม่ได้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไป ปฏิบัติหน้าที่ในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน ให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติ และอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้โอนเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างของข้าราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานของสำนักงานตามวรรคสอง ไปเป็นของสำนักงานนับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไปเป็นของสำนักงาน

มาตรา ๘๙ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๕๑)

อัตราค่าธรรมเนียม

---

(๑) การขอให้วินิจฉัยตามมาตรา ๕๖

ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าคัดหรือรับรองสำเนาคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๖
หรือคำสั่งตามมาตรา ๕๗

หน้าละ ๑๐๐ บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมุ่งคุ้มครองการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าโดยยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และตรากฎหมายขึ้นใหม่ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับการประกอบธุรกิจโดยทั่วไป โดยมีข้อยกเว้น เฉพาะการกระทำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ เฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร และธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลในเรื่องการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ผ่าน

การคัดเลือกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ทั้งนี้ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปี ในสาขา นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี อุตสาหกรรม การบริหารธุรกิจ การคุ้มครองผู้บริโภค หรือในสาขาอื่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

(๒) ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงสองวาระ นอกจากนี้ ได้กำหนดข้อห้ามของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ภายหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี (ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๒๓)

(๓) คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจและกำหนด มาตรการเพื่อให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม พิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวน การกระทำความผิด ดำเนินคดีอาญา และกำหนดโทษปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวน เกี่ยวกับการกระทำความผิด ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ และ วางระเบียบการสืบสวนและสอบสวนของคณะอนุกรรมการสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจน ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๑๗)

นอกจากนี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และหากคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเพื่อทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้ รายงานสรุปผลการดำเนินงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมี อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(๑) จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงาน ของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยกิจการของ สำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของ สำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ งานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจ

ก่อให้เกิดการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และ พฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ รับเรื่องร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องที่ร้องเรียน ตลอดจนถือ กรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๒๙)

(๓) ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าซึ่งประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง โดยรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรง ต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนมีอำนาจ หน้าที่บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๐ ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๘)

(๔) เลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน และกำหนดข้อห้ามของเลขาธิการภายหลังจากที่พ้น จากตำแหน่งโดยห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการบริหารหรือจัดการ ในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้ พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี (ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๔๓)

(๕) เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานประกอบด้วยเงินและ ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมา เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน และเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ และดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน ทั้งนี้ บรรดารายได้ทั้งปวงที่สำนักงานได้รับให้ตกเป็นของ สำนักงาน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๔๕)

(๖) ให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจัดทำงบการเงิน และบัญชีทำการของสำนักงานส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยใน ทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน และให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๙)

๒.๕ การป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม

(๑) กำหนดลักษณะของการกระทำที่ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือ ตลาดกระทำการตามที่กำหนด เช่น กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการ อย่างไม่เป็นธรรม กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตน ต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือแทรกแซงการประกอบธุรกิจของ ผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ร่างมาตรา ๕๐)

(๒) กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิด การลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง โดยจะต้อง แจ้งผลการรวมธุรกิจดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕๑)

(๓) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขันในตลาด สินค้าหรือบริการเดียวกัน กระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการ

แข่งขันในตลาดนั้นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด เช่น กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการเป็นราคาตามที่ตกลงกัน กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขลักษณะสมรู้กันเพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือกำหนดแบ่งห้องที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่าย หรือลดการจำหน่าย หรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการนั้น (ร่างมาตรา ๕๒)

(๔) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดตกลงกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด เช่น ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิตจำหน่ายหรือให้บริการโดยจำหน่ายในราคาเดิมหรือสูงขึ้น หรือกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการเพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกัน และกำหนดข้อยกเว้นลักษณะของการกระทำที่สามารถกระทำได้ (ร่างมาตรา ๕๓ และร่างมาตรา ๕๔)

(๕) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การประกอบธุรกิจอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ชัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือทำให้ผู้อื่นไม่อาจประกอบธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕๕)

(๖) กำหนดมาตรการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจ โดยผู้ประกอบธุรกิจสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับลักษณะการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอ และตามขอบเขตระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติได้ (ร่างมาตรา ๕๖)

(๗) ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำ หากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ หากผู้ประกอบธุรกิจไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๕๗)

๒.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ เพื่อตรวจสอบ หรือเข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่จำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหรือของบุคคลใด หรือสถานที่อื่นที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นและยึดหรืออายัดเอกสาร บัญชี ทะเบียน หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๐)

(๒) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการประกาศแต่งตั้งมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๖๔ ถึงร่างมาตรา ๖๖)

๒.๖ การฟ้องเรียกค่าเสียหาย

ให้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนได้ และให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้บริโภคหรือสมาชิกของสมาคมหรือมูลนิธิได้ ทั้งนี้ การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืน ถ้ามิได้นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับรู้หรือควรจะได้รู้ถึงเหตุดังกล่าว ให้สิทธิในการนำคดีสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป (ร่างมาตรา ๖๗ และร่างมาตรา ๖๘)

๒.๗ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจได้รับโทษอาญาหรือโทษทางปกครอง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยหากเป็นความผิดที่มีโทษอาญา ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และคณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเปรียบเทียบแทนได้ (ร่างมาตรา ๖๙ ถึงร่างมาตรา ๗๗)

สำหรับโทษทางปกครอง ให้คณะกรรมการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองโดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำความผิด และในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ (ร่างมาตรา ๗๘ ถึงร่างมาตรา ๘๒)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

(๑) ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อธิบดีกรมการค้าภายใน ปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๓ และร่างมาตรา ๘๔)

(๒) เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีอาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นการชั่วคราว ไม่เกินสองคราว คราวละไม่เกินสองปี โดยให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิม (ร่างมาตรา ๘๕)

(๓) ให้ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเปลี่ยนไปเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานดังกล่าวให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงานให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติ และอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างที่คณะกรรมการกำหนด ส่วนข้าราชการซึ่งไม่ได้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เป็นข้าราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานโดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๖ และร่างมาตรา ๘๗)

(๔) ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไปเป็นของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๘๘)

(๕) บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่ออกตาม พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๘๙)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ สิงคโปร์ รัฐบัญญัติว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า (Competition Act) ซึ่งเป็น กฎหมายหลักเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

(ก) องค์ประกอบ มีประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน และไม่เกิน ๑๖ คน ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีจากบุคคลที่มีความสามารถและประสบการณ์ในด้าน อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือการบริหารจัดการ หรือมีคุณสมบัติทางวิชาชีพหรือคุณสมบัติอื่น ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการการแข่งขันทางการค้า ในกรณี รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเลขาธิการ (Chief Executive) เป็นกรรมการด้วยก็ได้

(ข) วาระการดำรงตำแหน่ง ให้ดำรงตำแหน่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และไม่เกิน ๕ ปี ตามที่รัฐมนตรีจะกำหนด โดยกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระอาจได้รับ การแต่งตั้งอีกได้

(ค) อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล พฤติกรรมในตลาดเพื่อส่งเสริมให้มีการเพิ่มความสามารถในการผลิต การนวัตกรรม และการแข่งขัน ในตลาดสิงคโปร์ รวมทั้งการเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าต่อรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ของรัฐ

(ง) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจเฉพาะ ในกรณีที่ธุรกิจใดอยู่ ภายใต้บังคับของหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมายเฉพาะ การใช้อำนาจของหน่วยงานดังกล่าวหรือ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าย่อมไม่ถือเป็นการตัดอำนาจซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรี อาจออกกฎเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประสานการใช้อำนาจระหว่างหน่วยงานได้

(จ) เลขาธิการ ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีแต่งตั้ง เลขาธิการ เป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยมีวาระ และเงื่อนไขการดำรงตำแหน่งตามที่คณะกรรมการกำหนด และการถอดถอนจากตำแหน่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๒) การควบคุมพฤติกรรมการแข่งขันทางการค้า

(ก) ขอบเขตการใช้บังคับ กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับกับการกระทำใด ๆ นอกประเทศสิงคโปร์ที่มีผลเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในประเทศสิงคโปร์ แต่ไม่ใช้บังคับกับการกระทำใด ๆ ของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

(ข) การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ (Abuse of dominant position) กำหนดห้ามการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ ซึ่งรวมถึงการใช้พฤติกรรมทำลายคู่แข่ง การจำกัดการผลิต การตลาด หรือการพัฒนาสินค้าอันเป็นผลเสียต่อผู้บริโภค การใช้เงื่อนไขทางการค้าที่แตกต่างกันในธุรกรรมลักษณะเดียวกันระหว่างคู่ค้าต่าง ๆ และการกำหนดเงื่อนไขการทำสัญญาที่ไม่เป็นไปตามทางการค้าปกติ ส่วนคำว่า “อำนาจเหนือตลาด” นั้น มิได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้โดยเฉพาะ และข้อห้ามนี้ไม่ใช้บังคับกับกรณียกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด (excluded cases)

(ค) ความตกลงที่มีผลเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขัน (Agreements preventing, restricting or distorting competition) กำหนดข้อห้ามการทำความตกลงลักษณะดังกล่าวระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการกำหนดราคาซื้อขาย การจำกัดหรือควบคุมการผลิต การตลาด การพัฒนาทางเทคนิค หรือการลงทุน การแบ่งตลาดหรือแหล่งอุปทาน การกำหนดเงื่อนไขที่แตกต่างกันระหว่างคู่ค้า หรือการกำหนดเงื่อนไขการทำสัญญาที่ไม่เป็นไปตามทางการค้าปกติ แต่ไม่ทำให้ใช้บังคับกับความตกลงที่ได้รับยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

(ง) การควบรวมกิจการ (mergers) กำหนดห้ามควบรวมกิจการที่จะส่งผลเป็นการลดการแข่งขันทางการค้าในตลาดสินค้าหรือบริการโดยนัยสำคัญ โดยการควบรวมกิจการให้หมายความรวมถึงการรวมกิจการสองแห่งเข้าเป็นกิจการเดียวกัน การเข้าควบคุมกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน และการซื้อสินทรัพย์ของอีกกิจการหนึ่งจนทำให้ได้มาซึ่งอำนาจในการควบคุมกิจการนั้น แต่ไม่ทำให้ใช้บังคับกับการควบรวมที่ได้รับยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

(จ) การขอให้วินิจฉัยล่วงหน้า ผู้ประกอบธุรกิจอาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำใด ๆ จะเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ การตกลงระหว่างกันที่มีผลเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขัน หรือการควบรวมกิจการที่ต้องห้ามหรือไม่ และหากคณะกรรมการวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นจะไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ผู้ยื่นคำร้องจะได้รับความคุ้มกันจากการดำเนินคดีภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เว้นแต่ต่อมาจะปรากฏว่าข้อมูลที่คณะกรรมการใช้ในการวินิจฉัยไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน หรือมีพฤติการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากวันที่มีคำวินิจฉัย

(๓) การสอบสวนการกระทำความผิด

คณะกรรมการมีอำนาจสอบสวนการกระทำความผิดและอาจแต่งตั้งพนักงานสอบสวน (inspector) ทำหน้าที่สอบสวนแทนได้ โดยในการสอบสวนนั้น คณะกรรมการหรือพนักงานสอบสวนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือข้อมูลจากบุคคลใด ๆ รวมทั้งสามารถเข้าไปในสถานที่ ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสถานที่ใช้ประกอบกิจการที่เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ การตกลงระหว่างกันที่มีผลเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขัน หรือการควบรวมกิจการที่ต้องห้ามโดยไม่ต้องมีหมาย โดยเจ้าหน้าที่สอบสวนจะต้องแสดงหลักฐานการมอบอำนาจและรายละเอียดของขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการสอบสวน อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องค้นสถานที่ใดคณะกรรมการหรือพนักงานสอบสวนก็ต้องขออนุญาตศาล

(๔) มาตรการบังคับ

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าได้มีการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ คณะกรรมการอาจสั่งให้มีการระงับหรือแก้ไขการกระทำที่ฝ่าฝืน และสั่งให้ชำระค่าปรับซึ่งจะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้กิจการในสิ่งคโปร์สำหรับแต่ละปีที่มีการกระทำความผิด แต่ต้องไม่เกินสามปี

(๕) การอุทธรณ์

ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการไม่เกิน ๓๐ คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีจากบุคคลที่มีความสามารถและประสบการณ์ในด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือการบริหารจัดการ หรือมีคุณสมบัติทางวิชาชีพหรือคุณสมบัติอื่นที่เหมาะสม แต่ประธานกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนสำหรับผู้พิพากษาศาลสูงสุด ส่วนวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยรัฐมนตรีอาจถอดถอนกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คนใดก็ได้โดยไม่ต้องระบุเหตุผล และในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้กรรมการตั้งแต่สามคนขึ้นไปประกอบเป็นองค์คณะ

คู่ความที่ไม่พอใจกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์อาจยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมได้เฉพาะในกรณีที่โต้แย้งประเด็นข้อกฎหมายและจำนวนค่าปรับเท่านั้น

(๖) บทบัญญัติอื่น ๆ

(ก) ในกรณีที่คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าได้วินิจฉัยว่าผู้ประกอบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าตามกฎหมายนี้ บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าวมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิดได้ภายในสองปีนับแต่วันที่คำวินิจฉัย คำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำพิพากษา แล้วแต่กรณี

(ข) คณะกรรมการต้องรักษาข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้เป็นความลับ และให้เปิดเผยได้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการเพื่อให้การเป็นไปตามกฎหมายนี้

(ค) บุคคลใดจะเรียกร้องค่าเสียหายจากคณะกรรมการ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ไม่ได้

๓.๒ มาเลเซีย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ รัฐบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ค.ศ. ๒๐๑๐ (Competition Commission Act 2010) ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ด้านการแข่งขันทางการค้า และ รัฐบัญญัติว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า (Competition Act 2010) ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการป้องกันพฤติกรรมที่อาจมีผลเป็นการลดหรือจำกัดการแข่งขันทางการค้า ทั้งนี้ กฎหมายมาเลเซียมีความคล้ายคลึงกฎหมายสิงคโปร์เป็นส่วนใหญ่ โดยมีความแตกต่างกันในรายละเอียดเพียงเล็กน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า แต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของรัฐมนตรี ประกอบด้วยประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนรัฐบาลจำนวน ๔ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน จากบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการ การแข่งขันทางการค้า การคุ้มครองผู้บริโภค หรือคุณสมบัติอื่นที่เหมาะสมตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกินสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรง

ตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ นอกจากนี้ ประธานกรรมการจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี ส่วนกรรมการจะดำรงตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาในบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไม่ได้ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี

(๒) นายกรัฐมนตรีอาจถอดถอนกรรมการการแข่งขันทางการค้าเมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อประสิทธิภาพและความประหยัดในการปฏิบัติการของคณะกรรมการ

(๓) การทำความตกลงลดหรือจำกัดการแข่งขัน (Anti-competitive agreement) ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจยกเว้นความผิดให้แก่บุคคลใดที่สามารถแสดงได้ว่าการตกลงนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ประสิทธิภาพ หรือสังคม ซึ่งมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับผลเสียที่จะเกิดขึ้น และไม่เป็นการขจัดการแข่งขันโดยสิ้นเชิง (individual exemption) ตลอดจนมีอำนาจกำหนดลักษณะของการกระทำที่ไม่ถือเป็นความผิดเป็นการทั่วไป (block exemption)

(๔) กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรวมกิจการ และไม่มีการขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัยล่วงหน้า

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า นอกจากจะมีคำสั่งให้หยุดหรือแก้ไขการกระทำที่ฝ่าฝืนแล้ว คณะกรรมการอาจสั่งปรับเป็นเงินจำนวนไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ทั่วโลก (worldwide turnover) ของกิจการตลอดระยะเวลาที่มีการฝ่าฝืน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการอาจพิจารณาลดโทษได้หากเห็นว่าผู้กระทำความผิดได้สำราญหรือให้ความร่วมมือกับการสอบสวน (leniency regime)

(๖) คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ (Competition Appeal Tribunal) ประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้พิพากษาศาลสูงสุดโดยคำแนะนำของประธานศาลสูงสุด และกรรมการอื่นอีกจำนวนไม่น้อยกว่า ๗ คน แต่ไม่เกิน ๒๐ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ประธานกรรมการและกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์มีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกินหกปี

๓.๓ ญี่ปุ่น พระราชบัญญัติป้องกันการผูกขาดและรักษาการค้าที่เป็นธรรม (Act on Prohibition of Private Monopolization and Maintenance of Fair Trade) เป็นกฎหมายหลักเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade Commission)

(ก) เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ

(ข) ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอีกจำนวน ๔ คน ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภาทั้งสองจากบุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี บริบูรณ์ และมีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมายหรือเศรษฐศาสตร์

(ค) ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปี

(ง) นายกรัฐมนตรีจะถอดถอนประธานกรรมการและกรรมการออกจากตำแหน่งโดยไม่ได้รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าวมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่บุคคลนั้นล้มละลาย กระทำผิดวินัย ได้รับโทษอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนกฎหมายนี้ หรือต้องโทษจำคุก

(จ) คณะกรรมการต้องกำหนดให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการในกรณีที่ประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และในการประชุม คณะกรรมการต้องมีประธานกรรมการและกรรมการอีกไม่น้อยกว่าสองคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

(ข) คณะกรรมการมีสำนักงานเลขาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานธุรการ และในบรรดาพนักงานของสำนักงานเลขาธิการจะต้องมีพนักงานอัยการ ทนายความ หรือบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นทนายความรวมอยู่ด้วย

(ข) ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงานจะดำรงตำแหน่งทางการเมือง รับจ้างโดยมีค่าตอบแทนเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี หรือประกอบธุรกิจไม่ได้

(๒) การควบคุมพฤติกรรมกรรมการแข่งขันทางการค้า

(ก) การผูกขาดทางการค้าและการจำกัดการค้าเกินควร (Private Monopolization and Unreasonable Restraint of Trade) มีการกำหนดข้อห้ามกระทำการที่ก่อให้เกิดผลเป็นการผูกขาดทางการค้าหรือจำกัดการค้าเกินควร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้กระทำผิดระงับหรือแก้ไขพฤติกรรม และให้ชำระค่าปรับในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ (เว้นแต่กิจการค้าปลีกให้ปรับไม่เกินร้อยละ ๓ และกิจการค้าส่งให้ปรับไม่เกินร้อยละ ๒) ของรายได้จากสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องที่ได้รับในช่วงเวลาที่มีการฝ่าฝืน โดยอาจมีการลดหย่อนโทษปรับดังกล่าวสำหรับกิจการขนาดเล็กและผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนการกระทำความผิด

นอกจากนี้ ได้มีการบัญญัติโทษอาญา (จำคุกและปรับ) สำหรับการกระทำความผิดนี้ด้วย

(ข) สมาคมการค้า (Trade Associations) มีการกำหนดข้อห้ามสมาคมการค้าดำเนินการใด ๆ ที่อาจจำกัดการแข่งขันทางการค้า กีดกันผู้ประกอบการธุรกิจใหม่ จำกัดกิจกรรมของสมาชิกอย่างไม่เป็นธรรม หรือจูงใจให้ผู้ประกอบการประกอบการค้าอย่างไม่เป็นธรรม

(ค) พฤติการณ์ผูกขาด (Monopolistic Situations) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้ประกอบการใดมีพฤติการณ์ผูกขาดทางการค้า กล่าวคือ มีมูลค่าการขายสินค้าหรือบริการใดเกินหนึ่งแสนล้านเยนต่อปี คณะกรรมการอาจสั่งให้มีการแบ่งแยกกิจการหรือลดส่วนแบ่งตลาดได้ เว้นแต่การดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมาก ลดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ หรือมีวิธีการอื่นที่สามารถใช้ในการรักษาระดับการแข่งขันทางการค้าได้ ทั้งนี้ ในการออกคำสั่งคณะกรรมการต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องในการดำเนินงานของธุรกิจและความเป็นอยู่ของลูกจ้างกิจการนั้นด้วย

(ง) ข้อจำกัดการถือหุ้น กำหนดห้ามการถือหุ้นในลักษณะที่เป็นการรวมอำนาจทางเศรษฐกิจมากเกินไป (excessive concentration of economic power) หรือมีผลเป็นการจำกัดการค้าในตลาดสินค้าหรือบริการใด โดยคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ระงับหรือแก้ไขการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนได้

(จ) การค้าที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Trade Practice) กำหนดห้ามกระทำการในลักษณะที่เป็นการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งคณะกรรมการมีอำนาจสั่งระงับหรือแก้ไขการกระทำที่ฝ่าฝืนดังกล่าว รวมทั้งสั่งให้ชำระค่าปรับในอัตราไม่เกินร้อยละ ๓ (เว้นแต่กิจการค้าปลีกให้ปรับ

ไม่เกินร้อยละ ๒ และกิจการค้าส่งให้ปรับไม่เกินร้อยละ ๑) ของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ
ที่จำหน่ายในช่วงเวลาที่ฝ่าฝืน โดยให้ใช้วิธีการคำนวณตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) การสอบสวนการกระทำความผิด คณะกรรมการมีอำนาจสืบสวนและ
สอบสวนการกระทำความผิดและอาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนแทนได้
